

debreceeni független Újság

politikai napilap

Kétszáznyolcvan munkásnőt bocsátott el pénteken a debreceni dohánybevéltőhivatal

**Az állásában maradt háromszáz munkásnő létszámánál is csökkentés várható — Panaszok az elbocsátottak körében, hosszú idő óta dolgozó és többgyermekes család-
anyák elbocsátása miatt**

A debreceni munkásvilágban, amely oly sokat szenved a vidékre fokozottabban nehezedő gazdasági válság terhei alatt, újabb szomorú hír okoz megdöbbenést: a debreceni királyi dohánybevéltő hivatal amely 580 munkásnővel dolgozik, pénteken megkezdte a tavaszi elbocsátásokat s 280 munkásnőt bocsátott el.

A debreceni dohánybevéltőhivatal 580 munkásnőt foglalkoztat a dohánybevéltés idejé-
től, illetve az őszi hónapoktól kezdve.

Hónapok munkájával szortírozzák a dohányleveleket a munkásnők és ilyenkor tavasz felé rendszeren annyira esőkken a dohány karbantartásának munkája, hogy a munkásnők egy részét a nyári hónapokban elbocsátja a dohánybevéltő hivatal. Normális időkben ez nem is szerencsétlenség a munkásnőkre nézve, hiszen a tavasszal meginduló gazdasági élet felszívja a munka nélkül maradó existenciáikat. Ezidén azonban még kevesebb a munkaalkalom Debrecenben, mint más tavaszokon, pedig már régóta az a helyzet, hogy a munkanélküliség terén a legnagyobb munkaalkalmat teremtő építőmunka híján, nem okoz a tavasz nyílása számbavehető könnyebb-
séget.

Igy most, amikor már a népkonyha és az inségsegélyezés is megszűnt, a dohánygyári munkából egyszerre a legnagyobb nyomorba jutnak az elbocsátott szerencsétlen munkásnők.

Van ezenkívül a munkásnőknek még egy nagy panaszuk is. Azt az információt kaptuk az elbocsátott munkásnők köréből, hogy az elbocsátottak között igen sok olyan munkásnő van, akik 8—10—14 esztendeje dolgoznak a dohánybevéltő hivatalnál s

igen sok az elbocsátottak között az olyan munkásnő, aki több gyermekét, többtagú családját tartja el keresetéből.

Azt mondják az elbocsátottak, hogy ezzel szemben igen sok fél-
éve, egy éve dolgozó fiatal munkásnő maradt meg a további dolgozó háromszáz munkásnő között.

Állítólag új tisztviselő intézi ezeket az elbocsátásokat

és akár tájékozatlanság, vagy az idő rövidsége miatt nem sikerült figyelembe venni az elbocsátásoknál azt a szempontot, hogy a munkát a többgyermekes munkásnőknek juttassák, lehetőleg esőleken-
től tehát az elbocsátások antiszo-
ciális kihatását.

Információkat iparkodtunk szere-
zni a dohánybevéltő hivatalnál, ahol azonban a szombati, rövidebb hivatalos időre tekintettel nem tudunk felvilágosításokat kapni. Tény azonban, hogy a munkásnők elbocsátása megtörtént és minden

ok megvan rá, hogy ezt a kérdést a legnagyobb figyelemre méltassa a debreceni közvélemény. Tisztá-
zásra szorul, hogy kellő figyelem-
mel volt-e a szociális szempontokra az elbocsátandók kiválogatásánál a dohánybevéltő hivatal vezető-
sége. Erre annyival is inkább szükség van, mert

állítólag szó van arról, hogy még a további dolgozó három-
száz főnyi munkásnő létszám-
apasztása is szükségessé válik.

Debrecen város óriási áldozatok árán gondoskodik arról minden évben, hogy lehetőleg csökkentse a tömegek inségét és nyomorúságát.

Ebben a tekintetben a város meg-
lehetősen magarahagyatottan vég-
zi a szociális munkát, mert a siny-
lődő közgazdasági élet nem tud se-
gítségére sietni újabb és újabb
munkaalkalmak teremtésével.

A legutolsó szerencsétlen öt
esztendő alatt Debrecen gyár-
ipara úgyszólván teljesen
megszűnt.

Nagyon sok gyárüzem teljesen
felszámolt, igen sok gyár egyszeru
műhelyé változott, mert régi nagy
munkáslétszáma helyett most már
csak pár embert foglalkoztat és az
öt újjunkon megszámlálható kevés
gyárvállalat is sokkal kevesebb
embert foglalkoztat, mint tizenöt-
tíz év előtt. Tudjuk, hogy az álla-
mi üzemek nem hozhatnak nagy
áldozatot a szociális gondoskodás
tekintetében, a számukra egyedül
irányadó szigorú előírás folytán.
Azt azonban joggal megkövetel-
heti a közvélemény, hogy

ha már szükséges a leépítés, az
olyan legyen, hogy minnél ke-
vesebb existenciát érintsen.
és minnél kevesebb ember szájából
vegye ki az amúgy is szűkresze-
bott falatot. Ebben az irányban
kell, hogy megmozgassák a do-
hánybevéltő hivatal létszámcsök-
kentése ügy a hatóságokat, mint
magukat a hivatal vezetőit is.

A négus a császári családdal elmenekült a francia Dzsibutiba

**A trónörökös a fővárosban maradt, mert szemé-
lyesen akarja átadni Addis Abebát az olaszoknak
— Elmenekültek a kormány tagjai is — Fosztogainak a fővárosban, amelynek központja ég**

London, május 2. A Press As-
sociation jelenti: Az addisz-
abebai angol követ ma jelentést
fejt az angol külügyi hivatalnak,
hogy az abesszin császár, a csá-
szárné és a trónörökös ma elhagy-
ta a fővárost, útban Dzsibuti felé.
Azt nem lehet tudni, hogy minisz-
terei is követik-e.

Eden külügyminiszter, mi-
helyt értesült a négus menekü-
léséről, félbeszakította hétvégi
pihenőjét, a külügyi hivatalba
sietett és 5.40 óráig szakadat-
lanul tanácskozott a helyzet-
ről. Angol körök nagyon sú-
lyosnak tekintik a fordulatot.

Hír szerint Addisz-Abebában meg-
kezdődött a lövöldözés és fosztoga-
tás, azonban eddig az angol alati-
valóknak nem esett bántódásuk.
Az angol kormány nem hívta meg
a négust, hogy résztvegyen a má-
jus 11-iki népszövetségi tanácsülé-
sen és azt a híresztelést sem erősí-
tik meg, mintha a négus Angliába
szándékoznék jönni. Azt tartják,

hogy a négus menekülése követ-
keztében nagyon súlyos helyzet áll-
lott elő. Ha az olaszok új kom-
mányt segítenének nyeregbe Ad-
disz-Abebában, akkor Anglia ezt a
helyzetet nem ismerhetné el vég-
legesnek és ebben az esetben az an-
gol követség távozna az abesszin
fővárosból.

A Press Association szerint lon-
doni

angol körök a négus menekü-
lését az abesszin szervezett el-
lenállás befejezésének tekintik
és nagyon kényes kérdés, vaj-
jon a négust továbbra is az
abesszin állam fejének lehet-e
tekinteni.

A Reuter-iroda genfi levelezője
szerint az abesszin ellentállás ösz-
szeroppanása s a négus menekülé-
se népszövetségi körökben súlyos
megdöbbenést keltett. Valószínű-
leg diplomáciai megbeszélések in-
dulnak meg Páris, London és eset-
leg Róma között, hogy a népszö-
vetségi tanács május 11-iki ülésé-

előtt valamilyen megegyezési ala-
pot találjanak.

Páris, május 2. A Quay d'Orsay
ma délután táviratot kapott Dzsib-
utiból, amely megerősíti a csá-
szár, a császárné és a császári esa-
lád két másik tagjának elutazását
Dzsibutiba.

Addisz-Abeba este óta a fosz-
togatások színhelye. A csá-
szári palotát is kifosztották.

A császár csak az utolsó pillanat-
ban határozta el magát, hogy
szintén elutazik Dzsibutiba. A csá-
szár, a császárné vasárnapra vir-
radó éjjel érkezik meg Dzsibutiba.

Dzsibuti, május 2. Dzsibutiban
híre terjed, hogy a négus a főem-
berekkel folytatott viharos tanács-
kozása után elhatározta, hogy esa-
ládjával együtt Dzsibutiba utazik.

A törzsfők ugyanis kijelentet-
ték, hogy semmi esetre sem
hajlandók továbbfolytatni a
háborút

és a hiába való vérontást. A négus

SZŐNYEGEK

f ü g g ö n y ö k, ágycseritők, paplanok, különféle TAKARÓK, bútorszővetek, valamint elsőrendű hazai PERZSA és TORONTALI szőnyegek

allandóan óriási választékban, OLCSÓ ÁRAK MELLETT beszerezhetők

Horn Rezsónél

DEBRECEN, KOSSUTH UCCÁ 19. SZÁM ALATT. FIGYELEM! A Csokonai-színházzal szemben. TAKARÉKOS SÁG, R. T. TAGJA!

elutazásáról egyébként még nincsenek pontos értesülések Dzsibutiban.

London, május 2. (Havas.) Este 7 órakor Addisz-Abeából érkezett rádiótávirat jelenti, hogy

a zavargások fosztogatások, gyújtogatások és lövöldözések a fővárosban tovább tartanak.

A külföldiek valamennyien a kö-

akarja átadni Addisz-Abeát az érkező olaszoknak.

Asmara, május 2. Az az aszkari hadoszlop, amely a gépesített csapatoktól nyugatra, a régi karavánúton nyomul előre, elérte Egersza községet, Addisz-Abeától északra. A vidék lakossága mindenütt maga ajánlkozik, hogy segítse az útépitésben.

MA! MA! MA!
ÖSBEMUTATÓ!
 Budapestet megelőzve!
 A legszebb leány-operett újdonság!

Leányvirtus

FÜZY—BIELIK—BEDER
 szenzációs operettje!
 VASÁRNAP — este közvetíti
 a színházból — a RÁDIO!

vetségeken kerestek menedéket és a zavargásoknak közülök eddig senki sem esett áldozatul.

Páris, május 2. A késő délutáni órákban a francia külügyminisztérium Addisz-Abeából táviratot kapott, amely megerősíti azt a hírt, hogy

a négy az utolsó pillanatban csatlakozott a császárhoz és vele, valamint a királyi család többi tagjával különvonaton útrakejt Dzsibuti felé.

Az Havas-iroda értesülése szerint az addisz-abeai francia követséget egy gépfegyverekkel ellátott askari csapat védi. A tisztviselőkn kívül az addisz-abeai francia kolónia nagyrésze már elhagyta a fővárost.

Páris, május 2. (Havas.) Ideérkezett legutóbbi hírek szerint az etióp kormány tagjai elhagyták Addisz-Abeát s magukkal vitték az irattárat. Itt úgy tudják, hogy

a kormány tagjai gépkocsikon nyugat felé menekültek.

Róma, május 2. A lapok értesülése szerint

az abesszin trónörökös nem hagyja el a fővárost, hanem ott marad, mert személyesen

Buru Amedie dedzsasz, Uollo tartomány főnöke Dessziében 10.000 emberrel meghódította az olaszoknak.

Allitolag kijelentette, hogy Desszié és Addisz-Abeba között valamennyi törzsfőnök megadja magát, mert az olaszok megnyerték a háborút.

Róma, május 2. Badoglio tábornagy táviratozza:

A déli határon az ellenfél megfutamodott csapataink elől. Az olasz katonaság most gyülekezik az elfoglalt állásokban, hogy folytassa előrenyomulását.

Felső-Ogaden igen sok törzsfője megjelent hatóságainknál és bejelentette meghódítását.

Az északi határon csapataink számottevő terepnehézségeket leküzdve, az előre megállapított terv szerint

folytatják előrenyomulásukat. Termader mellett nagymennyiségű hadianyagot, közté két ágyút zsákmányoltunk.

Washington, május 2. Az abesszinai követ rádiótávirón tudatja a külügyminisztériummal, hogy Addisz-Abeba központi negyedéig.

Agyonverték egy soffört az utasai Bukarest mellett

Bukarest, május 2. Vakmerő rablógylósság történt ma hajnalban Bukarestben. Egy jól öltözött férfi gépkocsit fogadott s a szomszédos községbe hajtott, ahol két másik férfi szállott be a gépkocsiba. Amikor kikerültek az országútra, a gépkocsi utasai László György gépkocsivezetőt hátulról többször fejbeütötték, kirabolták, majd

holttestét az országút árkába dobták. Ezután a gépkocsival tovább hajtottak. Közben megálltak egy vendéglő előtt s a vendéglőst, aki kiszolgáltta őket, több revolverlövéssel agyonlőtték. A rendőrségnek délután sikerült az egyik rablót, Giorgiut elfogni, aki azonban letartóztatása alkalmával többször mellbelötte magát.

FILLÉRES GYORS DEBRECENBE

Budapest, május 2. A Máv igazgatósága közli, hogy legalább 500 útas jelentkezése esetén május 10-én, vasárnap Budapestről Nyiregyházára filléres gyorsot indít. Indul a nyugatiról 6 órakor. Debrecenbe érkezik 10.23-kor, Nyiregyházára 11.28 órakor, vissza Nyiregyházáról 17.49 órakor. Debrecenből 18.55 órakor. Budapestre érkezik 23.11 órakor. A menetdíj-jegy ára Debrecenbe 4.70, Nyiregyházára 5.40 pengő.

MEGHALT DR. LUKÓ BÉLA

Szatmár, május 2. Lukó Béla dr., a hírneves sebészorvos, a szatmári kórház volt igazgató főorvosa 53 éves korában tüdőgyulladás következtében fellépett szívénulásban szombat délelőtt 53 éves korában elhunyt. Dr. Lukó egyike volt a világháború legnevesebb sebészeinek. A háború alatt 45.000 sikerült műtétet hajtott végre. Az elhunyt sebészprofesszor sógora volt Kőlcsey Sándor dr. debreceni polgármesternek.

Meleg időben

is kevés pénzért lehet elegáns

Elegáns nyári öltöny	58.—, 44.—, 36.—, 26.80
Finom tropical öltöny	38.—
Börberi raglán	75.—, 52.—, 38.—
Raglán gumirozva	21.—, 13.—
Ballon-coat raglán	42.—, 29.50
Kasha nadrág	15.50, 10.50, 8.80, 6.80

GRÜNFELD

ADOLF ÉS TÁRSA

Férfi ruhá nagyáruházában, Kistemplom mellett.

Egyházi élet

A MESTER UCCAI EGYHÁZRESZ LEÁNYKÖRE május 3-án, vasárnap fél hat órakor, a Kollégium disztermében jótékony célú háziünnepélyt rendez. A műsoron a ritmikus XIX. zsol-

tár, három- és négyzólamú karénekek, Kalmár Lajos lelkész előadása, Holb Julia és Molnár Imre szavaiatán, a Pethő Gyula vezetése alatt működő „Ideál” mandolin-zenekar, a Barcza Gedeon vezetése alatt álló szavalókórus és a Szánthó-zenekar szerepelnek.

EMLEKÜNNEP A KISTEMPLOMBAN. Amint előző számunkban már jelentettük, a Kistemplomban ma d. e. 11 órakor az alapítványtevők sírköveinek elhelyezése alkalmából emlékűnnep lesz.

A DEBRECEN—NYILASTELEPI REFORMÁTUS EGYHÁZRESZNEK Lorántffy Zsuzsanna Nőegylete vasárnap délután 5 órakor, a gyülekezeti otthon nagytermében műsoros szertevendégséget rendez. Belépődíj nincs. Műsor ára 40 fillér.

Időjárás

Az időjárás elemek debreceni értékei: minimum 11.5, maximum 26.4, este hat órakor a hőmérséklet 19.6 fok, a tengerszínre átszámított légnyomás pedig 760.1 mm. változatlan irányzattal. Csapadék 0.3 mm.

Prognózis: Északkeleti szél, változó felhőzet, több helyen újabb zivatarok esők, a hőmérséklet tovább süllyed.

Vásároljon hétfőn a Klein Divatház következő olcsóságaiából:

Duplaszéles crepe de chine gyönyörű mintákban	2.68	Fehér compléanyag gyapjú	1.88
Duplaszéles pettyes crepe de chine	2.68	M. selyem piqué blousra vagy ruhára, színekben	2.80
Cloqué selyem	2.98	Cérna marocain, szép mintákban	0.82
Jersey, complé kelme divatszínekben	2.68	Selyemesikós burette angol ruhára	1.90
Marocain minden színben	1.98	Kockás divatvászon	1.65
Élines piqué garantált színtartó	0.98	Fehérneműselyem	1.48
		Fehérnemű m. selyem	0.98

Bevásárlás előtt — saját érdekében — feltétlenül tekintse meg hatalmas választékú raktáramat, mert szövet- és selyemkülönlegességeim gyönyörűek és árai nagyon olcsók.

Vételkényszer nélkül készséggel állok rendelkezésére.

Gumikabátok

legnagyobb választékban.
Női műselyem . . . P 14.60
Crepe de chine . . . P 26.50
Férfi- és tisztai kabátok legolcsóbban.

Szőnyeg és linoleum

óriási választékban legolcsóbban szerezhető be

Haas Lipót

LINOLEUM ÉS SZŐNYEG ÁRUHÁZ-ban,
Ferenc József út 58. Telefonton 29-63. Megyeháza mellett.

A CORRIERE ADRIATICO G. SZABÓ KÁLMÁN MŰVESZETÉRŐL

Mint ismeretes, dr. Tóth Ervin középiskolai tanár, a magyar grafikusok sorozatos bemutatását kezdte meg az olasz művészeti folyóiratokban. A napokban hagyja el a sajtót L'Arte Grafica májusi száma, hol elsőnek az európai hírvet debreceni xilographust, G. Szabó Kálmánt dr. Tóth Ervin mintegy 6 oldalnyi tanulmányában ismerteti. E hónap elején küldte ki G. Szabó Kálmán exlibrisét is, melyekről a Corriere Adriatico hasábjain L. Servolini professzor a következőket írja: „Egy nagy magyar mester meséi el fában a gondolatait teljes harmóniában a könyvtulajdonos érzésvilágával. A 60 metszetről álló változatos gyűjtemény Lyka Karoly előszavával dekoratív festői elemekkel is a grafikai értékek kiteljesedését mutatja biztos, nem egyszer merész technikai megoldásaival. A mester eredeti felfogása hiánytalanul fejezi ki a személyek jellemét, legkedveltebb szórakozását, célkitűzését. A fekete színnek elsőbbséget ad, anélkül, hogy a fehérrel való összhang diszonansá válnék s tetszetős formai stilizálással az új idők nemesen modern mezébe öltözteti alkotásait. . . . G. Szabó Kálmánban az új európai xilographia legerősebb, legkifejezőbb művészeinek egyikét fűzőzölhetjük, s hálás vagyok dr. Tóth Ervin tanárnak, művészeti íróknak, hogy megismertették e magyar mestertrel.”

Dr. Tóth Ervin, a Westermanns Monatshefte, nagy német folyóirat mult hónapi számában bemutatta G. Szabó Kálmán monumentális Faust metszetét s jelenleg a magyar grafikusok együttes bemutatásán dolgozik a Rissorgimento Grafico s a lengyel Plastyka hasábjain.

Luigi Servolini meglehetősen értékes bizonyosága az olasz-magyar grafikai kapcsolatok mélységének.

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap:
»PÁL UCCAI FIUK«, Molnár Ferenc örökéletű regénye filmen. — Megelőző: HUNGÁRIA. — Előadások: 3, 5, 7, 9 órákor. — Szerdától jön: »AZ ÚJ FÖLDESUR«.

A debreceni tábla szenzációs ítélete a miskolci zálogházperben

Felmentették Rimóczy tanácsnokot, aki már 9 hónapot ült. — Méréselték a többi vádlott büntetését.

Szombaton délelőtt folytatta a debreceni ítélőtábla Fehér Kálmán-tanácsa a miskolci zálogházi panama bűnügyének főtárgyalását. A három napja tartó tárgyalás utolsó napján a vádlottak utolsó szó jogán szólaltak fel. Először Bartus Béla, a zálogház volt igazgatója, majd Waktor Géza és Rimóczy József mondták el védekezésüket.

A bíróság ezután felfüggesztette a tárgyalást és az ítéletet délután 5 órákor hirdette ki. A tábla megváltoztatta a miskolci törvényszék ítéletét és Rimóczy József volt rendőrkapitányt, felfüggesztett városi tanácsnokot bünteselekmény hiányában felmentette. Peik-er Gyula volt zálogházi becsüsti elévülés címén mentette fel az ítélőtábla, de az ítélet indokolásában kimondta hogy a bünteselekmény nincs bizonyítva.

Kimondta az ítélőtábla, hogy Rimóczy követelt el ugyan szabálytalanságokat, ezek a szabálytalanságok azonban nem mértek ki a bünteselekmény lényegadó részeit, így bünteselekmény hiányában fel kellett menteni.

A miskolci törvényszék Bartus Bélára vonatkozó ítéletét is megváltoztatta a tábla és a volt zálogházi igazgatót egy rendbeli folytatólagosan

elkövetett csalás büntetésében, egyrendbeli csalás büntetésében, egyrendbeli hűtlen kezelés büntetésében, egyrendbeli folytatólagosan elkövetett sikkasztás vétségében és hatrendbeli sikkasztás vétségében mondta ki büntetésnek és ezért a büntetését 9 hónapi börtönrre és 300 pengő pénzbüntetésre szállította le. A büntetést azonban az elszenvetett vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette az ítélőtábla.

Waktor Géza kétrendbeli csalás büntetésében és kétrendbeli sikkasztás vétségében mondta ki büntetésnek az ítélőtábla és az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, 8 hónapi börtönrre és 200 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ő büntetését is kitöltöttnek vette az ítélőtábla az elszenvetett vizsgálati fogsággal.

Dr. Kodár István ügyész az ítélet felmentő része ellen, a védők pedig a marasztaló rész ellen jelentettek be fellebbezést a kúriához.

A védők kérték még, hogy az ítélőtábla szüntesse meg a vádlottak rendőri jelentkezési kötelezettségét.

Az ítélőtábla a kérelemeknek helyt adott, a rendőri jelentkezési kötelezettséget megszüntette, a fellebbezéseket elfogadta.

Meteor Csillár vezet

4 LANGU EBEDLŐCSILLAR . . . . . P 13.50
SZÍNES ALLÓLÁMPA . . . . . P 3.50
VILLANYKÖRTE 25 WATTIG . . . . . P —.98
A GYÁRI LERAKATNÁL, PIAC U. 9.

Az egyszobás házak adómentessége

Budapest, május 2. A hivatalos lap vasárnapi száma közli a magyar kormánynak 2700. M. E. sz. rendeletét, amely egyes lakóházaknak állandó házadómentességben való részesítéséről intézkedik. A rendelet értelmében állandóan mentesek a házadó alól az I szobából s legfeljebb 4 mellékhelyiségből álló lakóházak, ha az épület tulajdonosa, vagy haszonélvezője, valamint

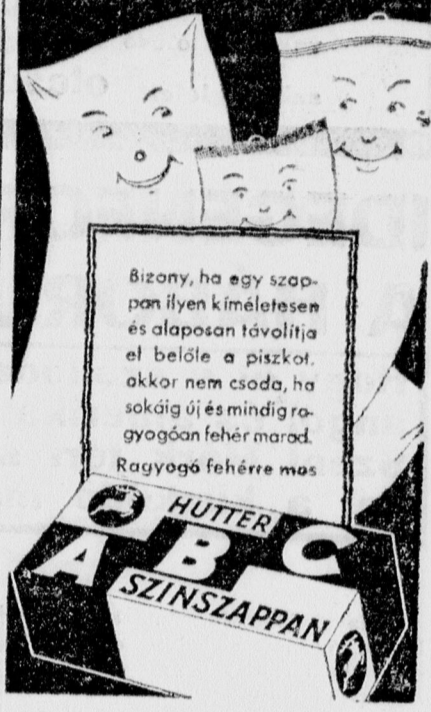
a vele közös háztartásban élő családtagjai kizárólag, vagy túlnyomórésben közönséges napszámból élnek. A napszámmal egy tekintet alá esik a hadirokkantak és más hadigondozottak részére engedélyezett járadék, vagy járadéksegély, továbbá a közsegély. A mentesség kiterjed a házadó pótlékaira is. A rendelet visszamenőleg 1936 január 1-i hatállyal lép életbe.

Anyakönyvi hírek

A debreceni anyakönyvi hivatalnál e hó 2-án, szombaton, a következő bejelentések történtek:
Születések: Albert Imre fm., fiu Gyula; Szabó Ferenc boltiszolga, leány Irén; Szigeti Sándor fm., fiu Sándor; Jakab Sámuel cipész, fiu Árpád; Valek László kereskedősegéd, fiu László; Szücs Gábor fm., fiu Lajos; Szolnoki Sándor gazdálkodó fiu Sán-

dor; Szombati Ferenc napszámos, fiu Mihály és 1 törvénytelen újszülött.
Házasságok: Szalmári József keresk. s.—Balog Róza; Tóth András máv. álliszt.—Varga Erzsébet; Németi Ferenc kőműves s.—Dávid Julia; Kovács Ferenc bormunkás—Papp Margit; Papp Sándor máv. fekező—Papp Ilona; Hüse János gazdálkodó—Tólvaj Erzsébet; Torkos Sándor lakatos s.—Dézsi Róza; Varga György hentes m.—G. Szabó Julia; Simon István fm.—Kovács Mária; Hüse Lajos fm.—Kerék-

Ez tesz jót a fehérneműnek!

Bizony, ha egy szappan ilyen kíméletesen és alaposan távolítja el belőle a piszkot, akkor nem csoda, ha sokáig új és mindig ragyogóan fehér marad.
Ragyogó fehérre mas

gyártó Julia, Krausz Béla cipész m.—Nagy Irén.
Hálajelzések: Özv. Tóth Imréné ref., 64 éves, Bapnok u. 40. Erdős Ferencné ref., 37 éves, Olajtűtő 25.

— Vér-, bőr- és idegbajosok igyanak hetenként többször, reggel felkeléskor egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet, mert ez mindig alaposan kitisztítja és méregteleníti a gyomorbélcsatornát s ezenkívül az emésztést és az anyagcserét is jótékonyan befolyásolja. Az orvosi tudomány legjelesebb képviselői már régóta hangoztatják, hogy a Ferenc József víz hatásával minden tekintetben meg vannak elégedve.

MEGHÍVÓ.

A Biharmegyei Fekereskedelmi és Gazdasági Rt. Berettyóújfalun, tisztelt részvényesei 1936 május 20-án délután 2 órákor Berettyóújfaluban a vállalat helyiségében tartandó

RENDES ÉVI KÖZGYŰLÉSRE tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése, a zárszámadások előterjesztése és a felmentvény megadása.
  2. Esetleges indítványok.
- A közgyűlésen szavazati joggal azon részvényes bír, ki részvényeit a közgyűlést megelőző nap déli 12 óráig a vállalat pénztáránál, vagy a Debreceni Első Takarékpénztárnál Debrecenben letétbe helyezi. A letételezett részvényekről kiállított elismervények a közgyűlésen való részvételre igazolási jegyül szolgálnak.

Ne menjen B-Pestre vásárolni: kár a költségért.

RADÓNÁL május 1-től 20-ig csak készpénzért 20 rendkívül olcsó nap

ITT MOST SOK PÉNZT MEGTAKARÍTHAT

Szövetek ruhára . . . P 1.25-től	Marokkin selyem . . . P 1.88	Ruha vásznak . . . P 88-tól
Kabát szövetek . . . P 3.50-től	Crepdeschin . . . P 1.60	Mintás crepdeschin . P 1.30-tól
Tropikál férfi ruhára P 4.00-tól	Selyem pique . . . P 2.80	Mintás crepdeschin duplasz. P 2.—
Gyapju golget compl. P 2.50-től	Mintás műselyem . . P —.65	Új pettyes crepdeschin P 2.60

Minden cikk kivétel nélkül feltűnő olcsón.

Költőzködésnél ismerült

Magyar perzsa, Torontáli

valamint olcsó szőnyegek, függöny, butorhuzat, függöny anyagok

szükségleteit **olcsó árak mellett****Erdélyi Szőnyegház**

cégnél Piac-utca 34.

Takarékosság**IDEGENFORGALOM
A HÁBORUS ITÁLIÁBAN****Hogy él a szállodaipar és a kereskedelem a nagypénzű angol és amerikai turista tömegek elmaradása után — Szent Márk téri szép üzletek, amelyek néptelenségükkel a küzködő magyar kereskedelemre emlékeztetnek**

Itália az idegenforgalom klasszikus hazája. Az olasz külkereskedelmi költségvetésben éppoly nagy szerepet játszik az idegentorgalom tétele, mint Svájcban és az összegben is, az utasok számát tekintve is nincsen olyan állam, amely kettőjükkel fel tudná venni a versenyt. A különbség Itáliára az, hogy míg a Svájc a turisták s a gazdag üdülők zarándokföldje, addig Itáliában a hegyek éppoly gazdag táji szépsége-

HA VÁGYA EGY JÓ KERÉKPÁR
UGYVEGYEMEG FÖLDES SÁNDORNÁL

PUSPÓKI PALOTA.

ket nyújtanak, mint Svájc ezen felül még a tenger is. De Itália még egy hatalmas pluszt ér el háromévezredes kultúrájának csodálatos művészi emlékeivel. Itáliában nem csak üdülni és szórakozni, hanem tanulni is mennek az emberek s évente százezerszámra akad ott olyan utas, mint a kis bécsi tanítóképezdész, akivel a vonaton találkoztam. Egyetlen ruhában, kis kézitáskával utazott a tizenhétéves gyerek hűsvéti szünetének két hete alatt le egészen Nápolyig. Harmad osztályú jeggyel, olcsó trattoriákban kosztolva a pasta al sugo-t (paradicsomos maccheronit-t), megszállva a 8 líráért már tiszta szállás adó, kis szállodákban, a nappali múzeumokban, templomokban, képtárban tanulva át.

Olaszországnak ugyanis meg van az az előnye minden más európai ország felett, hogy ott

olesón lehet utazni.

Olesó maga a vonat. A 240 kilométeres út Postumiától Nápolyig és vissza másodosztályon mindössze 240 lírába kerül — ötven százalékos engedménnyel. Félárú jegyet azonban mindenki kap, aki két hetet töltött Olaszország területén. Ha valaki második osztályon akar tehát utazni, 72 pengőt kell a jegyért fizetni a vasútnak 2400 kilométeren keresztül. Tessék összevetni, hogy nálunk Debrecenről Budapestig a 220 kilométeres út 20.50 pengőbe kerül a gyorsvonat második osztályon. Nem tudom pontosan, hogy miibe kerül Postumiától, a határállomástól Nápolyig a jegy harmadikon, de bizonyosan nem kerülhet többbe 40—50 pengőnél, mert

Itáliában rendkívül olcsó a harmadik osztály a másodikhoz képest.

Aminthogy mindenben aránylag olcsó a kisember részére szánt minőség.

A vasuti jegyben nem adnak ki gyorsvonati és személyvonati jegyet. Háromféle vonatuk van: a kisebb távolságokra szolgáló, minden állomáson

megálló accelerato, a nagyobb távokat összekötő diretto és a rapido, a luksuszvonat, amelynek csak második és első osztálya van s amely csak a gépvezetőknél áll meg. A menet gyorsaságában nagy különbség nincs a három fajta között. De természetesen nagyobb átlagssebességet érhet el a diretto és még nagyobbab a kevesebb helyen megálló rapido vonat, amelyeknek nem kell minden állomás előtt lelassítani és az indulás után bizonyos idő múlva visszanyerni a legnagyobb sebességet.

Mindhárom vonattípusra egyforma és azonos árú jegy érvényes.

A különbség csak az, hogy a rapido vonaton supplementot, pótdíjat kell fizetnie az utasnak. Az, akinek harmadosztályú jegye van, gondosan nézze meg a menetrendben, hogy milyen vonaton akar utazni, mert rapido vonaton meg kell fizetnie még a második-osztályú jegy különbözletét is.

Valaki azt a tanácsot adta nekem, hogy az olasz vasut harmadik osztályán ne próbáljak utazni, mert kényelmetlen. Kénytelen vagyok azt mondani, hogy nem volt igaz.

Semmiel sem kényelmelenebb az olasz vasút harmadosztályú fülkéje, mint a mi vasútunké, sőt a fülkerendszer határozottan az olaszoknak az előnyére szól.

Nem igaz az sem, hogy túlságosan zsúfoltak a vonatok.

Szó sincs ott olyan zsúfoltságról, amilyen nálunk volt tapasztalható a háború alatt.

Valóban, harmadosztályon kevés hely marad üresen, ámde az utazásban járatos ember a kemény pad és a telt fülke kényelmelenségeit úgy tudja ellensúlyozni, hogy rövid távon utazik s négy-öt órai útát téve meg egyhuzamban, meglátogatja a gyönyörű olasz városokat. Találkoztam debreceni

ügyes utasokkal is, akik harmadosztályon tettek meg az utat, menet Velencében, Firenzében, Rómában és Nápolyban állva meg, míg jövet Orvietot, Bolognat és Triestet nézték végig. Így három-öt órát utaztak egyhuzamban csupán s azt a differenciát, amit másodosztályú jegyre kellett volna elkölteniük, gyönyörű olasz városok, csodálatosan szép vidékek és páratlan műkincsek megismerésére fordították.

Ügyes embernek, járatos utazónak

nem drága az utazás másik fontos tétele, a szálloda sem.

És pedig a tiszta szálloda, mert annak, aki zavartalanul akar gyönyörködni az utazása folyamán elébetáruló szépségekben, aki a nappali idegen városok megismerésével, múzeumok, templomok, műkincsek tanulmányozásával és kirándulásokkal akarja töltetni, feltétlenül szüksége van nyugodt éjszakai pihenést nyújtó tiszta szállodára.

Egy barátom, amikor a szállodákban néha előforduló éjjeli bogárkák, a poloskák fölött érdeklődtem, lenézően válaszolta:

— Ugyan! Olyan ember, aki irtózik a poloskától, hogy mer arra gondolni, hogy Olaszországba menjen!

Nos, ez ismét olyan rágalom, amely méltatlanul éri Itáliát. Volt ugyan idő, amikor poloska fogadtá a gyanútlan idegent az olasz szállodákban. Ez az idő azonban Mussolini előtt volt. A nagy olasz rendcsinálás egyik programja ugyanis a szállodák megtisztítása volt. A fasizmus nagyon egyszerűen érte el a szállodák megtisztítását. Kiadtak egy rendeletet, amely szerint az a szállodás, akinek szobáiban

poloskát találnak, öt évre elvesztí iparigazolványát.

Kaptak a szállodások három hónapi határidőt a szállodák megtisztítására és ezután a határidő után már garan-

táltan tiszták voltak Olaszország szállói.

Természetesen vannak luxusszállodák, ahol ötven líra egy napi szoba. Azonban vannak szállók, a kisemberek számára is s ha az utas ügyes és jól szétlész,

kap tíz líráért már mindenütt jó szobát,

amely nem is spártai egyszerűségű és nem is külső vasut melletti részeken van. Természetesen ez mindenkinek a saját ügyességétől függ. Az eszelek-szik helyesen, aki az állomáson elraktározza podgyászát s előre megy kialakítani a szállodát.

A mult vasárnap már írtam az étkezésről, amelynél a külön debreceni Bóde-kolbász nagyon jó tartalék azok számára, akik takarékoskodni akarnak. Nem lehet azt mondani, hogy a penzio drága lenne, hiszen 7—7.50 pengőért már egész Olaszországban lehet kapni igen jó penziot, ha természetesen nem is a luxushelyeken.

A luxushelyek bizony nem jól mennek mostanában Itáliában.

Az a nagypénzű amerikai és angol közönség, amelynek szállodáit végig egész Itálián mind meg lehet ismerni, már kívülről fényűző külsejükről, elmaradt s az angol luxusszállók igen kevés vendéget számlálnak. Nagyon kevés angol és még kevesebb amerikai utazik most Olaszországba a szankciók miatt és bizonyára ez is oka annak, hogy luxushelyeken, mint például Capriban is, oly olcsó az élet. Amíg például középosztálybeli magyar ember régen nem is gondolhatott arra, hogy Capriban nyaral, most

napi hét pengős penzióval Capri-olesóbb, mint a magyar Balaton.

Igy a kispenzű és tanulni vágyó magyar, osztrák, lengyel és német publikum pótolja az angolok és amerikaiak helyét. Valószínű, hogy a régiókhöz képest jelentékeny minusszal zárul mostanában az olasz idegenforgalom, mert a bőven költő angolszászokért nem nyújthat kárpótlást az új közönség takarékoskossága kényeszerült tárcája. A szerényebb szállodák és vendéglők azonban mégsem panaszkodhatnak, mert számukra a német és magyar vendégek nagyobb tömegükkel megélhetést adnak még a szankciós világban is.

A luxushelyek mindenestre rosszul jártak. S ez vonatkozik nemcsak a szállodákra, hanem az üzleti élet más területeire is. Egész

Olaszországban mindenütt jól mennek az üzletek, csak azokon a helyeken nem, amelyek régen könnyű és busás hasznot értek el a bőkezű amerikai turisták jóvoltából.

Rómában, Firenzében és Nápolyban nagy forgalmat láttam az üzletekben. Ellenben az itthoni fizetési élet szomorú pangását, a debreceni kereskedőket juttatta eszembe Velence, ahol a gyönyörű Szent Márk-tér árkádjai alatt végig minden üzlet vásárlóktól mentesen áll. A csodálatos buránol üvegváza és velencei csipkeköltmények éppen csak hogy megpillanthatók ezekben a kirakatokban. Mert, amint megáll az idegen a kirakat előtt, a félig nyitott üzletajtóból nagyon szerény és nagyon szomorúarcú kereskedő lép ki és invitál befelé, ahol az üzlet áruit „vételi kötelezettség nélkül” szemlélhetők meg. Én, persze, egyetlen esetben sem engedtem az invitálásnak. Pénzem nem volt elég hozzá, hogy ezekből a luxuscikkekből vásároljak, akármily szépek voltak is, —

Irta: THURY LEVENTE**4 1/2**

muskótás

Hétfőn utoljára!

Nóti Károly remek vígjátéka.

Előadások: hétköznap 5, 7 és 9 ó., vasárnap 3, 5, 7 és 9 ó.

Vigszínház

úgy meg rösteltem a kereskedő türelmét igénybevenni, hogy ne vásároljak. Régen ezek a magas boltbérű, — gyönyörű helyen fekvő Szent Márk-téri boltok voltak a legjövedelmezőbbek egész Itáliában. Ezek csinálták a legjobb üzleteket, jó valutájú, nagy-

pénzü dollár- és font-lajdonosokkal s ezek engedtek legnagyobb százalékot ha jól megszorította őket egy akudni tudó magyar.

Ma ezek a Szent Márk-téri kereskedők a legszomorúbb üzletemberek egész Itáliában.

A FALU meg A VÁROS

A magyar élelmezés alföldi szemmel — Aránytalan élethe-
őségek - Budapest s a magyar vidék közgazdasági problémája

Hajduböszörmény, 1936 május hó, Csonka kis országunkban az idegenforgalom az utóbbi években kétségtelenül sikeres fellendülést mutat. Budapest jelentékeny nevet szerzett az európai fővárosok ranglistáján. Magyarok vagyunk — büszkék lettünk rá, sőt büszkeségünkön túl éppen az idegen forgalmi haszonkövetésében, őszinte örömmel és meglepéssel dörzsöljük össze a kezünket.

De bármennyire is elfogulatlanok vagyunk, sehogysem tudunk szabadulni, kivált mi: alföldi nép, egy nyomasztó érzéstől, egy eléggé sajnálatos és szomorú mellékkörülménytől, melynek következményeit — lokális viszonyaink folytán — kénytelenek vagyunk hangtalanul elviselni.

Arról van szó, hogy az a megbecsülés, amely a külföldi jótékony glóriájuként felénk csillog, túlzott mértékben, szinte kizárólagosan, Budapestet övezi s az a kevéske siker, aminek mégis örü-

tékesek. Ide sohasem jutott tökébefektetés, amelynek nyomán gyárak, nagyüzemek, nagyvállalatok teremhettek volna. Nem, mintha nem lett volna rá megfelelő a talaj. Nagyon is megfelelő volna az. Teszem azt, az állattenyésztésünk folyományaként nyersbőrfeldolgozó üzemek létesülhettek volna, bőrgyárak; a jultenyésztés folyományaként gyapju-, szövőgyárak; de egyéb vonatkozásokban is úgy el tudtuk volna látni magunkat nyersanyagokkal, hogy papírgyárakról, szövőkötő üzemekről, mindenféle ipari és kereskedelmi érdekektől számolhatnánk most be. De hát mi csak a nyerstermelésig jutottunk el.

Ugy ám! De milyen a nyerstermelésünk is. Ha tevérszerűség lenne benne, ha mulatkozna rajta valamicske kis nyoma az üzleti, vállalkozó szellemnek, akkor hagyján! zokszót se tovább! Am egészen más, sokkal elszomorítóbb jelenséggel állunk szemben. Az igazság ugyanis az, hogy nyerstermelésünk is csupán helyközi, mindössze anyai, amennyi az önellátáshoz mulhatatlanul szükséges. Az Alföld melegtánya lehetne az ipari és kereskedelmi növényfélék jövedelmező termelésének. (Len, kender, esalán; gyógynövények; élelmiszer cikkek, mint: lenese, borsó, köles, burgonya, káposztafélék, zöldségfélék; takarmánynövények: répa, zab, árpa, murek, lucerna.) Kifűnő lehetőségünk lenne magasabbrendű állattenyésztésre (lovak marhák, birkák), sertések hizlalására, háromfák exportálására... mindenre, ami élénkület, mozgalmasság, több kenyeret, jobb ruhát, barátságosabb otthon, emberségesebb életet jelentene népünk számára. Lehetne émi az alföldi embernek is.

De mégsem lehet.
Mert az Alföldből minden messze van. Messze van a piac, amely eleve biztosítaná a termelés érdemességét; messze van a töke, amely képessé tehetné a magasabb színvonalú termelést; messze van Budapest, amelynek hárommilliónyi gyomra az Alföld mellőzésével fogyaszt... s messze van az a szem, amely egyszer már belenézne a magyar vidék aránytalan életheletőségébe, egészségtelenül megosztó gazdasági viszonyaihoz; messze van a hang, amely beszámolna a látottakról s az erő, amely minderről tenne is valamit.

A FŐVÁROS PEDIG...

Azt mondtunk, hogy Budapest egy külön kis közösség... s ez igaz is. Nézzük csak! Budapest összlakossága meghaladja az egymilliót. Budapest környékén lakik másik egymillió ember. A harmadik egymillió ember pedig állandóan jön-megy, sűrű-forog e között a kétmillió ember között... Budapestet emlegetve hárommillió emberről beszélhetünk.

Miből él ez a rengeteg ember? Milyen Budapestnek a közellátása?

Budapestre a svábok szállítják a tejet és a hort, bizonyos mértékben a gyümölesfélét is. Főzelékfélékkel a bolgárok látják el a lakosságot. A kereskedelmi és ipari árucikkek legtöbbször része mind külföldi termék, teszem azt: német vas, cseh poszó, román fa, olasz fűszer, francia-pipere; nem is említve, hogy bank- és pénzügyi intézetek jórésztben ugyancsak külföldi konszernek tagjai.

fiókjaiban vásárol
tiókok és egyedárusítók mindenütt.
Debrecen: Csapó u. 17

Hol van itt összeköttetés a főváros és a magyar vidékek között?

Ilyen gondolatok foglalkoztatnak bennünket az új évad, újabb idegenforgalmi invázió küszöbén. Erdemes-e szövéniünk? Vagy ez is, mintha fűdra horsó! szórunk? Mindenesetre megtettük kötelességünket. Annyit azonban tárgyilagosan leszögezhetünk,

hogy más lenne a helyzet, ha a főváros közelebb kerülhetne az Alföldből; ha a megértésen kívül több méltányosság is érhetné az alföldi népet. Olesó az alföldi bor, az alföldi tej, az alföldi fűzelék, az alföldi gabona, az alföldi sertés, minden olesó... miért nem lehetne annak is egy kis ára?... miért nem lehetne a piac is olesó és könnyen hozzáférhető az alföldi nép számára?

Lovass Gábor.

Megkezdik a hortobágyi öntözőcsatorna építését

Budapest, május 2. Magyar agrárkörök évek óta sürgetik az öntözés és csatornázás kérdésének megoldását. A földművelésügyi minisztérium is foglalkozik e kérdéssel, de mindezekig — éppen az anyagi eszközök hiányában — megfelelő megoldást nem tudtak találni.

Az új költségvetés 5 millió pengőt irányoz elő az 1936-37. esztendőben az Alföld öntözési céljára. Közlebbbi a költségvetés nem jelöl meg erre vonatkozóan, de értesülésünk szerint ez az összeg egy igen nagyjelentőségű program első etapjának anyagi fedezeteként tekinthető.

A földművelésügyi minisztérium — megbízható forrásból szerzett értesülésünk szerint — elkészült az Alföld öntözési tervével, elkészültek az öntözési térképek is, amelyekben részletesen kidolgozták, mely területeken milyen vízműveket, berendezéseket kell létesíteni.

Az előirányzott 5 millió pengőből, tudomásunk szerint, a Hortobágyi öntözőcsatorna megépítésére kerül sor. A technikai tervek elkészültek és most már csak a termelési, vizellátási kísérleteket kell lefolytatni. Ezek is eredményesen befejeződtek, úgyhogy az építkezések megindulhatnak.

A Hortobágyi öntözésének kérdése tehát már ebben az esztendőben a megvalósulásához közeledik.

Az előirányzott 5 millió pengő azonban a nagy alföldi öntözési tervnek csak részfedezetét jelenti. A kormány-
nak ugyanis elhatározott szándéka, — hogy az elkövetkező esztendőekben a költségvetésekben állandóan fokozódó összeget irányoz elő az Alföld öntözési céljaira, úgyhogy remélhetőleg 5-8 esztendőn belül ennek a kérdésnek jórészt meg lehet oldani.

MEGSZÜNT IPAROSOK ÉS KERESKEDŐK

Deutsch Ignác sütő, Hegedűs Albert sültő, Nagy József cipész és eszmadia Nagy Lajos egy lóval fuvaros, Nagy Ida Ilona cukorka, eszokoládé, gyümölcs, lekvár, szárdinna, tealevel, sajt, szálemi, teasütemény és cukraszütemény, Székely Magda fényképezés, cikk kiskereskedés, Róth Márton vendéglő, Székely Magda, fényképezés és fényképnagyítás, Wirth Karoly hentes és mészáros, Katona Ida szatóc, Kovács József burgonya zöldség, gyümölcs, tojás, baromfi, tej és tejtermékek kiskereskedés, Bódog Sámuel szén, tűzifa, szerszámja, tűzelo anyag, építési anyag adás-vételének közvetítése, tűzifa és építkezési anyag kereskedés, Patski György egyfogati bérkoesi, Rothmann Sidi női diva kalap készítő, Belgrádi Antal rőtös rövidárú kész és cipőárú kiskereskedés, Dr. Rudolf Imre seprű készítés

Azt csak megengedheti magának,

mert az még nem luxus, ha egy csésze FRANCK kővépőrtelkkel ízesített KNEIPP malatakevert iszik. Tapláló és olcsó mindennapi ital. Az élvezetért pedig, amit elfogyasztása nyújt nem is kell külön fizetnie, ez a gyarmány saját-sága.

Franck és Kneipp
Kővépőrtelk malatakevert
a takarékoskodóknak, élvezetet nyújt.

Ha Budapestre utazik, ne mulassza el felkeresni a **Nemzetközi Vásáron** (Iparcsarnok 247. sz.) a **MUSICA** zongoragyár kiállítását! Gyári új és átjászott hangszerek telítő oleso aran!

Különleges tiszteleti kedvezmény! Kerjen díjmentes tájékoztatást a „napi egy pengő” akcióra!

MUSICA zongora és hangszer, kereskedelmi r. t. Budapest, VII. Erzsébet körút 43. Royal Apart.

Helyi képviselő: **Szendró Sándor** hangszer, kereskedő Debrecen, Bathányi-utca 22.

fünk, jóformán sohasem szívárog Budapest halárain túl.

Ne értssünk felre: fővárosunkat mi is szereljük. Hiszen a miénk! Am ep azt kell tapasztalunk folyvást, kivált nekünk: alföldi népnek, hogy mégsem a miénk; hogy Budapest egy külön kis közösség; mintegy különálló hercegség, amely éppen az Alföldtől, a magyarság zömének aranykalászos rónájától esik legtávolabbi.

Budapest épp a tulajdonképpeni magyarság számára elérhetetlen.

Az alábbiakból kiderül ennek a magyarázata.

AZ ALFÖLDI PROBLÉMAK

Jártunkban-kelünkben megfordultunk vidékeken, ahol egyszerű úton-módon, kevés területen, kevés fáradsággal, kevés eszközzel az életheletőségnek tűrhető, néha meglepően gazdaságos, de mindenesetre eredményes művót produkálta a lakosság. Aztán elképedve tapasztaltuk, hogy itt a saját pátriánkban — sajnos — esőnd van és mozdulatlanság, szinte életheletenség; hogy az életművónkról jobb, ha nem is nyilatkozunk.

A helyzet ugyanis az, illetve olyan még manapság is, mint nagyapánk idejében volt. Városok, falvak, helységek uccái, útjai kövezetlenek, elhanyagoltak; érthető, ha a közlekedés, a forgalom fogalma szinte ismeretlen errefelé, legalább is olyan primitív, hogy beszélni se lehet róla. De különben is mire való volna a forgalom? Hiszen jóformán szükség sincsen rá. Ez a vidék az Magyarországon, amelyről megfelelő

Költözködésnél telmerült

Magyar perzsa, Torontáli
valamint olcsó szőnyegek, függöny, butorhuzat, függöny anyagok
szükségleteit **olcsó árak mellett**

Erdélyi Szőnyegház
cégnél **Piac-utca 34.**
Takarékosság

IDEGENFORGALOM A HÁBORUS ITÁLIÁBAN

Hogy él a szállodaipar és a kereskedelem a nagypénzű angol és amerikai turista tömegek elmaradása után — Szent Márk téri szép üzletek, amelyek néptelenségükkel a küzködő magyar kereskedelemre emlékeztetnek

Írta: **THURY LEVENTE**

Itália az idegenforgalom klasszikus hazája. Az olasz külkereskedelmi költségvetésben éppoly nagy szerepet játszik az idegentorgalom tétele, mint Svájcban és az összegben is, az utasok számát tekintve is nincsen olyan állam, amely kettőjükkel fel tudná venni a versenyt. A különbség Itáliá javára az, hogy míg a Svájc a turisták s a gazdag üdülők zárandokföldje, addig Itáliában a hegyek éppoly gazdag táji szépsége-

HA VÁGYA EGY JÓ KERÉKPÁR
UGYEGYEMEG FÖLDES SÁNDORNÁL

PUSPÓKI PALOTA.

ket nyújtanak, mint Svájc s ezen felül még a tenger is. De Itália még egy hatalmas pluszt ér el háromévezredes kultúrájának csodálatos művészi emlékeivel. Itáliában nem csak üdülni és szórakozni, hanem tanulni is mennek az emberek s évente százezerszázra akad ott olyan utas, mint a kis bécsi tanítóképezdész, akivel a vonaton találkoztam. Egyetlen ruhában, kis kézitáskával utazott a tizenhétéves gyerek húsvéti szünetének két hete alatt le egészen Nápolyig. Harmad osztályú jeggyel, olcsó trattoriákban kosztolva a pasta al sugo-t (paradicsomos maccheronit), megszállva a 8 líráért már tiszta szállás adó, kis szállodákban, a nappali múzeumokban, templomokban, képtárban tanulva át.

Olaszországnak ugyanis meg van az az előnye minden más európai országhoz képest, hogy ott

olesón lehet utazni.

Olcsó maga a vonat. A 240 kilométeres út Postumiától Nápolyig és vissza másodosztályon mindössze 240 lírába kerül — ötven százalékos engedménnyel. Félárú jegyet azonban mindenki kap, aki két hetet töltött Olaszország területén. Ha valaki második osztályon akar tehát utazni, 72 pengőt kell a jegyért fizetni a vasútnak 2400 kilométeren keresztül. Tessék összevetni, hogy nálunk Debrecenről Budapestig a 220 kilométeres út 20.50 pengőbe kerül a gyorsvonat második osztályon. Nem tudom pontosan, hogy miibe kerül Postumiától, a határállomástól Nápolyig a jegy harmadikon, de bizonyosan nem kerülhet többre 40—50 pengőnél, mert

Itáliában rendkívül olcsó a harmadik osztály a másodikhoz képest.

Aminthogy mindenben aránylag olcsó a kisember részére szánt minőség.

A vasúti jegyben nem adnak ki gyorsvonati és személyvonati jegyet. Háromféle vonatok van: a kisebb távolságokra szolgáló, minden állomáson

megálló accelerato, a nagyobb távokat összekötő diretto és a rapido, a luksuszvonat, amelynek csak második és első osztálya van s amely csak a géopontoknál áll meg. A menet gyorsaságában nagy különbség nincs a három fajta között. De természetesen nagyobb átlagssebességet érhet el a diretto és még nagyobb a kevesebb helyen megálló rapido vonat, amelyeknek nem kell minden állomás előtt lelassítani és az indulás után bizonyos idő múlva visszanyerni a legnagyobb sebességet.

Mindhárom vonattípusra egyforma és azonos árú jegy érvényes.

A különbség csak az, hogy a rapido vonaton supplementot, pótdíjat kell fizetni az utasnak. Az, akiknek harmadosztályú jegye van, gondosan nézze meg a menetrendben, hogy milyen vonaton akar utazni, mert rapido vonaton meg kell fizetnie még a második osztályú jegy különbözetét is.

Valaki azt a tanácsot adta nekem, hogy az olasz vasút harmadik osztályán ne próbáljak utazni, mert kényelmetlen. Kénytelen vagyok azt mondani, hogy nem volt igaz.

Semmiel sem kényelmeltenebb az olasz vasút harmadosztályú fülkéje, mint a mi vasútunké, sőt a fülkerendszer határozottan az olaszoknak az előnyére szól.

Nem igaz az sem, hogy túlságosan zsúfoltak a vonatokat.

Szó sincs ott olyan zsúfoltságról, amilyen nálunk volt tapasztalható a háború alatt.

Valóban, harmadosztályon kevés hely marad üresen, ámde az utazásban járatos ember a kemény pad és a telt fülke kényelmetlenségét úgy tudja ellensúlyozni, hogy rövid távon utazik s négy-öt órai útát téve meg egyhuzamban, meglátogatja a gyönyörű olasz városokat. Találkoztam debreceni

ügyes utasokkal is, akik harmadosztályon tették meg az utat, menet Velencében, Firenzében, Rómában és Nápolyban állva meg, míg jövet Orvietot, Bolognat és Triestet nézték végig. Így három-öt órát utaztak egyhuzamban csupán s azt a differenciát, amit másodosztályú jegyre kellett volna elkölteniük, gyönyörű olasz városok, csodálatos szép vidékek és páratlan műkincsek megismerésére fordították.

Ügyes embernek, járatos utazónak

nem drága az utazás másik fontos tétele, a szálloda sem.

Éspedig a tiszta szálloda, mert annak, aki zavartalanul akar gyönyörködni az utazása folyamán elébétaruló szépségekben, aki a nappali idegen városok megismerésével, muzeumok, templomok, műkincsek tanulmányozásával és kirándulásokkal akarja tölteni, feltétlenül szüksége van nyugodt éjszakai pihenést nyújtó tiszta szállodára.

Egy barátom, amikor a szállodákban néha előforduló éjjeli bogárkák, a poloskák felől érdeklődtem, lenézően válaszolt:

— Ugyan! Olyan ember, aki irtózik a poloskától, hogy mer arra gondolni, hogy Olaszországba menjen!

Nos, ez ismét olyan rágalom, amely méltatlanul éri Itáliát. Volt ugyan idő, amikor poloska fogadta a gyanútlan idegent az olasz szállodákban. Ez az idő azonban Mussolini előtt volt. A nagy olasz rendesinálás egyik programja ugyanis a szállodák megtisztítása volt. A fasizmus nagyon egyszerűen érte el a szállodák megtisztítását. Kiadtak egy rendeletet, amely szerint az a szállodás, akinek szobáiban

poloskát találnak, öt évre elvesztíti iparigazolványát.

Kaptak a szállodások három hónapi határidőt a szállodák megtisztítására és ezután a határidő után már garan-

táltak tiszták voltak Olaszország szállói.

Természetesen vannak luxusszállodák, ahol ötven líra egy napi szoba. Azonban vannak szállók, a kisemberek számára is s ha az utas ügyes és jól szelénéz,

kap tíz líráért már mindenütt jó szobát,

amely nem is spártai egyszerűségű és nem is külső vasut melletti részekben van. Természetesen ez mindenkinek a saját ügyességétől függ. Az cselekszik helyesen, aki az állomáson elraktározza podgyaszát s előre meggy kiakudni a szállodát.

A múlt vasárnap már írtam az étkezéstről, amelyről a kitűnő debreceni Bóde-kolbász nagyon jó tartalék azok számára, akik takarékoskodni akarnak. Nem lehet azt mondani, hogy a penzio drága lenne, hiszen 7—7.50 pengőért már egész Olaszországban lehet kapni igen jó penziot, ha természetesen nem is a luxushelyeken.

A luxushelyek bizony nem jól mennek mostanában Itáliában.

Az a nagypénzű amerikai és angol közönség, amelynek szállodáit végig egész Itálián mind meg lehet ismerni, már kívülről fényűző külsejükről, elmaradt s az angol luksusszállók igen kevés vendéget számlálnak. Nagyon kevés angol és még kevesebb amerikai utazik most Olaszországba a szankciók miatt és bizonyára ez is oka annak, hogy luxushelyeken, mint például Capriban is, oly olcsó az élet. Amíg például középosztálybeli magyar ember régen nem is gondolhatott arra, hogy Capriban nyaral, most

napi hét pengős penzióval Capri-olesóbb, mint a magyar Balaton.

Igy a kispénzű és tanulni vágyó magyar, osztrák, lengyel és német publikum pótolja az angolok és amerikaiak helyét. Valószínű, hogy a régiekhez képest jelentékeny minusszal zárul mostanában az olasz idegenforgalom, mert a bőven költő angolszászokért nem nyújthat kárpótlást az új közönség takarékoságra kényszerült tárcája. A szerényebb szállodák és vendéglők azonban mégsem panaszkodhatnak, mert számukra a német és magyar vendégek nagyobb tömegükkel megélhetést adnak még a szankciós világban is.

A luxushelyek mindenestre rosszul jártak. S ez vonatkozik nemcsak a szállodákra, hanem az üzleti élet más területeire is. Egész

Olaszországban mindenütt jól mennek az üzletek, csak azokon a helyeken nem, amelyek régen könnyű és busás hasznot értek el a bőkezű amerikai turisták jóvoltából.

Rómában, Firenzében és Nápolyban nagy forgalmat láttam az üzletekben. Ellenben az itthoni üzleti élet szomorú pangását, a debreceni kereskedőket juttatta eszembe Velence, ahol a gyönyörű Szent Márk-tér arkádjai alatt végig minden üzlet vásárlóktól mentesen áll. A csodálatos buráni üvegvárak és velencei csipkeköltemények éppen csak hogy megpillanthatók ezekben a kirakatokban. Mert, amint megáll az idegen a kirakat előtt, a félig nyitott üzletajtóból nagyon szerény és nagyon szomorúarcú kereskedő lép ki és invitál befelé, ahol az üzlet áruai vételi kötelezettség nélkül szemlélhetők meg. Én, persze, egyetlen esetben sem engedtem az invitálásnak. Pénzem nem volt elég hozzá, hogy ezekből a luxuscikkekből vásároljak, akármily szépek voltak is, —

1936 május

úgy meg röstel
relmét igénybe
jak. Régen
gyönyörű he
léri boltok vo
bek egész Itáli
legjobb üzletek

A FA

A magyar él
őségek - Buc
t

Hajdubó
jus hó. Gsonka
idegentorgalom
ségeitől sikere
Budapest jelenté
európai főváros
gyarok vagyunk
sőtbuszkességünk
gen forgalmi h
őszinte örömmel
dörzsöljük össze
De bármennyi
vagyunk, sehogy
ni, kivált mi: al
masztó érzéstől,
és szomorú mellé
nek következmén
nyaink folytán
gyunk hangtalan
Arról van szó,
lós, amely a külf
ként felénk csill
szinte kizárólagos
s az a kevéske sik

Ha Budapest

ne mulassza el f
kizi Vásáron

MUS

zong

Kiállítását! Gyári
szerek feltár

Különleges tize
kerjen díjmentes

egy peng

MUSISA zongora
delmi r. t. Bud

körút 43

Helyi képviselő
hangszer-ere

Bathya

fünk, jóformán s

dapest határain t

Ne értessünk f

is szereljük. Hisz

azt kell tapasztal

nekünk; alföldi m

a miénk; hogy Bu

közösség; minleg

ség, amely éppen

gyarság zömének

jától esk legtáv

gyarság számára

Az alföldiakkól

gyarazata.

AZ ALFÖLDI

Jártunkban-ke

tünk vidékeken, a

módon, kevés ter

sággal, kevés eszk

ségnek tűrhető, n

caságos, de mind

úvivóját produkál

elképedve tapaszt

ját pátriánkban -

van és mozdulatl

lenség; hogy az é

nem is nyilatkozu

A helyzet ugyan

meg manapság is.

jében volt. Város

uccái, útjai köve

tak; érhető, ha a

lom fogalma szin

legalább is olyan

szélni se lehet ró

niire való volna a

formán szükség s

az Magyarországe

...

úgy meg rösteltem a kereskedő törelmét igénybevenni, hogy ne vásároljak. Régen ezek a magas boltbérű, — gyönyörű helyen fekvő Szent Márk-téri boltok voltak a legjövődélmezőbbek egész Itáliában. Ezek csinálták a legjobb üzleteket, jó valutájú, nagy-

pénzű dollár- és font-tulajdonosokkal s ezek engedtek legnagyobb százalékot, ha jól megszerítölták őket egy alkudni tudó magyar.

Ma ezek a Szent Márk-téri kereskedők a legszomorúbb üzletemberek egész Itáliában.

A FALU meg A VÁROS

A magyar élelmezés alföldi szemmel — Aránytalan életlehe-
őségek - Budapest s a magyar vidék közgazdasági problémája

Hajduböszörmény, 1936 május hó. Csonka kis országunkban az idegenforgalom az utóbbi években kétségtelenül sikeres fellendülést mutat. Budapest jelentékeny nevet szerzett az európai fővárosok ranglistáján. Magyarok vagyunk — büszkékké lettünk rá, sőt büszkeségünkön túl éppen az idegen forgalmi haszon következtében, szinte örömmel és meglepődéssel dörzsöljük össze a kezünket.

De bármennyire is elfogulatlanok vagyunk, sehogysé tudunk szabadulni, kivált mi: alföldi nép, egy nyomasztó érzéstől, egy eléggé sajnálatos és szomorú mellékkörülménytől, melynek következményeit — lokális viszonyaink folytán — kénytelenek vagyunk hangtalanul elviseelni.

Arról van szó, hogy az a meghecsülés, amely a külföldi jótékony glóriájáért felénk csillog, túlzott mértékben, szinte kizárólagosan, Budapestet övezi s az a kevéske siker, aminek mégis örü-

tékesek. Ide sohasem jutott tőkebefektetés, amelynek nyomán gyárak, nagyüzemek, nagyvállalatok teremhettek volna. Nem, mintha nem lett volna rá megfelelő a talaj. Nagyon is megfelelő volna az, Teszem azt, az állattenyésztésünk folyamatainaként nyersbőrfeldolgozó üzemek létesülhettek volna, bőrgyárak; a jutlicenyésztés folyamataiként gyapjú-, szövőgyárak; de egyéb vonatkozásokban is úgy el tudtuk volna látni magunkat nyersanyaggal, hogy papírgyárakról, szövő-kötő üzemekről, mindenféle ipari és kereskedelmi érdekességről számolhatnánk most be. De hát mi csak a nyerstermelésig jutottunk el.

Ugy ám! De miilyen a nyerstermelésünk is. Ha tevérszerűség lenne benne, ha mutatkozna rajta valamicske kis nyoma az üzleti, vállalkozó szellemnek, akkor hagyják! zokszót se tovább! Am egészen más, sokkal elszomorítóbb jelenséggel állunk szemben. Az igazság ugyanis az, hogy nyerstermelésünk is csupán helyközi, mindössze anyai, amennyi az önellátáshoz mulhatatlannul szükséges. Az Alföld melegálya lehetne az ipari és kereskedelmi növényfélék jövődélmező termelésének. Len, kender, csabán; gyógynövények; élelmiszer cikkek, mint: lenese, borsó, köles, burgonya, káposztafélék, zöldségek; takarmánynövények: répa, zab, árpa, murek, lucerna.) Kitűnő lehetőségünk lenne magasabbrendű állattenyésztésre (lovak marhák, birkák), sertések hizlalására, baromfiak exportálására... mindenre, ami életképes, mozgalmasság, több kenyeret, jobb ruhát, barátságosabb otthon, emberségesebb életet jelentene népünk számára. Lehetne em az alföldi embernek is.

De mégsem lehet.
Mert az Alföldön minden messze van. Messze van a piac, amely eleve biztosítaná a termelés érdekességét; messze van a köz, amely képessé tehetné a magasabb színvonalú termelésre; messze van Budapest, amelynek hárommilliónyi gyomra az Alföld melőzésével foglalkozt... s messze van az a szem, amely egyszer már belenézne a magyar vidékes, aránytalan élelmezési ségeibe, egészségétlenül megoszló gazdasági viszonyaiba; messze van a hang, amely beszámolna a látóokról s az erő, amely minderről lenne is valamit.

A FŐVÁROS PEDIG...

Azt mondtunk, hogy Budapest egy külön kis közösség... s ez igaz is. Nézzük csak! Budapest összlakossága meghaladja az egymilliót. Budapest környékén lakik másik egymillió ember. A harmadik egymillió ember pedig állandóan jön-megy, sűrű-forog e között a kétmillió ember között... Budapestet emlegetve hárommillió emberről beszélhetünk.

Miből él ez a rengeteg ember? Milyen Budapestnek a közellátása?

Budapestre a svábok szállítják a tejet és a bort, bizonyos mértékben a gyümölcsféléket is. Főzelékfélékkel a bolgárok látják el a lakosságot. A kereskedelmi és ipari árucikkek legtöbbször része mind külföldi termék, teszem azt: német vas, cseh poszó, román fa, olasz fűszer, francia-pipere; nem is említve, hogy bank- és pénzügyi dolgok jó részben ugyancsak külföldi konszernek tagjai.

fiókok és egyedárusítók mindenütt.
Debrecen: Csapó u. 17

Hol van itt összeköttetés a főváros és a magyar vidék között?

Ilyen gondolatok foglalkoztatnak bennünket az új évad, újabb idegenforgalmi invázió küszöbén. Erdemes-e szónak tennünk? Vagy ez is, mintha falra borsót szórunk? Mindenesetre megtettük kötelességünket. Annyit azonban tárgyilagosan lejegyezhetünk,

hogy más lenne a helyzet, ha a főváros közelebb kerülhetne az Alföldhöz. ha a megértésen kívüli több méltányosság is érhetné az alföldi népet. Olesó az alföldi bor, az alföldi tej, az alföldi főzelék, az alföldi gabona, az alföldi sertés, minden olesó... miért ne lehetne annak is egy kis ára?... miért ne lehetne a piac is olesó és könnyen hozzáférhető az alföldi nép számára?

Lovass Gábor.

Megkezdik a hortobágyi öntözőcsatorna építését

Budapest, május 2. Magyar agrárkörök évek óta sürgetik az öntözés és csatornázás kérdésének megoldását. A földművelésügyi minisztérium is foglalkozik e kérdéssel, de mindezidőig — éppen az anyagi eszközök hiányában — megfelelő megoldást nem tudtak találni.

Az új költségvetés 5 millió pengőt irányoz elő az 1936—37. esztendőben az Alföld öntözési céljára. Közelebbi a költségvetés nem jelöl meg erre vonatkozóan, de értesülésünk szerint ez az összeg egy igen nagyjelentőségű program első etapjának anyagi fedezeteként tekinthető.

A földművelésügyi minisztérium — megbízható forrásból szerzett értesülésünk szerint — elkészítte az Alföld öntözési tervével, elkészültek az öntözési térképek is, amelyekben részletesen kidolgozták, mely területeken milyen vízművekkel, berendezésekkel kell létesíteni.

Az előirányzott 5 millió pengőből, tudomásunk szerint, a Hortobágy öntözőcsatorna megépítésére kerül sor. A technikai tervek elkészültek és most már csak a termelési, vizellátási kísérleteket kell lefolytatni. Ezek is eredményesen befejeződtek, úgyhogy az építkezések megindulhatnak.

A Hortobágy öntözésének kérdése tehát már ebben az esztendőben a megvalósuláshoz közeledik.

Az előirányzott 5 millió pengő azonban a nagy alföldi öntözési tervnek csak részledezetét jelenti. A kormány-
nak ugyanis elhatározott szándéka, — hogy az elkövetkező esztendőben a költségvetésben állandóan lokozódó összeget irányoz elő az Alföld öntözési céljaira, úgyhogy remélhetőleg 5—8 esztendőn belül ennek a kérdésnek jórészt meg lehet oldani.

MEGSZUNT IPAROSOK ÉS KERESKEDŐK

Deutsch Ignác sütő, Hegedűs Albert sütő, Nagy József cipész és eszmadia. Nagy Lajos egy lóval fuvaros, Nagy Ida Ilona cukorka, eszokoláde, gyümölcs, lekvár, szárdíma, tealevel, sajt, szalámi, teasütemény és cukrászsütemény, Székely Magda fényképezési cikk kiskereskedés, Róth Márton vendéglő, Székely Magda, fényképezési cikk kiskereskedés, Wirth Karoly bentés és mészáros, Katona Ida szalócs, Kovács Józsefné burgonya, zöldség, gyümölcs, tojás, baromti, tej, és tejtermékek kiskereskedés, Bódogné Sámuel szén, tűzifa, szerszámfa, tűzoló anyag, építési anyag adas-vételének közvetítése, tűzifa és építkezési anyag kereskedés Patáki Gyöngy egyfogattú bérkocsis, Rothmann Szidi női divat kalap készítő, Belgrádi Antal rötös rövidárú, kész és cipőárú kiskereskedés, Dr Rudolf Imre seprű készítés.

Azt csak megengedheti magának,

mert az még nem luxus, ha egy csésze FRANCK kávépótlékkal ízesített KNEIPP malatákavét iszik. Tapláló es olcsó mindennapi ital. Az élvezetért pedig, amit elfogyasztása nyújt nem is kell külön fizetnie, ez a gyártmány sajátosága.

Franck és Kneipp
a takarékoskodóknak, élvezetét nyújt.

Ha Budapestre utazik,
ne mulassa el felkeresni a **Nemzetközi Vásáron** (parcsarnok 247. sz.) a **MUSICA** zongoragyár kiállítását! Gyári új és átjatszott hangszerek telítő ocsó aron!

Különleges tiszteleti kedvezmény!
Kerjen díjmentes tájékoztatót a „napi egy pengő” akcióra!

MUSISA zongora és hangszerkereskedelmi r. t. Budapest, VII. Erzsébet körút 43 Royai Apoic.
Helyi képviselő: **Szandro Sándor** hangszerkereskedő Debrecen, Batthyányi-utca 22.

lünk, jóformán sohasem szívárog Budapest balárain túl.

Ne értssünk félre: fővárosunkat mi is szereljük. Hiszen a miénk! Am ep azt kell tapasztalunk folyvást, kivált nekünk: alföldi népnek, hogy mégse a miénk, hogy Budapest egy külön kis közösség; mintegy különálló hercegség, amely éppen az Alföldtől, a magyarság zömének aranykalászos rónájától esik legtávolabb.

Budapest épp a tulajdonképpen magyarság számára elérhetetlen.

Az alábbiakból kiderül ennek a magyarázata.

AZ ALFÖLDI PROBLÉMÁK

Jártunkban-kefünkben megfordultunk vidékeken, ahol egyszerű útonmódon, kevés területen, kevés fáradsággal, kevés eszközzel az élelmezésnek tűrhető, néha meglepően gazdagos, de mindenesetre eredményes nívóját produkálta a lakosság. Azután elképedve tapasztaltuk, hogy itt a saját pátriánkban — sajnos — esendő van és mozdulatlanság, szinte élelmezési hiány; hogy az életnívónkról jobb, ha nem is nyilatkozunk.

A helyzet ugyanis az, illetve olyan még manapság is, mint nagyapáink idejében volt. Városok, falvak, helységek uccái, útjai kövezetlenek, elhanyagoltak; érthető, ha a közlekedés, a forgalom fogalma szinte ismeretlen errefel, legalább is olyan primitív, hogy beszélni se lehet róla. De különben is mire való volna a forgalom? Hiszen jóformán szükség sincsen rá. Ez a vidék az Magyarországon, amelyről megfelelő

Boros szépen, jól olcsón fest, tisztít, mos **Piac-u 77.**

Hubay Jenő elkészült élete legnagyobb művével: megzenésítette Romain Rolland himnuszt a békéről

Meghitt beszélgetés a világhírű zeneszerzővel a Révay grótok ősi mosóci kastélyában — Májusban Romain Rolland Budapestre jön és Hubay neki játsza el elsőnek legújabb művét

Stubnyafürdő, 1936. április.
(Copyright by Jób Paál.)

Utányomás tilos.)

Tegnap hajnalban, a nyitott ablakon át hallom, hogy miközben a tejeskocsi lerámolja a szekere derék aljából a kannákat, azt mindja a kávéslány-nak:

— Húsvétra megjött a kegyelmes úr. Egész nap dolgozik...

A tejeskocsi oldalán zománcos tábla, rajta a felírás: „Mosóci uradalom...”

Rögtön megfejeltem a rejtvényt: a stubnyafürdői Grand Hotelben olyan kávét szervíroznak minden reggel és minden délután, amihet Hubay Jenő kegyelmes úr, a világhírű zeneszerző, illetve az uradalom szállítja a tejet...

Korán reggel átteléfonoáltam Mosócra s két percet vártam a telefonnál, ahol csakhamar teledöntött Hubay Jenő hangja. „Örülök, hogy délután szerencsém lesz” — mondotta és ebéd után sargára festett homokfűtő eszén siettem a Révay grótok ősi várába.

A mosóci kastély a tizenhetedik század építészetének egyik legszebb és legistább barokk reneke, talán öt kilométerre van Stubnyától, ahol a szezon idején gyakori vendég a Zeneművészeti Főiskola kiváló igazgatója. Ezt az utat csak gyalog, vagy eszén szabad megtenni, az autó rohan és az ember nem élvezheti a láték ezernyi szépségét. A túróci fennsíkon vagyunk, köröskörül, jobbról és balról, előttünk és hátunk mögött az alacsony Tátra és a Fátra virágzó fáiba borult lombjai köszöntenek, a szantófüldéken tartják az eke szarvát a föld daloló fiai. Itt minden teremtménye az Istennek muzsikál és itt almodik muzsikát immáron közel negyedszázad óta a magyar zenének legnagyobb élő mestere: Hubay Jenő...

AHOL HUBAY JENŐ MUZSIKÁT ALMODIK

Háromszáz esztendő a mosóci kastély, amelyet Révay Simon akkor építtetett, amikor Révát elfoglalta a török és a Révayak Túrócban kaplak donációt. A falu szelén emelkedik és jóllehet, azt mondják és írják róla, hogy Mária Terézia korának barokk stílusában épült, fennállott még Mária Terézia előtt is. Az asszony-király korának barokk stílusát ez a kastély teremtette meg. Ma ebédőnek használt termében a Révayak idejében megyegyűléseket tartottak, mert Révay Ferenc gróf haláláig a grófi gyalád széniorja örökös túróci főispán volt. Ha magának a kastélynak nincsen is vendégek, Stubnyafürdő régi vendéglistájából könnyen megtudhatjuk, hogy az elmúlt évszázadoknak minden politikai szereplője ült a Révayak asztalánál. Itt ismerte meg Wesselényi Ferenc gróf Széchy Mária grófnét, a „murányi Vénusz”-t, ide járt nagy kíséretével Pázmány Péter a primás, homonnai Drugeth János gróf országbíró, Esterházy Miklós, a nádor, itt tanácskoztak a Wesselényi-összeesküvés résztvevői itt vendégeskedett Illésházy Gábor gróf, ide jártak mindazok, akik törvényt alkot-

tak és színt-javát tették a nemzetnek. Hatalmas park öleli körül a kastélyt és a kastély kertre néző sarokszobájában zongora áll a fal mellett, régi metszetek a falon és ebben a sarokszobában dolgozik naponta sokszor kilenc órát is Hubay Jenő.

Beivenhét esztendő. De abban a pillanatban, mikor bárszony kabátjában, — Murget bohémjei viseltek ilyen kabátokat, a fekete bárszont vékony szövetség szegélyezi — mosolygó arcával függőn elémisiet, mind a két kezével megrázza a kezemet és maga vezet keresztül a kastély látványosságzámba menő szobáin, akarva, nem akarva el kell felejtetni a korát. Minden túlzás nélkül: Hubay Jenő nagyon, de nagy fiatal ember még.

ELETEM LEGNAGYOBB MŰVÉT MOST FEJEZEM BE...

Hubay Jenő az esztendőnek negy-öt hónapját tölti a mosóci kastélyban. Itt dolgozik.

— Pesten — mondja — nem tudok dolgozni. Ott annyira el vagyok foglaltva mindenféle egyéb dologgal, annyira igénybe veszik időmet a társadalmi kötelezettségek, hogy nem jut időm a munkához. Komolyan dolgozni csak itt vagyok képes. Eddig főként nyáron dolgoztam naponta hat-hét-nyolc órát, néha szakadatlanul. Most, amikor teljesen visszavonulok a Zeneművészeti Főiskola vezetésétől, több időm lesz hozzá, hogy Mosócra jöjsek, az esztendő legnagyobb részét itt fogom eltölteni és ezen túl — többet dolgozhatok.

Megkérdezem: életének nagy alkotásai közül melyek azok, amelyek itt születettek meg.

Igy felel: mindégylek. Itt komponáltam a Dante-szimfóniát, a Petőfit, a Milói Vénusz-t és itt fejezem be most azt a munkámat, amelyet életem legnagyobb művének tartok.

Az ablakhoz vezet, kezét szíjjeltára és kimutat a heggyek felé...

— Az ember lelke itt meztelen romantikával és muzsikával. Különösen ilyenkor, amikor a heggyek viharfel-

hőbe zuhannak. Istenem, ezek a heggyek de sok muzsikát adtak már nekem és Pest de sok Mosócon született dal-lam temetője lett... Ötletem szület-tek itt, amikből nem lett kofta. Miért? Egyszer hiányzott a szöveg, máskor a szövegíró, aztán meg közbe jött sok minden.

— Most Romain Rolland versének megzenésítésén dolgozom, a hangszere-lést fejezem be és jövőre még bemuta-tóra kerülhet ez a munka, aminek cí-me: Ara pacis — a béke himnusza.

HUBAY JENŐ ÉS ROMAIN ROLLAND

Ennek a munkájának megszületéséről ezeket az eddig ismeretlen, felette ér-dekes részleteket mesélte el:

— Én Romain Rollandot nem ismerem, vele sohasem beszéltem és soha egvellen sort sem írtam neki. A hábo-rúban történt, hogy egy svájci lapban elolvastam a nagy francia írónak egy gyönyörűsége versét, aminek címe: Ara pacis. Több mint húsz éve ennek. A fiamat tizenhét éves korában akkor vitték a harctérre. Mindenütt, délen és északon dörögtek az ágyúk. A szívem a béke után vágyott. Romain Rolland pacifista. Menekülnie kellett Francia-országból, ha nem menekül el, talán ő is Jaurés sorsára jut. A verse a szívem-hez lopta magát. És akkor elhatároztam, hogy szimfóniát csináljak belőle.

— Később Stefan Zweiget kér-tem meg rá: lépjen érintkezésbe Ro-main Rollanddal és kérdezze meg tőle: nem lenne e kifogása az ellen, ha a versehez muzsikát komponálnék. — A költő azonnal válaszolt: boldogan adja meg hozzájárulását tervemhez és Stefan Zweiget kérte meg arra, hogy amennyiben a zene mekövetelné, hogy a szövegben változásokat csinál-junk, azt végezze el ő. Erre nem került sor: és Romain Rolland költeményét a maga szűz tisztaságában ajándékoz-tam oda a muzsikának.

— Tizenöt év óta dolgozom ezen a munkán és a hangszerezéssel most ké-szülök el. A verset dr. Ferenczy Sári le-fordította magyarra, de én a francia szövegen dolgozom. Szólókra, zene-

karokra és gyermekkarokra dolgoztam fel a muzsikát és legalább háromszáz-tagú zenekar szükséges a színházhoz-lához. Jövőre bemutatják Budapesten.

— Májusban Pestre jön Romain Rolland és boldog vagyok, hogy személy-lyesen megismerhetem őt. A gondolát-világa olyan mint az enyém. Nekí jászom el először a béke himnuszt. Azt a muzsikát, mely a háború kitö-rése óta legjobban izgató és amibe az egész lelkemet belevettem. Nem tudom: most, amikor újra háboru van, amikor az emberek és az egész világ rettenet-eg újabb háboru rémétől, aktuális-e vaj-jon a béke himnusza, de az én lelkem ezzel nem törődik. Nekem ezt a muzsi-kát meg kellett komponálnom...

KÖZÉPEURÓPA LEGÉRTEKE-SEBB VADÁSZGYŰJTEMÉNYE

A mosóci kastély zenetermében áll egy öreg spinét: Streicher csinálta és úgy mesélik: Beethoven játszott rajta... A cimenteremben, ahol restaurációra ülték össze a megyei urak, köröskörül a falon az ősök portréi lógnak.

Mokány legények, páncélok és bu-zogánnyal, később a sorban aztán olya-nok, akik rizsporozták már a paróká-jukat és selyemmel cserélték fel a pán-célt. Vörös talárbau egy püspök, arany keresztel a nyakában. A hölgyek magas gallér és kincseket érő úsfa. De a sarokban ott függ egy ajátos képű, imádkozó apaca képe is. Az egyik Révay kontessz, aki a palota kényeimet a klastrom puritán életével cserélte fel.

A lépcsőházban és a folyosókon csupa vadásztrófea. Még évekkel ezelőtt hallottam, hogy a mosóci kastély rejti magában Közép-európa egyik legértékesebb vadász-gyűjteményét. Hatalmas aggaszók és elejtett karsu lábú özek szelid fej-diszei.

A parkban áll egy virágház, azokból a téglaából építettek, amelyek egy ti-zenkettedik századbeli kolostorból em-lékül megmaradtak.

Régi rozsdás mordályok a falon. A sánc megmaradt emlékei. A ka-puk mellett lörések...

Minden talpalatnyi hely háboruról mesél.

Öreg fegyverek és az ősök kacagá-nyos, buzogányos marcona képei egy-aránt...

Csak egyetlen szobája van ennek a szobának, ahol a béke lett urrá: az a sarokszoba, aminek a falán Hubay An-dor világos, színes akvarellje mesél az Örök városról és ahol Hubay Jenő a béke himnuszt almodja és komponálja...

Paál Jób.

=====

HIRDETÉNY. A köntösgáti északi és déli legelői csordajárára még néhány hajtócédula nem adalott ki. A hajtó-cédulák fenti legelőkre a városi szám-vevőségénél (Városháza I. em. 10. sz. szoba) válthatók ki. Legelődíj mindkét legelőre tehenenként 35.— pengő, mely teljes összegében a hajtócédula kiváltásakor fizetendő be a városi há-zipénztárba. Gazdasági tanácsnok.

=====

3900—1936. aő — HIRDETÉNY. Felhívja a városi adóhivatal az adózó közönséget, hogy az 1936. év II. éne-gyedére esedékes együttesen kezelt közadótartozását 1936. május hó 15. napjáig befizetni el ne mulassza. — A befizetés naponként a hivatalos órák alatt a városi adóhivatalnál vagy a 31.713. számú postatakarékpénztári befizetési lap útján eszközölhető. — A befizetést elmulasztók ellen a határ-idő lejártá után a hivatal végrehajtási eljárást indít. — Városi Adóhivatal.

A rejtélyes Ázsia

izgalmas dzsungel film
eredeti ázsiai felvételek

Keddtől a Vígyszínházban.

GU

A legjobb

Egyszer

közben eltö-

bam és ekk

Tudniillik,

tam, ott ült

fájdalmakat

megszerelte

Persze, ne

De mindnyo

annnyira er

nálunk, Gut

Azóla el

Gulliver ell

lag Párizsba

cőjén, mert

aki nem ije

detben jötte

ver nagy k

egyszerű m

gyárba és r

lett, beleszer

vette felesé

elmaradtak

Elfelejtette

És a helle

ván. Jött ve

tünk egymás

ketten vissza

— Gulliver

re, mire me

nekem rohan

tán hebege

tem és nem

kezdjük a bes

Elmondta,

volt, dolgoz

de egyszer,

volt állása é

tette a lakásb

beszélgették

genek számá

lepre, ahol re

Ehsegstrájk

eni ismerőse

dult. Párizsba

a szabóságot,

a sorbély mes

csatornát tis

dolgozott, s

meg akart áll

Beszélt, bes

delmeiről, az

Swift Gulliver

és magárah

akart boldog

gában, Fran

nan régül is

volt, kell a m

kásoknak, —

haza.

Leültünk e

ő beszélt tova

GULLIVER

A legjobb barátom volt Gulliver. Egyszer gyerekkoromban játékközben eltörte a kezem, meg a lábam és ekkor barátokunk össze. Tudniillik, míg meg nem gyógyultam, ott állt mellettem és segítette a fájdalmakat elfelejteni. Nagyon megszerettem Gullivert.

Persze, nem ez volt az igazi neve. De mindnyájan így hívtuk, mert annyira erősebb és nagyobb volt nálunk, Gulliver.

Azóta eltelt jó esomó esztendő, Gulliver eltűnt a városból, állítólag Párizsba szökött a vonat ütközésén, mert Gulliver olyan jó volt, aki nem ijedt meg semmitől. Kezdetben jöttek a hírek, hogy Gulliver nagy karriert csinált, mint egyszerű munkás, bejutott egy gyárba és rövid idő alatt igazgató lett, beleszeretett a vezér lánya, elvette feleségül és... aztán lassan elmaradtak a hírek.

Elfelejtettem Gullivert. És a héten találkoztunk az uccán. Jött velem szemben, elmentünk egymás mellett, aztán mind a ketten visszafordultunk.

— Gulliver — mondtam kérdezőre, mire megrándult az arca és nekem rohant, összeölegetett, aztán hebegve-kapkodva jött mellettem és nem tudtuk, hogy mivel is kezdjük a beszélgetést.

Elmondta, hogy Belgiumban volt, dolgozott és szépen keresett, de egyszer, mikor egy időben nem volt állása és a lakásadónője kitétte a lakásból, az uccán elfogták, bezárolták a nemkívánatos idegenek számára létesített munkatelepre, ahol rettenetes időket élt át. Ehségsztrájk... és egy régi debreceni ismerőse segítségével kiszabadult. Párizsba ment, ahol kitanulta a szabószágot, az asztalos, a cipész, a borbély mesterséget, közező volt, csatornát tisztított, bányász lett, dolgozott, verezéssel, becsülettel meg akart állni a lábán, élni akart.

Beszélt, beszélt Gulliver a küzdelmeiről, az utazásairól, — mint Swift Gulliverje, parányiségében és magárahagyottságában, hogy akart boldogulni az óriások országában, Franciaországban. Ahonnan végül is kiutasították, idegen volt, kell a munka a francia munkásoknak. — Toloncúton érkezett haza.

Leültünk egy padra az uccán és ő beszélt tovább. Beszélt a pengőről, amiket az édesanyjának hazaküldött, beszélt a francia lányokról, a szerelméről, a családásairól, aztán elhallgatott. Csendben ültünk ott a padon.

Nézett köröskörül. Ismerősöket keresett, de senki sem jött arra olyan, akít régről ismert. Hallgatott.

— Emlékszel? — kérdezte aztán halkán, — eltörtem a kezed, meg a lábad... Emlékszel?

— Emlékszem...
Mereven ült a padon, a fejét hátradüjtötte a pad rámlására és szeme az égbé bámult.

— Látod, én mindent megpróbáltam — mondta csendesen — úgy dolgoztam, verekedtem, mint egy állat, érted, mint egy állat. — Kitoloncoltak. Nem kellett. És az a legszörnyűbb, hogy itt sem keltek.

A szája lebiggyedt és mélyeket lélekzett. Úgy beszélt, mintha ott sem lennék, csak saját magának beszélt. Beszélnie kellett, úgy éreztem, mert megfúltat volna, ha magában tartja a gondolatait:

— Az ember, ha meggondolja, boldog, hogy így löri magát... Én mondom, hogy boldog. Te, én már sokszor gondoltam

arra, hogy véget vetek Gulliver utazásainak... Egy ugrás a Szajnába és kész... Te, ti nem is sejtettétek, hogy mennyire vágytam utánatok... Nem voltak barátaim... En voltam köztetek a legerősebb, Gulliver, a nagy erős Gulliver voltam... És hányszor úgy sírtam, mint egy szopós... Uristen, hányszor...
Elhallgatott. Nagyon sóhajtott és leejtette a kezét az ölébe:

— Hivány, utolsó dolog, úgy-e, ha az ember megöli magát? — kérdezte saját magától. — Gyávaság, gyengeség... árokba való... halál, árokba való...
Alig lehetett hallani a hangját:

— Ezt a papok találták ki... hogy ez gyengeség... hogy az ilyen árokba kell temetni... Nagy erő kell... ehhez.

— Gulliver — mondtam a barátomnak, aki feltámasztott fejjel, mereven ült mellettem és hangosan sított — Gulliver, meg vagy örülve? Öngyilkos akarsz lenni? — Meg akarsz halni? Örült vagy?

Nem felelt. Ült mozdulatlanul. A nap rátapadt sárga fényével az arcára. Megrándult a szája:

Az ispán biztatta fel a kertészeket, hogy csempésszenek neki és maguknak dohányt

A maga nemében valóban ritka dohánycsempészési ügy került a debreceni büntető törvényszékén dr. Jóna Kálmán bíró elé. Vádlottként egy környékbeli földbirtok gazda ispánja szerepelt három kertészével együtt. Külön érdekessége az ügynek, hogy az ispán, akinek legfőbb feladata az lett volna, hogy a gazdaságban arra örködjen, nehogy bármiféle visszaélés történjen, maga vette rá a kertészeit arra, hogy dohányt csempésszenek.

A téglási gróf Dégenfeld-féle birtokot Herez Jakab bérel. A bérlő ispánként Mandel Ferenc gazdaságot alkalmazta és hangsúlyozottan kikötötte, hogy

fokozott figyelemmel ügyeljen arra, nehogy bármiféle szabálytalanság történjen, különösen a dohányföldeken.

Mandel Ferenc, aki látszólag a legnagyobb lelkiismeretességgel végezte feladatát, néhány hónappal ezelőtt magához rendelte a birtokon alkalmazott négy dohánykertészt és megbeszélést folytatott velük. A megbeszélés első sorban arra irányult, hogy valahogyan fokozni kellene a dohánytermelést, majd az ispán váratlanul más tárgyra tért át.

— Nem volna maguknak szükségük egy kis dohányra? — érdeklődött.

A kertészek meglepetten kérdezték az ispánt, hogyan értelmezi a kérdést. Mandel ekkor megmagyarázta nekik, hogy hozzájuttatta őket nagyobb mennyiségű dohányhoz abban az esetben, ha a kertészek eleget tennének az ő kérésének is. A kertészek egyelőre még nem tudták, miről van szó, de azt válaszolták, hogy ha módjukban áll, teljesítik az ispán kérését. Mandel ekkor a következőket mondotta a kertészeknek.

— Hozzanak nekem harminc esomó dohányt, természetesen anélkül, hogy erről bárkit is értesítenének. Abban az eset-

ben, ha ezt teljesítik, beleegyezem abba, hogy maguk is félretellessenek ugyanannyi dohányt.

A kertészek megdöbbenve fogadták az ispán kijelentését. Eleinte maguk sem tudták, beleegyezzenek-e a kérésbe, de fontolóra vették az ügyet. Végül is arra az elhatározásra jutottak, hogy teljesítik a kérést, mert nem akartak elenszegülni felettüknek. Így aztán Mandel Ferenc megkapta a kért harminc esomó dohányt, egyben pedig a kertészek a maguk számára is félreteltek harminc-harminc esomót.

Az egyik kertész, Szuna Antal későbbben meggondolta a dolgot, hogy állásával játszik, mert mégis rájöhetnek a szabálytalanságra. Éppen ezért, anélkül, hogy bármelyik társának is szólott volna, felkereste a hatóságokat és a pénzügyőrséget értesítette az ügyről.

Szuna cselekedetéről hamarosan értesült az ispán is, aki ekkor intézkedett, hogy a lakásában lévő csempészett dohányt azonnal vigyék vissza a kertészekhez. Így aztán, amikor a pénzügyőrök megjelentek nála, a dohányt már nem találták meg. Ennek ellenére is kiderült, hogy mi történt és megindult az eljárás ügy Mandel Ferenc ispán, mint Görög Antal, Szojka István, Kovács János és Szuna Antal kertészek ellen.

A hatósági eljárás során kiderült, hogy

kettő a kertészek közül a saját számára nem tett félre dohányt,

esopán Mandel Ferenc kérését teljesítették és az ispánnak vitték el a kért mennyiséget. De annak ellenére, hogy saját maguknak semmi hasznuk nem volt a dologból, ellenük is lefolytatták az eljárást dohányjövődéki kihágás címén.

Igy került az ispán és négy kertésze a büntető törvényszék elé. Itt beismerő vallomást tettek és a bíróság ennek alapján Mandel Fe-

A legjobbat akarod?

A legkosabbat akarod cselekedni? Biztosan akarsz a nyeregben ülni?

Válaszd az

EMERGÉ
kerékpárgumit

hiszen eddig is a leghívebben szolgált.

Az EMERGÉ kerékpárgumi hét fajtája áll a rendelkezésedre. Még a legolcsóbb is tökéletes

Vigyázz!

EMERGÉ védjegy = **EMERGÉ** minőség!

GYÁRTJA A MAGYAR RUGGYANTAÁRUGYAR

— Emlékszel, mikor eltörtem a kezed meg a lábad?

— Emlékszem...
Mosolygott. Aztán nehézkesen felállt, kezét nyugított és elment. (fűl.)

rencet 122 pengő, Görög Antal 122 pengő, Kovács Jánost 66 P, Szojka Istvánt pedig 55 pengő pénzbüntetéssel sújtotta. Megállapította a bíróság, hogy Szuna Antal is elkövette a kihágást, tekintettel azonban arra, hogy saját magát is feljelentette, a törvényes rendelkezés alapján felmentette a vád alól.

F Ü S T Ö S

üriszabósága Batthyány uccá 6.

Elsőrendű munka!

Olesó fazonarak!

UJ IPAROSOK ÉS KERESKEDŐK

Az elsőfokú iparhatóság a következők részére adott ki iparjogositványt:

Frölinger Mihály fuvarozási vállalat, Szabó Julianna szatócs, Kóhu Miklós férfiszabó kiskereskedés, Dalmi Julianna szatócs, Rozmann Sámuelné kézimunka és rövidáru kiskereskedés, Tóth Sándor férfiszabó, Varga János egyfogató bérkoosis, Birkó Sándor hentes és mészáros, Debreceni Elemliszter Szakmák Közös Nyersanyag beszerző Szövetkezete jég, cukor, fa, só, paprika és egyéb fűszerárúk kiskereskedése, Kárándi Julianna nőiszabó, Bán Lászlóné sz. Soltész Róza szatócs, Erdélyi Zoltán cukrász, Sándor János öszeres, Verzei Istvánné gyümölcs, déligyümölcs, zöldségtéle, tengeri és dinnye kiskereskedés, Csánki József és neje sz. Bódi Rozália gyümölcs, déligyümölcs, baromfi, tojás, zöldségtéle, tengeri és dinnye kiskereskedés, Varga Sándor gyümölcs, déligyümölcs, baromfi, tojás, zöldség, főzelék, burgonya, tengeri és paprika kiskereskedés, Erdei László timár, Grósz Izidor sokszorosító, Hegedűs Albert és Deutschen Ignác sütő

VERSENY ÁRAK

A SZENT ANNA UCCAI

BÉKE ÁRUHÁZBAN

Shotlis Taffet	2,25	1,15
Selyem Pique		2,78
Gyapju Georgette		2,78
I. Gyapju szövet		2,25
Imprimé gyűrhetetlen		1,58
Marocain		1,88
Crepe de chine 90 cm.		1,78
Paplanbrocat m. selyem		3,78
Fehérnemű selyem		0,88
Voil divat minták		0,78
Finom selyem harisnya		1,68

BÉKE ÁRUHÁZ

SZENT ANNA UCCA 3.

**Révész
Zsigmond
cipőüzletét**
a Püspöki palotából
Piac u. 56. alá
(a Megyeháza mellé)
helyezte át.

**Vasárnapi
istentiszteleti rend**

A REFORMÁTUS TEMPLOMOK-
BAN. A Nagytéplomban d. e. 9 óra-
kor Kolozsváry Kiss László, 10 óra-
kor Maklár Károly, d. u. 5 óra-
kor Szentes László; a Kistéplomban 11 óra-

**Átköltözés
miatt**

kor Uray Sándor emlékünnepe, d. u. 5
órákor Kiss Antal Jenő; a Kossuth u.
templomban d. e. fél 9 órákor gyermek
istentiszteletet tart Baja Mihály, 10 óra-
kor dr. Soós Béla, d. u. 5 órákor dr.
Farkas Ignác; az Árpádtéren d. e. 10
órákor dr. Farkas Pál, d. u. 3 órákor
Nagy Sándor; az Ispótyánban d. e. 10
órákor Molnár Ferenc, d. u. 5 órákor
Kiss Ferenc; a Homokkertben d. e. 10
órákor Siposs Imre, d. u. 3 órákor
Orosz János th.; a Keresztesztepen d.
e. 10 órákor vitéz Szabó Endre, d. u.
3 órákor Kodacs János th.; Wolaffka-
telepen d. u. 3 órákor Kovács József;
a Nyilastelepen d. e. 10 órákor Kuthy
István, d. u. 3 órákor Papp Imre; a
Csapókerthben d. e. 10 órákor dr.
Daneshazy Sándor, d. u. 3 órákor He-
gyi József th.; Nyulás d. e. 10 órákor
Kulcsár Lajos; Szegényházban d. e. 9
órákor Szentes László; Téglavetőben d.
u. 3 órákor Kovács Béla; Dombostanya
d. e. 8 órákor Kántor József; Elep d. u.
2 órákor Mezey Béla; Hegyes d. e. 10
órákor Mezey Béla; Pallag d. e. 10
órákor Kántor József; Tégláskert d. u. 3
órákor Birinyi János; Sámsoni út d. u.
4 órákor Magyar Bertalan.

EGYETEMI HALLGATÓK számára
tartandó ifjúsági istentisztelet a szo-
kolt helyen és időben (Kálvin tér 5, d.
e. 11 óra) Pass László evangélikus al-
esperes hirdeti ígét „Az élet keresztjét”
címen.

A RÓM. KATH. TEMPLOMBAN ÉS
KÁPOLNÁKBAN. Reggel 6, 7, 8, 9 óra-
kor csendes szentmisék. Fél 10 órákor
nagy mise, melyet tart dr. Lindenber-
ger János apostoli kormányzó. Szent-
beszédet mond Tóth István s. lelkész.
A további szentmisék kezdete 11, há-
romnegyed 12 és félegy órákor. Dél-
után májusi ájtatosság keretében
szentbeszédet mond Lőrincz Gábor
piarista tanár. A kertési kápolnában:
Augustia szánatóriumában Hanzély La-
jos, Csapókerthben Kummergruber Emil
piarista tanár, a Katolikus Otthon
igazgatója, Homokkertben dr. Ras-
sovszky Kálmán piarista tanár, Nyilas-
telepen Szabó Imre püspöki tanácsos.
Hajdusámsonban Novák Gyula, Józsa-
n Pflaum József káplán. Klinikán Béres
Endre, Szent László Kollégiumban
Hutay Ferenc.

AZ EVANGÉLIKUS TEMPLOMBAN
(Miklós uca 3. szám) vasárnap d. e.
9 órákor ifjúsági istentisztelet. Prédi-
kál Labossa Lajos hitoktató. D. e. 10
órákor gyülekezeti istentisztelet. Prédi-
kál Pass László alesperes. Este 5 óra-
kor istentisztelet. Prédikál Remete
László segédlelkész.

AZ UNITÁRIUS TEMPLOMBAN. A
Hajvan uca 24. szám alatt lévő unitá-
rius templomban f. e. május hó 3-án,
vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel

rendes vasárnapi istentisztelet tar-
tak. Imádkozik és prédikál Józsa Mik-
lós püspök vikárius. Ez alkalommal,
mint a „Titanic” hajó elsüllyedésének
negyedszázados évfordulóján kegyelet-
tel megemlékeznek az angol testvére-
ket ért nagy szerencsétlenségről is.
Énekelni fogják az énekeskönyv 57.
énekét „Hozzád megyek uram, hozzád
közel” Józsa Miklós püspöki vikárius
fordításában, amely ugyanazon ének,

amit a hajó süllyedő utasai annak ide-
jén énekeltek. Istentisztelet után keblit-
tanács ülés lesz.

A BAPTISTA IMAHÁZBAN. A Szap-
panos uca 23. alatt lévő imaházban
vasárnap d. e. fél 9—fél 10-ig imaábi-
tat, fél 10—fél 11-ig prédikáció, 11—
12-ig vasárnapiiskola, d. u. 6—7-ig
prédikáció, fél 8—9-ig Urvacsoraosz-
tás. Szerdán este fél 8—fél 9-ig bibliá-
óra. Péntek este fél 8—fél 9-ig imaóra.

Akik érezték a debreceni földrengést

Ritka felhívás jelent meg pár
nappal ezelőtt a debreceni lapok-
ban. A felhívást a debreceni föld-
rajzi intézet megfigyelő állomása
tette közzé s közölte, hogy földreng-
és volt Debrecenben. Aki pedig a
földrengést észlelte, az jelentse be
a földrajzi intézetben.

Egészen bizonyos, hogy Debrecen
közönsége jórészt csak ebből a fel-
hívásból tudta meg, hogy lába

de mindkét kezével göresösen ka-
paszkodik az asztal szélébe. Ijed-
ten néztünk össze, nem tudtuk meg-
érteni, mi történhetett. Másnap az-
tán olvastuk az újságban, hogy
földrengés volt. Na, legalább ezen
is keresztül mentünk. De érdekes, a
lányom, aki ugyanabban a szobá-
ban volt, ahol mi, nem tapasztalt
semmit. Ő ugyanis járkált és eköz-
ben nem érezte a lökődést.

**MINTHA EGY HAJÓN
FEKÜDTEM VOLNA...**

Kovács festőművész: A Déri mu-
zeumban voltam és a folyosón ép-
pen az egyik kiállítási terem felé
igyekeztem. Amint megyek, hirtel-
en úgy érzem, mintha valaki ki-
huzná alólam a folyosó szőnyegét.

**üveg,
porcellán
olcsón**

alatt megérint a talaj, ezáltal a
szószoros értelmében. Hogy keve-
sen érezték meg a földrengést, az
abból is látszik, hogy mindössze
három bejelentés érkezett a föld-
rajzi intézetbe. Három jelentet-
ték be, hogy érezték a földrengést,
Szimics Tivadar postafelügyelő,
Frieder Soma terménykereskedő és
Kovács János festőművész. Fel-
kerestük mind a hármat és arra a
kérdésünkre, hogyan észlelték a
földrengést, a következőket mon-
dották.

**KILOCCSONT A VÍZ
AZ AKVARIUMBÓL...**

Szimics postafelügyelő: Ülök a
harmadik emeleten lévő hivatali
szobámban és telefonálok. Nyugod-
tan beszélgetek, egyszerre egy
nagy lökést érzek, mintha valaki
fel akarta volna borítani az asztalt.
Ott feküdt az asztal mellett a ku-
tyám, először azt hittem, hogy az
ugrott fel és ütdött a butornak.
De alighogy folytatni kezdem a
beszédet, jön a második lökés. En-
nek olyan ereje volt, hogy majd-
nem kiesett alólam a szék és észre-
vettem, hogy a szobámban lévő ak-
váriumból kilocsant a víz. Azután
gyors egymásután jött a harmadik
és negyedik lökés. Nem tudtam el-
képzelni, mi történhetett. Csak nem
reng a föld? — kérdeztem magam-
tól. Aztán besiettek kollégáim
a szomszéd szobából, hogy érez-
tem-e valami földrengésszerű je-
lenséget. Akkor aztán már tudtuk,
hogy csakis földrengés lehetett,
semmi más nem tudta volna úgy
megmozdítani az épületet.

HÁT EZ MEG MICSODA?...

Frieder terménykereskedő: Hall-
gatom délután félnyegy tájban a rá-
diót, éppen a híreket mondták be.
Ugy emlékszem, hogy Gömbös mi-
niszterelnökről volt szó, amikor
egyszerre csak úgy érzem, hogy a
székem fel akar borulni. Ejnye,
ennek meg eltörtött a lába, vagy
nem tudom, mi lehet vele — gondo-
lom magamban, de abban a pillá-
natban felkiált a feleségem: „Hát
ez meg micsoda?... Ránézek és lá-
tom, hogy ott ül az asztal mellett.

Majdnem felbuktam. De nem is
egyszer, hanem több alkalommal
egymásután igen rövid időközben,
úgyhogy szinte botorkálva jutot-
tam el a teremig. Ugyanebben az
időben az odahaza tartózkodó fele-
ségem is észlelte a földrengést.
Látta, amint a műteremlakásunk-
ban inga módjára kezdenek leng-
geni a tárgyak, a festmények, az-
után csaknem minden bútordarab
arráb esszik a lakásban. Másnap
elmentünk Némethy szobrász-
művészhez és beszélgetés közben
megkérdeztem tőle, érezte-e a föld-
rengést az előző napon. Némethy
meglepett, majd a homlokára
ütött és így szólt: „Amikor az ebéd-
utáni alvás után kicsit olvastam az
ágyamban, hirtelen úgy éreztem
magam, mintha csak egy hajón
feküdnék. Mozogni kezdett velem
az ágy, himbálódzott.” Ő csak ek-
kor tudta meg, hogy amit érzett,
földrengés volt.

**MEGMOZDULT A FÖLD
DEBRECEN ALATT**

A földrengéssel kapcsolatban
kérdést intéztünk Berényi Dénes
dr. egyetemi magántanárhoz, hogy
mikor volt utoljára hasonló esemé-
ny Debrecenben?

Berényi Dénes dr. a következő-
ket mondotta:

— Ebben az évben már a máso-
dik földrengés volt ez. Az elsőt ja-
nuárban észleltük. De hogy azelőtt
mikor volt, azt nem tudom meg-
mondani, nem is emlékszünk visz-
szára. Hogy most aránylagosan
ilyen sürű megismétlődnek a
földrengések, amelyek ugyan sze-
rencsére jelentéktelenek és jófor-
mán észrevehetetlenek, annak kö-
vetkezményei, hogy talajmegmoz-
dulás keletkezett Debrecen alatt.
Ez a megmozdulás viszont a föld
belsejében lévő természeti folya-
matok következménye.

**Lám Sándor
Piac-u. 5.**

Budapest teljesen felkészülve várja a májusi Nemzetközi Vásár látogatóit

*Kongresszusok, szórakozások, sportesemények, olcsó kirándulások
a vidék nagyvárosaiba a gazdag programon*

(Budapesti tudósítónktól.) Szomba-
ton hajnalba lépett életbe a május
8-án kezdődő Budapesti Nemzetközi
Vásár felárú utazási kedvezménye s
már a szombati nap folyamán is zu-
sfolyva érkeztek a vonatok Budapestre.
A Székesfőváros Idegenforgalmi Hiva-
tala minden pályaudvaron állandó ki-
rendeltségeket tart, amelyek pillanatok
alatt utalnak ki lakást az érkező ven-
dégek részére.

Az egész vendéglátó ipar legfőbb tö-
rekvése most az, hogy mindenki olcsó-
s és jó ellátáshoz jusson. A színházak,
sportegyesületek, intézmények verse-
nyeznek azon, hogy minél különb
szórakozásokat nyújtsanak. Grace
Moore, a világhírű énekesnő dal- és
áriasetje, Walter Bruno koncertje a
vásár idejére esik s ekkor rendezik meg
az autómobilok híres szépségversenyét
a „Nemzetközi Concours d'élégance”-
ot. Ekkor lesznek a gyepek hajnos-
ságok, a Budapest—Felsőausztria vá-
logatott kézilabda mérkőzés, a magyar
Autómobil Club Tourist Trophyja.
Ekkor kezdődnek a lovaspolo mérkő-
zések ügélőversenyek és löversenyek
lesznek a vásárnak csaknem minden
napján és ekkor futtatnak a nagy Mi-
leneumi díjért. Asztalos, szikvízvári,
épitőipari kongresszusok, a magyar
könyvtárosok- és levéltárosok kon-
gresszusa, valamint a pilótakongressz-
us is éppen úgy a vásár idejére esnek,
mint a molnárnapok és trafiknapok.
Országos gyors- és gépirás versenyek,
országos kertészeti és virágkiállítás,
a magyar képzőművészeti társulat nagy

jubileumi kiállítása, a nemzetközi ku-
tyakiállítás mind a vásár eseményei
közé tartoznak.

Máris hatalmas érdeklődés mutatko-
zik a vásár két nagy attrakciójára: a
sétarepülések és vidéki kirándulások
iránt. A sétarepüléseken, amelyeket na-
pontint többször is rendeznek Buda-
pest és környéke felett, a vásár látó-
gatói a vásár területén váltott jeggyel
személyenként 10 pengőért vehetnek
rész. Május 10-én vasárnap, a vásár
rendkívül olcsó kirándulásokat rendez
látogatói részére Debrecenbe, Mis-
kolcra, Győrre, Sopronba. Egy-egy
ilyen kirándulás vasuti menettérrel jegy
a távolságok szerint váltakozva mind-
össze csak 3—5 pengőbe fog kerülni.

Maga a vásár már teljesen fölépült s
most már a csarnokok és a pavilonok
belső berendezése folyik. De bizonyos,
hogy május 8-ra a megnyitás időpont-
jára helyén lesz majd minden.

Bartha István

burkoló mester.

DEBRECEN ISPOTÁLY U. 3-b.

Telefon: 27-85.

Készít aszfalt, beton, kő, kera-
mit és téglá burkolatokat a leg-
olcsóbb napi árrban. — Burkoló
anyagok raktáron.

EZ

**BR
prop**

Hogy a
BRIDGE-
szólvány fe-
tábia, BRI-
darab, BRI-
Arra ké-
BRIDGE-
terjeszse a
A, BRID-
bőző izben
mogoró, t-
kávó és ke-
A 7 mint
200 gr.

Nemzetközi
mutatandó

D

Ön

Az elmúlt este
találtak az Árpá-
A mentők bev-
dégőbe, ahol e-
ték, majd kih-
elmondta, hog-

**A
ideg
Debre**

Elsősorban a

A Tiszántúli
Debrecen id-
pontjából ren-
tósége van,
is abban, hog-
között Debre-
igen szép lej-
nak ellenére,
vásár ideje al-
meleg, ami a
sága szempon-
vező, mégis l-
menetjegy ke-
igazolvánnya
gyorsokkal 3-
9595-en jöttek
Debrecenbe, l-
kor a Debrec-
dezték a vás-

Té
Özv. S-
mányú
KUPFER
Wesselényi t-

EZ A HÁROM OLDAL HIRDETÉSÜNK

jelent meg a Budapesti Nemzetközi Vásár vásárigazolványában:

**„BRIDGE“
propaganda**

Hogy Ön is megtanulja a kiváló „BRIDGE“ márkát, azért a vásár igazolvány felmutatása ellenében kap 7 tábla „BRIDGE“ csokoládét, vagy 1 darab „BRIDGE“ kétszínű csavarirónt. Arra kérjük Önt, ha meggyőződött „BRIDGE“ márkánk kiválóságáról, terjessze azt az éles körben. A „BRIDGE“ csokoládé, 7 különböző ízben készül: ét-, ét-mocca, ét-mogyoró, tej-mogyoró, tejszín, tejszín-kávé és keserű ízekben. A 7 mintatábla súlya összesen ca. 200 gr.

Nemzetközi Vásár igazolvány felmutatandó fételeleti bütfémben.

Meg fog lepődni,

hogy mennyit fejlődött egy év alatt áruházunk

72. földszint

Bőrönd
Rövidáru
Kézimunka
Ekszerutánzat
Óra
Illatszert
Papír
Díszmű
Ezüstáru
Sportcikkek
Szoda-fontain

72. I. emelet

Ezüvet
Selyem
Mosó
Vászon
Asztalnemű
Ágynemű
Férfiáru
Bélelésáru
Szabásminta

72. II. emelet

Nőiáru
Gyermekruha
Nőkalap
Cserkészfelsz.

Most már
60
esztály
750
alkalmazott

72. III. emelet

Ételmíser
Cukorka
Csomoge
Kerékpár
Szerszám
Villamoság
Csillár
Rádó
Gyermekkoszt
Kályha

72. IV. emelet

Hal, baromfi
Zöldség
Gyümölcs
Játék
Gramofonlemez

74. szaterrén

Üveg, porcellán
Vas, háztartás

74. földszint

Kötőtáru
Kesztyű
Harisny
Urdivat
Férfikalap
Munkaruha
Női fehérnemű
Gyermek-
fehérnemű
Csecesimó-
fehérnemű
Ernyő, bot
Fürdőcikkek

74. fételelet

Cipő, maradék
Büfé

76. földszint

Szőnyeg
Függöny
Paplan
Linoleum
Kisbutor

Ez a legszebb magyar áruház, melyben egész évben át folyik

milliók vására

Árusítás három épületben

A régi csarnokban: a földszinten, fételeleten, első-emeleten és a szaterrében

Az új csarnokban: a földszinten, első, második, harmadik és negyedik emeleten

Az oszlopcsarnokban: a földszinten és a szaterrében

Négy felvonó, köztük Magyarország legnagyobb személyfelvonója, percenként 50 személyt visz az emeletekre **750** alkalmazott

Kirakatok
Rákóczi-ut 70,
72, 74, 76.
számu
épületekben

DIVA ÁRUHÁZ MAGYAR CSARNOK

BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-UT 70, 72, 74, 76

Öngyilkos férfi a padon

Az elmúlt este egy habzó szájú férfit találtak az Árpád léren az egyik padon. A mentők bevitték egyik közeli vendéglőbe, ahol első segélyben részesítették, majd kihallgatták. Az öngyilkos elmondta, hogy Sándor Lajosnak

hívják, a Nyugati uca 28. szám alatti lakik, foglalkozására nézve ácsesged. Nem tudott munkát kapni, ezért akart meghalni és egy eszébe marólugot ivott. A belgyógyászati klinikára szállították.

A Tiszántuli Ipari Vásár idegenforgalmi jelentősége Debrecen város szempontjából

Elsősorban a debreceni iparnak és kereskedelemnek kell támogatnia a vásárt.

A Tiszántuli Ipari Vásárnak Debrecen idegenforgalmi szempontjából rendkívül nagy jelentősége van. Maga a vásár döntő is abban, hogy a vidéki városok között Debrecen idegenforgalma igen szép fejlődést mutatott. Annak ellenére, hogy a múlt évben a vásár ideje alatt volt a legnagyobb meleg, ami a kiállítás látogatottsága szempontjából nem volt kedvező, mégis 1935-ben 50 százalékos menetjegy kedvezményre jogosító igazolvánnyal 5770-en, a filléres gyorsokkal 3825-en, összesen tehát 9595-en jöttek a TIKAV ideje alatt Debrecenbe, holott 1934-ben, amikor a Debreceni Hét keretében rendezték a vásárt, a Debreceni Hét

alatt a kedvezményes jeggyel és filléres vonatokon összesen 8197-en érkeztek Debrecenbe.

A kevés híján 10.000 idegen Debrecenben valamilyen formában mégis csak pénzt költ s ennek az emberömögnek a fogyasztása és vásárlása Debrecen ipara és kereskedelme szempontjából igen nagy jelentőségű.

Ezért a debreceni kereskedőknek és iparosoknak kell elsősorban sikra szállaniok a kiállítás sikere érdekében, de támogatnia kell a kiállítást és vásárt minden közületnek azon cél elérése érdekében, hogy a kiállítás idegenforgalmi mérlege még kedvezőbb legyen.

Rendkívül hasznos és kívánatos lenne már most összefogni az összes számottevő testületeknek s egy programot csinálni augusztus 29— szeptember 8 napjaira, hogy ez a program a maga színességével és gazdagságával mentől több embert hozzon Debrecenbe.

VÁSÁROLJON HIRDETŐINKNEL.

DR. BALTAZÁR DEZSŐ HAZAÉRKEZETT

Baltazár Dezső dr. püspök néhány héttel ezelőtt Karlsbadba utazott. A püspök befejezte üdülését és szombaton a déli gyorsal visszaérkezett

Debrecenbe Futó András püspöki titkár kíséretében. A főbbhetes karlsbadi kúra láthatóan használt a püspök egészségének, fellüthően jó színben, kitűnő egészségben tért vissza Debrecenbe.

Örült a virágpiacon

Szombaton délelőtt egy zilált külsejű férfi jelent meg a virágpiacon és az árusok közé tarakodva taposni kezdte a virágokat. Az árusok előbb szép szóval igyekeztek rendre látni, majd amikor ez nem használt, rendőrt hívtak. A virágromboló egyre izgatottabban vi-

selkedett, a rendőr kérdéseire zavaros válaszokat adott, mire bekísérték. A rendőrségen kiderült, hogy a szerencsétlen ember közveszélyes örült és a mentők segítségével kellett kivinni az idegklinikára.

Hungária

MA, VASÁRNAP
3, 5, 7, 9 órákor.
Hétfőn 5, 7, 9 órákor.

**MARLENE
DIETRICH**

és
**GARY
GOOPER**

legtüneményesebb filmje:

A VÁGY

Óriási siker! Okvetlen nézze meg!

Apolló

MA VASÁRNAP utóljára!
3, 6, 9 órákor.

**WALLACE
BEERY**

felejthetetlen alakításával

a
**BARNUM
CIRKUSZ**

és BUSTER CRABBE
émszereplésével

TABZAN, a félelmetes

Mindkét film csupa izgalom és bravur! Ezeket látnia kell mindenkinek!

Folytatólagos bemenet a filmek kezdeténél!

Tégla
Özv. Szabóné gyártmányú megrendelhető KUPFERSTEIN fatelepen is. Wesselényi tér 12. Telefon: 21-93.

A tavaszi kosztüm

nélkülözhetetlen kelléke a jó szabású fűző és melltartó a **GOLDSTEIN KAROLIN** cégtől. Miklós uca 5. Budapest, Kossuth Lajos uca 10.

HIRDETÉNY. 13232—1936. A. sz. Debrecen sz. kir. város területén az 1887. XXII. törvénycikkkel elrendelt védhímlőoltások, a folyó évben május 3. 10. 17. 24. június hó 7. napján, vasárnaponként, délután 2 órakor fognak megtartatni. A bejárás, kertészek, telepekhez tartozók a Kossuth uca 20. számú épület, rendőrség, földszinti helyiségében, (bejárat az Ujbázi uca első kapuján) oltatnak be a jelzett napokon, délután 2 órakor, míg a tanyák, puszták, erdőségek lakói az illető tanyai iskolákban. Figyelemzeti a hatóság a város közönségét, hogy az 1887. XXII. törvénycikk értelmében a szülők, gyámok s általában mindazok, kik gyermekeikről gondoskodni tartoznak, kötelesek gyermekeiket életüknek első évében beoltatni. Erre idézést is fognak kapni. Ha azonban bármilyen oknál fogva nem kapnak, idézés nélkül is kötelesek gyermekeiket a fent megjelölt időpontok valamelyikén oltásra behozni. Aki ennek a kötelezettségnek nem tesz eleget, az ellen kihágási feljelentés fog tétetni. Aki gyermekét magánorvos által már beoltatta, az csak az oltást igazoló bizonyítványt mutassa be. Az oltásra behozandó mindazon idősebb gyermek is, aki ezideig bármiféle okból beoltva nem volt. Az ilyenek külön idézést nem kapnak. Az oltásra a gyermekeket megmosdaltva és tiszta fehérneműben kell behozni. — Debrecen, 1936. április 18. — Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

101—1. au/1936. Debrecen sz. kir. város adóhivatalától. — **HIRDETÉNY.** Felhívja a városi adóhivatal az érdekelteket munkaadókat, hogy a gazdaságukban gazdasági gépek mellett, a gazdasághoz tartozó ipari melléküzemekben foglalkoztatott mezőgazdasági cselédeiket, gépmunkásaikat, idénymunkásaikat (t. m. sommás munkásokat, gazdasági nyári cselédeket) nemre és korra való tekintet nélkül az országos Gazdasági Munkáspénztárnál, az 1900. évi XVI. tc. 8. paragrafusa alapján kötelező balesetbiztosítás végett, a cselédkönyv, illetve munkaszerződés bemutatása mellett, a munkavállaló szolgálatbalepéséért számított 15 nap alatt jelentsek be, a hozzájárulási díj azonnali befizetése mellett. Gazdasági cselédnek tekintendők nemre és korra való tekintet nélkül azok a cselédek, akik gazdasági munka végzésére szerződtek legalább egy hónapra, vagy egy hónapot meghaladó időre, személyes és folytonos szolgálat teljesítésére. A gépmunkásokat a géptulajdonos köteles biztosítani akkor is, ha másnak a gazdaságában végeztet munkát és a gépmunkásokat a munkavállaló gazdák fogadják fel. A gépmunkások biztosítása a próbacséplés idejére is kötelező. Biztosítás kötelezettsége alá tartozik a munkabér nélkül dolgozó társasépléte, a segítő családtag is. A gépmunkások biztosítása általános szerződés megkötésével is eszközölhető. Az a munkaadó géptulajdonos, aki a balesetbiztosítási és díjfizetési kötelezettségét elmulasztja, úgy a gazdaságában, üzemeiben történő baleset esetén az 1902. évi XIV. tc. 24. paragrafusa, illetve az 1912. évi VIII. törvénycikk 5. és 12. paragrafusai alapján kártérítési felelősséggel tartozik. A hátralevő díj közadók módjára fog behajtatni, a mulasztás a kihágási eljárás jogkövetkezményét vonja maga alá. Városi adóhivatal.

Asszonyoknak

Rovatvezető: **Dr. Dévainé Erdős Böske**

A nyári kötött holmik

Ne gondold, kedves olvasó, aki nem szeretsz kézimunkázni, hogy elmúlt a tél, fel vagy mentve pullover, kesztyű, sálak és egyebek kötése alól. Oriási tévedés. Az igazi, nagy kötött divat éppen most van kifejlődésben.

ASSZONYOM!

Női kalapudonságait **BALINT-NÉNÁL** szerezze be. **PIAC U. 77.** Alakítás modell után 1.50 P.

Kezdjük mindjárt a kis, könnyű nyári pulloverekkel. Laza kötésükkel, sikkos apacskihajtós nyakukkal, rövid ujjakkal valami hallatlanul bájt kölcsönöznek viselőjének. Mindentéle világos szín dominál: halvány rózsaszín, kék, zöld, terrakotta. És most legújabbban van egy roppant érdekes fonal, amelyből fehér-sötétkék csíkos pullover jön ki. Ugyanis a pamut horgolás vagy kötés közben változik, két sor fehér, két sor kék.

Tavaszi retikül újdonságok

FEUERMANN BÖRÖNDÖSNÉL **PIAC U. 26. Gambrinus Passage.**

Ha valaki szépen tud 100-as cernából horgolni, ne mulasszon el készíteni magának, vagy családjának egy könnyű mintás fehér zsabót, vagy bubigallert a hozzávaló mantsellákkal. — Ezt jól ki kell elkészülte után keményíteni és sötétebb tónusú ruhákhoz nagyszerűen illik. És igazán pár fillérbe kerül csak. (Azért említettem az imént, hogy különösen ajándékozásra remek alkalmasosság.)

Örömet hoz a tavasz, mely elmúlik...

Vagy szép tárgy

VARGA ILONA
iparművész nő

műterméből **Piac u. 42**

állandó öröm.

A dirndli! sőt a kasmirdirndli roppant nagy divat. Ehhez szoktak viselni nyakbalkötött háromszögletű kendőt, aminek az alapszíne fekete és csak a szélein van zöld és piros csík. Aki nagyon ügyes, köthet egyszerű sima kötéssel magának egy fekete tiroli kabátot, elől nyitva, a nyaknál zöld, piros díszrel és tiroli gombokkal. Fialat lányok ugyanezt fehér pamutból kössék maguknak, zöld gombokkal és díszrel. Ha jól sikerült, még rendes kosztümökhöz is nagyszerűen illik.

Martin Alice
GYERMEKRUHA
szalon fővárosi modellek után készít bakfis, fiú és bábi ruhákat
Hatvan uca 11. szám.
Főposta mellett.

A kötött kosztüm is nagy cikk lett az idén. Aki sokat utazik nyáron, — vagy a hegyek közé menekül a meleg elől és sokat túrázik, annak elengedhetetlen ruhájává lesz. Láttam egy gyönyörű összeállítást a minap:

halványszürke nadrágszoknya, hozzá nyitott gallérnélküli kabátka. Alatta pedig egy átomszép halvány rózsaszínű rövidujjú pullover. — Az egész együtt csodás hatást keltett. De, persze, ez luxusdarab. Aki igazán strapálja ezt a kosztümöt, azoknak inkább a sötétebb tónusokat ajánlom, így zöld, sötétebb szürke, barna és kék. Ezekhez azután viselhetünk bármilyen világosabb blúzt, vagy pullovert. A hölgyek divatja után, a gyerekek divatját, különösen a kislányokét „egyenruhásították”. Majdnem minden csepp leányka zöld, térden jóval felül érő tiroli szoknyácskát visel, két kantárral és fehér blúzzal. A tereken, parkokban egyebet sem lát az ember, mint tiroli szoknyát horgoló szorgos anyákat, vagy kisasszonyokat. Tényleg, házilag az ember pár fillérért elkészítheti és nagyon bájos. Az egész egyszerű hosszú pálcikákból áll.

Ha már annyit összekézimunkáztunk itt, bár nem tartozik szorosan a tárgyhoz és csak azoknak a hölgyeknek írom, akik még nyáron is szívesen „bögdörik” kézimunkájukat: vegyenek asztalaik nagyságához mérten színes lenvásznat, ezt nyomtassák elő elszórt millefleurokkal, amit színes selymekkel hímézzenek ki, vagy egyszerűbb öltészel készítsék el. Nem is hiszik, ilyen virágos hímzés milyen nyáriasságot, frissességet ad az egész lakásnak.

Kalap újdonságok megérkeztek.
Medellek már 2 P 50-től
TESZLER ILA
kalapszalomban
Csapó uca 7. szám.

DIVATPOSTA

Magyar leány. A beküldött rózsaszínű anyag nagyon szép és nagyon finom. Csináltasson belőle egy egész ruhát, elől végig a sajátjából, fillér nagyságú gombokkal végiggombolva, amint elől egy kicsit nyíljk, négy rávarrott zsebbel díszítse és egy széles fekete lakkfantáziaösvél. Hozzá csináltasson saját anyagból egy kis kabátot derékban erősen szűkítve. Fekete kalapot viselhet hozzá, ha a cipője, kesztyűje, táskája is fekete lesz. Üdvözet.

ASSZONYOM!

Olesó munkának nagy az ára, mert kétszer költ ruhájára. »EMMY« szalon kifogástalanul dolgozik. **PIAC UCCA 79.**

Matyi. Fekete taft klocké kosztümöt ajánlok. Mégpedig olyan megoldással, hogy csináltasson egy fekete egész ruhát a nyaknál sok-sok fehér organdi, vagy zorszetellel, hozzá széles, puffosujjú kabátot, elől vendéggombbal, csipőig érő, fehér tok-kalapot viseljen hozzá és fekete-fehér cipőt. — Nagyon elegáns lesz egész nyáron ez a toalettje. Üdvözet.

F. K. né. Már nagyon vártam előre jelzett levelét, de csak nem akart meg érkezni. Remélem, kislfia jó van már, így nyugodtan foglalkozhat most már garderobja összeállításával. Csak írja meg, hogy miye van, azután tanácsot adhatok, hogy mire van szüksége még. Meleg üdvözet.

Kérjük olvasóinkat, leveleiket mindig rovatvezetőnk címére: Budapest, Teréz körút 35. címre küldjék.

IDEG- ÉS KEDELYBETEGEK NEK MEGNYILT A

BUBAPESTI SZANATORIUM
Legmodernebb klinikai és lélekgyógyító módszerek.
Elsőrangú ellátás. Polgári árak.
Budapest, XIV., Jávor uca 11 B.
Telefon: 966—71.

Konyha

Ujbungonya elkészítése. Lehetőleg egyenlő nagyságú apró burgonyákat vegyünk és kaparjuk le óvatosan a héját, majd pedig mossuk meg. — Hideg sósvízben tegyük fel főni. — Amint puhára főtt, leszűrjük a vizet róla és forrósírban megpirított zöldségtészelyemben meghempergetjük. Sütőbe is tehetjük, 10—12 percig hagyjuk sülni és forrón tálaljuk ki rántott búso, vagy sülték mellé.

Bevezetett üzlet

át szervezéséhez bővítéséhez tőkés társat keresek
Cím a kiadóban

Csokoládés narancs. Ha vendégeinknek nyalánsággal akarunk kedveskedni, vegyünk néhány deka cukrozott narancshéjat, vagy még jobb, ha otthon van a végük egyenlő hosszúságú szeletekre. Majd forró csokoládéöntettel vonjuk be fogóvilla segítségével és a már előre elkészített hosszúságú minyon papírokba helyezzük el. Száradni hagyjuk és így tálaljuk. Sokáig eláll.

Velősenyerek. Egy szép borjúvelőt vízben megfőzünk, majd a vízből kivagyva kiemeljük. Tálban simára keverjük, sói cseppenként olajat adunk hozzá. Addig keverjük, amíg egész fehér nem lesz. Adunk bele izlés szerinti mustárt, kis vöröshagymát (ez utóbbit beleeresztjük). Hideg helyen tartjuk, pirított, vagy rendes kenyerekre felkenjük és kicsit megpirítva kávéval tálaljuk. Nagyszerű nyencség.

A spárta most a legjobb. Ugy látjuk meg, hogy friss és jó, hogy minden darabjának fehérnek és vastagnak kell lenni, nem szabad, hogy barna foltok borítsák. Egymás mellé illeszszük a szalákat, amelyek hosszabb, azt levágjuk és levesben nagyszerűen felhasználhatjuk.

Háztartási tanácsok

Imbisz túl. Ha hideg vacsorára vendégeink vannak, a következőképpen tálaljuk fel az imbiszt. Elővesztjük a legnagyobb gömbölyű tálunkat és azt egy-két soron körbe telerakjuk vékony szeletekre felvágott párisival, — szalámmal, füstölt és más hideg hússal, nyelvel. Díszítjük elszórt francia salátahalmokkal, hónapostekkel, ugorkával, kettévágott káposztával és petrezselyemmel. Néhány nyers salátát is rakhatunk közébe.

Ha sok a moly, valahog a fészket meg kell a lakásban keresnünk. Nézzük alaposan végig a falak mentét, — mert rendszerint ott vannak a búvárhelyek és azt csak az éjszaka alatt hagyják el. Ha megjelöljük ezeket a falmenti nyílásokat, sürgősen vegyünk gipszet és alaposan gipszeljük be azokat, hogy belül megfulladjanak.

NYUGALMAZOTT MÁV FŐTISZT-VISELŐK ÖSSZEJÖVETELE. A MÁV Debrecenben és környékén lakó nyugalmazott tisztviselőinek szokásos havonkénti összejövetele az Angol Királynő zöldtermében május 4-én, hétfőn este hat órakor lesz.

h

A Debreceni pártoktól pilap. Szerkesztő Ferenc Jón: 32-12. Előfizetési felőre 1 egy óra annak a kára 16 fillér.

Min

Ugyeletes g...
teo a követke...
nak éjjeli sz...
lovits Jenő, H...
„Magyar Kor...
lefon: 16-06...
lefon: 29-32...
Telefon 11-39...
mökkert, Szal...
ton: 17-09.

RÁ

VASÁ
9.30: Hírek
istentisztelet
Prédikál: Rav...
11.00: Egyhá...
kír. udvari és...
A szentbeszéd...
egyetemi taná...
tós időjelzés...
tés. — 12.30:
alakult zenek...
jos. — 13.35:
madt. Vitéz...
adása. — 13.5...
zek. — 14.45:
rium. — Az Or...
Intézet közlem...
kártevői. — Gr...
démiai tanár...
tavaszi fagy...
László dr. osz...
sa. — 15.50:
kora. — 16.30:
Hajnóczy Róz...
pely Jenő g...
cettel). 17.20:
labdarugómér...
nek közvetítés...
ról. Beszélő:
Budakovits M...
rettel). — 18...
nemzeti gyerm...
polgármester...
szalonzenekar...
ván. „Angol z...
20.00: A deb...
eladásának...
tus. — Zenés v...
Irta: Fűz és...
Bodor Sándor...
Dezso. Vezén...
Az I. felv. ut...
felv. után kb...
Az előadás ut...
Spolarici kávé...
Lakatos Tóni...
kál. 0.05: Híre...

15: Kiss B...
18.40: A rödi...
nyel: Bertha...
dünk képe...
adása. 20: Ha...
sporteredmény...

6.45: Torna...
7.10: Étrend...
báb a hópusz...
om király...

hírek

A »Debreceni Független Ujság« pártoktól független politikai napilap. Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12. Előfizetési ára: egész évre 20.—, félévre 10.—, negyedévre 5.—, egy óra 1.80 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 6 fillér, vasárnap 16 fillér.

Mindentudó

Ügyeletés gyógyszerárak. Ezen a héten a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot: „Kigyó”, Mihailovits Jenő, Piac u. 33. Telefon 30-95. „Magyar Korona”, Péterfia u. 10. Telefon 16-06. „Csillag”, Árpád-tér 1. Telefon: 29-32. „Sas”, Hatvan ucca 70. Telefon 11-39. „Szent Háromság”, Homokkert, Szabó Kálmán ucca 14. Telefon: 17-09.

RÁDIÓMŰSOR:

Budapest I.

VASÁRNAP, MÁJUS 3.

9.30: Hírek. — 10.00: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál: Ravasz László püspök. — 11.00: Egyházi zene és szentbeszéd a kőr. uvari és várplébánia-templomból. A szentbeszédet Sik Sándor dr. szegedi egyetemi tanár mondja. — 12.20: Pontos időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. — 12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel: Rajter Lajos. — 13.35: „Lengyelország feltámadt.” Vitéz Somogyvári Gyula előadása. — 13.50: „Puccini hanglemezek.” — 14.45: „Egészségügyi kalendárium.” Az Országos Közegészségügyi Intézet közleménye. — 15: „A lucerna kártevői.” Gróf Béla dr. gazdasági akadémiai tanár előadása. — „Védekezés a tavaszi fagykárak ellen.” Aujeczky László dr. osztálymeteorológus előadása. — 15.50: Kiss Béla és cigányzenekara. — 16.30: „Löcse.” Germanusné Hajnóczy Rózsa előadása. — 17: Kerpely Jenő gondolkázik (zongorakísérettel). 17.20: A magyar-ír válogatott labdarugómérkőzés második félidőjének közvetítése a Hungária-úti pályáról. Beszélő: Pluhár István. — 18.20: Budanovits Mária énekel (zongorakísérettel). — 18.50: „Anyák Napja és nemzeti gyermekhét.” Líber Endre alpolgármester előadása. 19.10: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István. „Angol zeneszerzők művei.” — 20.00: A debreceni Csokonai színház előadásának közvetítése. „Leányvirág.” Zenes v. g. 3 felvonásban. — Irtó: Fűz és Bielik. Zenéjét szerezte: Bodor Sándor. Rendező: v. Jakabffy Dezső. Vezényel: Bethlen B. László. Az I. felv. után kb. 21: Hírek. A II. felv. után kb. 22: Sporteredmények. Az előadás után kb. 23: Közvetítés a Spolarici kávéházból. Lakatos Misi és Lakatos Tóni cigányzenekara muzsikál. 0.05: Hírek

Budapest II.

15: Kiss Béla és cigányzenekara. 18.40: A rádió szalonzenekara. Vezényel: Bertha István. 19.20: „Szülőföldünk képe” Ifj. Reitzer Béla dr. előadása. 20: Hanglemezek. 21.05: Hírek, sporteredmények.

HÉTFŐ, MÁJUS 4.

Budapest I.

6.45: Torna. Utána: hanglemezek. 7.10: Étrend. 10: Hírek. 10.20: „Déli-báb a hópuszták fölött.” 10.45: „Három király kalendia” (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli barátság az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 12.05: Hanglemezek. 12.30: Hírek. 13.15: Pontos időjelzés. 13.40: Székely Mária zongorázik. 14.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 16.15: A rádió diákfelőrája: „A száműzött Kossuth Lajos.” Laposy Jenő előadása. 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 17: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel: Friedl Frigyes. 18: „A parasztszemlélet kialakulása Magyarországon.” Orkutay Gyula dr. előadása. 18.30: Francia kamarazene. 19.10: Muráti Lili és Somló István előadestje. 19.45: Vakok „Homeros” énekkara. Vezényel: Schnitz G. 23.30: „A harmincéves Gyermekvédő Liga.” Albrecht királyi herceg előadása. 20.50: Közvetítés a Hungária-szállóból. Magyar Imre és cigányzenekara muzsikál. 21.50: Hírek, időjárásjelentés. 22.10: Margarethe Roll énekel (zongorakísérettel). 22.45: Rendőr fuvózenekar. Vezényel: Szöllőssy Ferenc. 0.05: Hírek

Budapest II.

18.45: Német nyelvtanítás. 19.50: „Beszélgetés a női lélekről.” Kempenen Attila dr. előadása. 20.25: Hírek.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1911 MÁJUS 3., SZERDA. A DTE mérkőzött Magyarország egyik akkori legjobb csapatával, a Kassai AC-al. A debreceni csapat hét tartalékkal állott ki, mert a többiek a vidékről nem jöttek be. Az eredmény 9:0 a kassaiak javára. A DTE csapatában Moskovits kapus önfeláldozóan rengeteg lövést védett. Dinich bekk igen erőlyes volt, Lósa igen szépen dolgozott, a csatársor abszolút semmit sem produkált. A mérkőzés előtt a DTE II. 4:1-re verte a DKASE-t.

A Vilmos huszárok díjlovaglásának eredménye: díjlovaglás tiszti szolgálati lovakon: 1. báró Kapry főhadnagy, 2. Bogáthy főhadnagy, 3. Péchy főhadnagy. Díjlovaglás saját lovakon: 1. Edlinger főhadnagy, 2. Lichtenstein főhadnagy, 3. Szunyogh zászlós. Altisztek díjlovaglása: remondákon: 1. Csorba őrmester, 2. Petrec őrmester, 3. Pénzes őrmester. Idősebb lovakon: 1. Lángi őrm., 2. Sutus őrm., 3. Keresztes őrm. Díjgratálás tiszti szolgálati lovakon: 1. Telegdy főhadgy, 2. báró Baich hadnagy. Gymkhana: Kovács, Markovits, Urbán, Holló, Hirtzky, Ispány, Molnár, Rutz, Bodó, Markovits, Boas huszárok. Díjgratálás saját lovakon: 1. Szunyogh Rudolf zászlós, 2. gróf Eszterházy Alajos hadnagy, 3. báró Baich hadnagy, 4. Adda

hadnagy. Jeu de barre: 1. Hodosa főhadnagy, 2. Kunze kapitány, 3. báró Kapry főhadnagy. Az Iparoskőr közgyűlésén a tisztikar így alakult: elnök Biczó Gyula, alelnök Jobbágy Imre, Dávidházy Kálmán, titkár dr. Soós János, jegyző Varjassy Imre, Borus Mihály, pénztárnok Vámos Károly, könyvtáros Sallay Sándor, gazda Fuksz János, zárlótartó Szöllősi Dániel.

A Mérnök és Építészegylet tisztújító közgyűlésén a tisztikar így alakult meg: elnök Uhlarik Béla, alelnökök Aczél Géza, Pfeiffer Gyula, titkár Szankay F. Béla, pénztáros Hegedűs János, választmányi tagok: Eckstein Márk, Debreceni Jenő, Aberle Raymond, Várady Géza, Székely Ferenc, Rotter Ernő, Számvizsgálók: Biczó Gyula, Susnik József.

A király Percezel Dénes őrnagyot, mentelepparancsnokot aleredessé, Laviczka Aladár századost őrnaggyá nevezte ki.

1911 MÁJUS 4., CSÜTÖRTÖK. Nagy István kitűnő sikerrel letette az ügyvédi vizsgát.

1916 MÁJUS 3., SZERDA. A német-amerikai válság döntés előtt áll s Németország nyilatkozik kérésül a konfliktusról. Az olaszok előretörései a Dolomitokban meg-hiusultak.

1916 MÁJUS 4., CSÜTÖRTÖK. A

Lányok legényét jól megbeszüljétek!

Járjatok kedvükben. Ami nekik jó, az nektek is pompás. Ilyen az

EMERGÉ
DORCO
nyári-cipő

Könnyű, tartós, szellős, rugalmas talpú EMERGÉ nyári-cipőt különféle színekben választhat a dolgozó nő vagy férfi. Az EMERGÉ nyári-cipő a kevéspénzű emberek öröme!

Vigyázz!

EMERGÉ védjegy = **EMERGÉ** minőség!
GYÁRTJA A MAGYAR RUGGYANTAÁRUGYÁR

németek serekeit erők Flandriában és az argonnei erdőben.

Steiner József debreceni honvédszázadost, aki letette a táborpilótavizsgát, a német császár a német tábori pilóta jelvénye tüntette ki.

1926 MÁJUS 3., HÉTFŐ. Rende: lapszünet.

1926 MÁJUS 4., KEDD. A rendőrség nem engedélyezte a szociáldemokrata párt debreceni népgyűlését.

Hadházy Zsigmond dr. főispán a városi főmérnöki állásra Vido Szűcs Imre dr. okleveles mérnököt nevezte ki.

A Debreceni Jótékony Nőegylet választmánya május hó 5-én kedden d. u. öt órai kezdettel a Magoss György tér 10. sz. alatti árvaháza tanácstermében választmányi gyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki bejelentések. 2. Jelentés az árvaházról. 3. Jelentés a szegénysegélyezésről. 4. Csepei Zoltán Jánosné alapítványügye. 5. Közgyűlés előkészítése. 6. Számvizsgáló bizottság jelentése. 7. Költségvetés, zárószámadás. 8. Gondnoki jelentés. A választmányi gyűlésre ezúton is a választmány tagjait tisztelettel meghívja Sass Béláné elnök, dr. Szondy György főtitkár.

x Czieger János autó traktor és gépjárató műhelyét Miklós ucca 53. alá helyezte. Jutányos árak, pontos kiszolgálás.

A Gyümölcstermelők Egyesülete vasárnap tartja közgyűlését. A Gyümölcs- és Szőlőtermesztők Debreceni és Hajdúmegyei Egyesülete vasárnap délelőtt 10 órakor a vármegyeháza tanácstermében tartja évi rendes közgyűlését. A közgyűlésen dr. Balazár Dezső, az egyesület díszelnöke elnököl. A rendkívüli gazdag tárgysorozaton szerepel az 1935. évből lefolytatott gyümölcstermelési verseny eredményének kihirdetése is.

A Déri-múzeum május 3-án, vasárnap, tekintettel a filléres gyors érkezésére, 10-14 óráig lesz nyitva. — Belépődíj mindenkinek személynként 20 fillér.

x Cserépkályhák, kütűnő és olcsó Hardtmuth és másrendszerű kályhák rendkívül nagy választékban, minden szín- és nagyságban. Vállalok átrakást helyben és vidéken, legjutányosabb árban. — Krisch kályhás-mester, nagyállomástól benyúló Ispatály-tér 1. sz. Telefon: 12-18.

Költözködés után

ujjitsa fel lakását

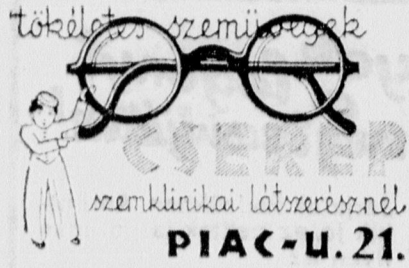
szőnyeget, függönyt, grenadint, opálbatisztot, madrac grádlit, roletta grádlit

mélyen leszállított rendkívül olcsó árban

Csillag Testvéreknél

a jóminőségek áruháza

Piac és Simontfy-ucca sarok.

— Eljegyzés, Vermes (Weisz) Erzsébetet eljegyezte Goldschläger (Gara) Elemér. (Minden külön értesítés helyett.)

x Legújabb modellek után készítek ruhákat, kabátokat, korzümöket olcsó árak mellett. Szottfried Mária Fülöp, Bethlen uca 27.

— Az Országos Ügyvéd Szövetség debreceni osztálya május 5-én, kedden este 6 órakor az Arany Bika földszinti olvasótermében tartja rendes heti összejövetelét, melyre ezúton hívja meg a kártársakat az elnökség.

x Molykár ellen téli ruhák megóvását felelősség mellett vállalom. Adler Jenőné szőrmekeverkedő. — Gambrinus útjáró.

TERRENOL orrosi rendelők, műtők, kórházak, laboratóriumok, higiénikus fal és bator burkolata. Hajszálrepedésmentes! Debrecen, Szent Anna u. 8. Telefon: 19-37.

— Rochlitz H. András tanár sirmemlékavatása. A Debreceni Négyévfolyamú Női Felső Kereskedelmi Iskola Végzett Tanulóinak Egyesülete közli, hogy Rochlitz H. András tanár sirmemlékavatása vasárnap, május 3-án délelőtt fél 12 órakor lesz. Kérjük az egyesület tagjait és a megboldogult ismerőseit, hogy minél többen jelenjenek meg.

x Elsőrendű munka, olcsó fazonárak Kun József úridívszabónál. Piac 58. Linoleum-udvar.

— Az ipartestület hentes szakosztálya f. hó 5-én, azaz kedden este 8 órai kezdettel az ipartestület helyiségében ülést tart.

x Pinezés orthopéd cipész üzemet megnagyobbította. Május 1-én Csapó uca 6. alá helyezte.

— Kanyarójárvány miatt bezárnak egy iskolát. A polgármester elrendelte, hogy a cseréi állami iskola III-IV. osztályát kanyarójárvány miatt tíz napra zárják be.

x Izléses, szép kalapudvarosokat olcsón készít Koller kalapszalon, Batthyány uca 11.

x Fájdalmas lábakra izléses jó cipőt jutányosan készít Koller, Batthyány uca 11.

— Baleset a mélyfűrésznél. Szombaton délelőtt a mélyfűrésznél Szónyi István városi gépész közepő újját elkapta a gép és súlyosan összeroncsolta. A mentők részvételével gyógyult.

x Gönczi Gábor kályhás mester üzemet Monti ezredes uca 3. alá helyezte (Vidoni szalámigárra' szemben). Raktáron legmodernebb eszerékályhák. Telefon: 25-68.

— Sikasztó pénzbeszedő. Czifra Imre, az Orvosszövetség Debreceni csoportjának pénzbeszedője állott szombaton a debreceni büntetőbíróváros előtt sikasztással vádolva. Czifra az Orvosszövetséghez befizetett tagdíjából 680 pengőt elsikkasztott. A rendőrség előtt beismerte a bűncselekményét, a szombati tárgyaláson viszont tagadta, hogy elkövette a sikasztást. A bíróság megállapította a bűnösséget és három hónapi fogsázzra ítélte. Az ítélet nem jogerős.

x A Phönix Biztosító Társaság irodahelyiségét Piac uca 34. szám, első emelet alá helyezte át.

— Eljegyzés, Arany Ilonka és Halász Lajos jegyesek.

x Athelyeztem harisnyakötő, szemfelszedő, műstoppoló műhelyemet Hatvan 17. alá, volt műhelyem szembe.

x Boros szepen, jól, olcsón fest, tisztít, mos. Piac u. 77.

x Hennávaj és bevált folyékony szerekkel fest haját; géppel és áram nélkül dauerol olajpakolásokkal; divatos vízhullamok, Ramming. Szent Anna 12.

— Özv. Weisz Sámuelné, az általános ismert Weisz néninek sirmemlékavatása ma délután 2 órakor lesz.

— Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság április hó 25-én tartotta 1935. évi rendes közgyűlést, amely az évi nyereséget 325.123.45 pengőben, az osztalékot pedig részvényenként 8 pengőben állapította meg.

x Csillárok minden elfogadható árban, Villanykörte csereakció, Disztárgyak javítása szakszerű. Bárány rádió szaküzlet, Szent Anna 1.

— A szabómunka csak úgy föléletes, ha tartós és főkéletesen egyező színű fonállal dolgozzák. Vegyes Torpedó varrófontal, azzal hiba nélkül munkát végezhet. Minden színárnyalatban kapható.

x A Turul Biztosító Intézet irodáját Piac uca 34. szám, első emelet alá helyezte át.

x Tartós hullámot újrendszerű vitamindús olajpreparálással készít Debrecen legnagyobb gépszalonja. Polgár, Svetits-palota és fiók Hatvan u. 6. sz. Áram nélkül Magyarországon egyedülálló készülékkel, festett hajakat is garanciával. Tessenek próbát csinálni!!!

Bodnár József

képesített szücs mester.

Átalakításokat és javításokat jutányos árban vállalok. Szőrmebúrák, pelerinek és rókák nagy választékban. Molykár elleni megóvó. Szőrmeestés.

Budapest, IV. Párisi uca 2.

Telefon: 81-3-17.

— Az „Urilány” a Színházi Élet darabmelléklete, Zilahy Lajos nagyszerű vígjátékát, az Urilányt, eddig színpadon nem játszották a Belvárosi Színházban. A Színházi Életnek sikerült megszerezni a darab közlési jogát és ehelyett új számban adja darabmellékletként. Az új Színházi Életben a vezércikkét Möriz Zsigmond írta a május elseje jelentőségéről. Hatvány Lili a Nemzeti Színház nagyszerű „A Romikok kincsét” ismerteti. Egyed Zoltán a pesti tavaszról írt és a cikket Nizsinszky Kira és Marchiavoes Igor házasságának fényképe díszíti. Hunyady Sándor levelet írt a pesti fiatal színésznőkhöz. A futballderby képekben, Irodalmi Élet, Bús Fekete László regénye, 64 oldalas Rádióvilághíradó, 32 oldalas gyermekújság, kézimunka és szenzációs kottasláger egészítik ki a Színházi Élet 286 oldalas új számát, melynek ára 60 fillér. Előfizetési díj negyedévre 6.50 pengő. Kiadói hivatal: Budapest, VII., Erzsébet körút 7.

x Igyon Alföldi malátakévé. 3% szemeskávé van benne. 10 dg. 12 fillér. Mindenütt kapható.

x Ha Budapestre utazol, Parkszállóra szállj, mert téged ott fillérre kért cigányzenés kávéház, jó konyha és őr otthon vár.

— Vásároljon a FÜGGETLEN ÚJSÁG-ban hirdető cégeknek!

Függőnyt, ágyterítőt

készíttessen Kossuth u. 2

PIKÓ kézimunka üzletében

Vásároljon ugyanezek itt:

Csipekelt 300 cm. . . . . 7.90 P. Divat gallérokat . . . . . 76 fill.
Rajzolt párnákat . . . . . 89 fill. Rajzolt tábla kendőket . . . 13 fill.
Kelim perzsa párnákat . . . 96 fill. Kiváló harisnyát . . . . . 195 fill.

SPORT

A Budafok bemutatkozása Debrecenben

Az SBTC és Törökút után a Nemzeti Bajnokság harmadik újonc csapata mutatkozik be Debrecenben. Míg azonban az előbbi kettő amatőr csapat, addig a Budafok profialakulat, mely üstökösöként tűnt fel a második ligában és hamarosan feljutott a legjobbak közé. De a nagyok között sem vallott szégyent, amit legjobban bizonyít, hogy fej-fej mellett halad a Boeskaival.

E találkozóknak éppen az adja meg az érdekességét, hogy a Budafok esetleges győzelme a vendégeket a Boeska elé helyezi a tabellán. A Boeska tehát erre a két pontra fokozottan kell súlyt helyeznie, bár a papírforma szerint a debreceniek győzelme nem látszik valószínűnek. A Budafok ugyanis

éppen az elmúlt héten az Újpest ellen bizonyította be, hogy a legjobbakkal helyezhető egyvonalba. Nagy előnye, hogy pihenőn állhat ki a tura fáradalmait még le nem vetkőzött Boeskaival szemben, amely a Szeged ellen éppenséggel nem mutatott meggyőző játékok taktikailag sem.

A mérkőzés tehát teljesen nyílt és eszerint a döntetlen felé mutat a papírforma. Bármelyik csapat javára eldőlhet azonban a küzdelem egy-két góllal.

A mérkőzést Asakürti Pál vezeti. A fillerregysora tekintettel pontosan fél 5 órakor kezdődik a találkozó, előzően fél 3 órakor a DKASE—NyVSC bajnoki mérkőzés van soron, míg ezt megelőzően a Nyilastelep—DVSC ifjú-sági párharc nyitja meg a műsort.

Melyik bajnokjelölt veszi simábban az akadályt?

Az amatőr bajnokság mai fordulóján derbmentes, mégis úgy látszik, hogy ez a szürke forduló fogja eldönteni a bajnokság sorsát. A parosítás legjobban a DVSC-nek kedvez, amely viszonylag gyengébb ellenfelet fogad saját pályáján. Annál nehezebb dolga lesz a DKASE-nak, amely a PMÁV és a NyTVE ellen diadalmasan győzött. A DVSC csapatát kapta ellenfelek. A DKASE Genesi és valószínűleg Kemény nélkül kénytelen kiállni, ezzel szemben azonban ismét játszani fog Rácz I. A papírforma a NyVSC mellett szól ugyan, de tekintetbe kell venni a DKASE nagyobb rutinját, küzdőképességét és az NyVSC számára szokatlan széles és füves pályát. Ezen az alapon remélheti a DKASE a minimális győzelmet, de fordított eredmény senki jelentene nagy meglepetést.

A Diószegi úti pályán hármas mérkőzés lesz. Délelőtt 9 órakor a DEAC—DDSE találkozó az egyetemisták győzelmét igéri. Ezt követi 11 órakor a Textil—NyKISE mérkőzés, melynek kimenetele attól függ, hogy a NyKISE meg tudja-e ismételni legutóbbi felkészülését. Ebben az esetben legyőzheti a Textil, a papírforma azonban döntel-

tenre mutat. Befejezésül a DVSC mérkőzik a KMOVE csapatával. A karcagiak legutóbb 0:2 után egyenlítették a DVSE ellen és ez jó figyelmeztető a vasutasnak, hogy végig gólrólórón kell küzdenie. A DVSC ugyan tartalékos lesz, mert Kézi sériű és helyén Bogdán, illetve a halvesorban Birkner II. szerepel, mégis két-három gólos győzelme várható.

A vidéki mérkőzések közül a NyAFE—NyTVE találkozó emelkedik ki. Mindkét csapat meglepő vereséget szenvedett legutóbb, tehát mindkettőt javítani igyekeznek. A NyTVE utolsó nagy akadályja ez a mérkőzés, de a honi pályán játszó NyAFE ellen nehezen győzhet. Mi a NyAFE 1—2 gólos győzelmét várjuk.

Mátészalkán a DVSE nehéz feladattal áll és aligha usza meg vereség nélkül az MTK lendületét. Pöspök-ladányban a PMÁV a BUSE ellen fog győzni biztosan.

A másodosztály programjából kiemelkedik a DMOVE—Klinika mérkőzés, amely a bajnokjelölt debreceni csapatot állítja nagy feladattal. A rivális Turul a DEAC II. ellen mérkőzik az egyetemi pályán.

Keletmagyarország súlyemelő bajnoksága és válogató birkozó versenye

Vasárnap nagy napja lesz a kerületi nehézsúlyú életének. Ekkor kerületi megrendezésre Keletmagyarország 1936. évi súlyemelő bajnoksága, valamint a kerületi válogató birkozóversenye, amelynek eredményei alapján jelöljük ki a május 10-én Gyöngyösön megrendezésre kerülő országos vidéki bajnokságon induló kerületi válogató birkozócsapat tagjait. A súlyemelő bajnokság és válogató verseny lesz egyúttal, mivel az egyes súlycsoportok

győztesei képviselik Debrecen sz. kir. város színeit a június 1-én megtartandó Szeged—Debrecen városok közötti súlyemelő versenyen.

A ker. súlyemelő bajnokság a kerületi valamennyi számottevő súlyemelőjét starthoz állítja, akik közül Brassay Károly, Magyarország bajnoka, Váradi István és Erdei László kerületi bajnokok, valamint Zöld László, az újonnan feltűnt súlyemelő tehetség, Bede Zoltán (Szolnok), Csák Sándor

(DTE) a legújabb Szilágyi (Karcagi) Erdői (DTE), (Karcagi) MOV, Raczko (Nyírő), Szőke (győbbi emlékeztető) tótságrt.

A verseny DTE tornacsapattásra. — A Békés Lajos kirakatában (betők).

IRORSZÁG

A két válogató második találkozó linban 1934. május 2-án volt a magyar nemzeti jelen vanon a magyar fognak győzött a sikerrel nagy előnyt meg kell majd után biztos m

A DMTE sárnap délelőtti hánygári p Intéző.

KÖZC

TER

HATÁRIDŐ

Búza: május 67, 75, 68, 66, Tengeri: május 11.88—90, június 45, 42, 47, július 12.48, 5, 12.80.

KESZÁRU

Búza: tisztított 16.10—16.80 kg 16.45—15.85, 78, 75.95—16.15, Rozs: 13.60, 14.50—15.25, 12.05—12.15.

A készáru árakkal drágább, azaz 20% nem változott olcsóbb.

HIVATALOS

1 angol forin korona 14.15, 7.95, 100 do franciá frank —3.00, 100 P és 1000 lírás 80.00—80.70, —111.65.

Törv. védjegyű

„Eternit” tetőfedőpala nagy lemez cső

sok ezer esetben fényesen bevált kimagasló minőség.

Eternit művek
Budapest, Andrásy-ut 33.

Elárúsítók minden nagyobb helységben

(DTE) a legjobb erők. A birkozásban, Szilágyi (Karcag), Fekete (Szolnok), Erdei (DTE), Kratzer (DTE), Palotás (Karcagi MOVE), Kovács (Nyíve), Raczkó (Nyíregyháza), Drávai (Szolnok), Szőke (DTE) azok, akik legnagyobb reménnyel indulnak a válogatottságért.

A verseny d. u. 4 órai kezdettel a DTE tornacsarnokában kerül lebonyolításra. — A versenyzők fényképei a Békés Lajos-cég divalárú üzletének kirakatában (Piac u. 22) megtekinthetők.

IRORSZÁG—MAGYARORSZÁG

A két válogatott csapatnak ez lesz a második találkozója. Első ízben Dublinban 1934 decemberében 4:2-re győzött a magyar csapat, ami azonban nem azt jelenti, hogy a budapesti revanson a magyarok még fölényesebben fognak győzni. A honi pálya és az utóbbi sikerek szülte önbizalom ugyan nagy előnyt jelent, de a győzelemért meg kell majd dolgozni. Szép küzdelem után biztos magyar győzelem várható.

A DMTE ifjúsági játékosai vasárnap délelőtt 10 órakor a dohánygyári pályán jelenjenek meg. Intéző.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTÖZSDE

HATÁRIDŐZLET:

Búza: májusra 15.58, 55, 51, 50, 50, 67, 75, 68, 66, 68, zárlat 15.69—71.

Tengeri: májusra 11.85, 88, zárlat 11.88—90, júliusra 12.30, 26, 32, 39, 45, 42, 47, zárlat 12.47—48, augusztusra 12.48, 50, szeptemberre zárlat 12.80.

KÉSZÁRUZLET:

Búza: tiszai 77 kg 15.95—16.35, 78 kg 16.10—16.50, 79 kg 16.25—16.65, 80 kg 16.45—16.85, ftiszai 77 kg 15.65—15.85, 78 kg 15.75—16.00, 79 kg 15.95—16.15, 80 kg 16.05—16.30.

Rozs: 13.60—13.80, takarmányárpa 14.50—15.25, zab 16.20—16.55, tengeri 12.05—12.15.

A készáruvásáron búza 10—15 fillérral drágább, rozs 20 fillérral olcsóbb, zab 20 fillérral drágább, tengeri nem változott, búzakorpa 10 fillérral olcsóbb.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

1 angol font 16.65—16.95, 100 cseh korona 14.15—14.35, 100 dinár 7.80—7.95, 100 dollár 337.15—341.15, 100 francia frank 22.30—22.50, 100 lei 2.80—3.00, 100 lira 29.90—30.25 (Az 500 és 1000 liras kivételével), 100 schilling 80.00—80.70, 100 svájci frank 110.70—111.65.

PIACI ÁRAK

Hízott liba kg 1.30—1.50, pulyka 1.00—1.20, tyúk, párja 4.20—5.50, jérce csirke 2.50—4.00, rántani való csirke 0.90—2.00, kisliba 1.30—2.20, kisleve 0.14—0.70, kiscsirke 0.30—0.36, tojás drb 0.06—0.07, tojás kg 1.20—1.24, alma 1.00—1.60, lekvár 0.96—1.00, dióbél 3.60—4.20, szilva 1.50—1.80, narancs 0.76—0.92, citrom drb, 0.05—0.08, ugarka kg 0.40—0.60, savanyú káposzta 0.24—0.26, vereshagyma 0.12—0.14, foghagyma 0.85—1.20, dughagyma 0.50—0.60, burgonya,

rozsa 0.16—0.20, vegyes 0.08—0.10, bab 0.42—0.60, torma 0.15—0.25, hónapos retek cs. 0.02—0.03, sóska, spenót 0.03—0.04, gomba 0.08—0.10, karalábé 0.20—0.26, zöldség 0.10—0.12, saláta, fej 0.01—0.04.

DEBRECENI TERMÉNY-ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Búza 15.70—15.50—15.30, rozs 13.30—12.80, árpa 15.00—14.60, tengeri 14.70—14.20, széna 6.20—6.00, lucerna 7.60—7.20—6.80, búkköny 4.00, szalma 1.50—1.60, cukorrépa 3.20—3.00, új lucerna 4.30—4.00.

Színház

Leányvirtus

Az operett súlyos válságában még mindig nem képesek visszatérni a lényeghez, ahhoz, ami a műfaj elengedhetetlen gyökere, életője, vére és veleje: a szatírához. Mióta elfelejtkeztek róla, hogy az operett principiuma a csufondáros nevetés és a szatíráromantikával helyettesítették, az utóbbi évtizedekben ennek is egy mesterkelt alfajával, a szalonromantikával, a műfaj válsága mindjobban kimélyül és ha nem volna a franciáknál figyelemreméltó neoklasszikus törekvés, elkerülhetetlenül számolni kellene az operett esődjével.

A Csokonai-színházban most színre került *Leányvirtus*, — az operettnek ez volt az ősbemutatója, — ebben a közös szerzői hibában szenved: elől a romantika. Bielik Dezső és Füzy M. szövegkönyvének alapvonalából ki lehetne fejleszteni egy elfogadható librettót, de nagyon is látszik rajta, hogy első munka: túlszűfolt, nincs dinamikája s alakjai félelmetesen bőbeszédűek. Beder Sándor muzsikájában sok az utánézés.

A Csokonai-színház előadásának az a baja, hogy a dramaturgi munka hiányzik belőle: könyörtelenül ki kellett volna operálni a felesleges részeket. Egyébként az együttes teljes erejét latbaveti a sikerért, amelyért főképpen Gellért Marika, László Ila, Lőrinczy Irén, Szalma Sándor, Nagy Gábor, Lakos Klári és Selmeczy Mihály küzdenek.

(b)

A SZÍNHÁZ MŰSORA:

VASÁRNAP d. u. fél 4-kor: *Leányvirtus*. — Este 8-kor: *Leányvirtus*.

HÉTFŐ este 8-kor: *Leányvirtus*. (A. 30. bérlet.)

KEDD este 8-kor: *Leányvirtus*. (B. 30. bérlet.)

SZERDA d. u. fél 4-kor: *A méltóságos asszony*. (Zóna.) — Este 8 órakor: *Kornevillei harangok*.

CSÜTÖRTÖK d. u. fél 4-kor: *A méltóságos asszony*. (Zóna.) — Este 8-kor: *Kornevillei harangok*.

PÉNTEK este 8-kor: *Kornevillei harangok*.

MESEÁRUHÁZ

Bársony Rózsi vendégjátéka. — A Fővárosi Operettszínház nagy-sikerű revü-operett újdonsága.

Budapest tavaszi szezonjának színházi szenzációja a Meseáruházi parádás előadása a Fővárosi Operettszínházban, amely az igazi nagy sikerek minden külsőségével kerül esténként színre.

A darab aranyos derűje magával ragadja a közönséget, zajos tapsok és tüntető elismerés illeti minden előadásra a főszereplő Bársony Rózsi, a legnépszerűbb primadonnát és a többi

szerepet játszó ragyogó együttes tagjait: Gombaszögi Ellát, Kabos Gyulát, Békassy Istvánt, ifj. Latabár Árpádot, Gárdonyi Lajost, Peti Sándort, továbbá a darabban szereplő 24 tagú görög csapat minden produkcióját.

A Szilágyi László szövegére írt remek Eisenmann muzsika és a Szabolcs Ernő által rendezett előadásnak példátlan sikere tartós előadássorozatot ígér a világvárosi színházi események.

»PÁRMAI IBOLYA« BUDAPEST OPERETTSLÁGERE

A Városi Színház hatalmas nézőterét estenként zsúfolásig megtöltő közönség gyönyörködik Szilágyi László és Dolecskó Béla operettújonságában, a »Pármai ibolya«-ban.

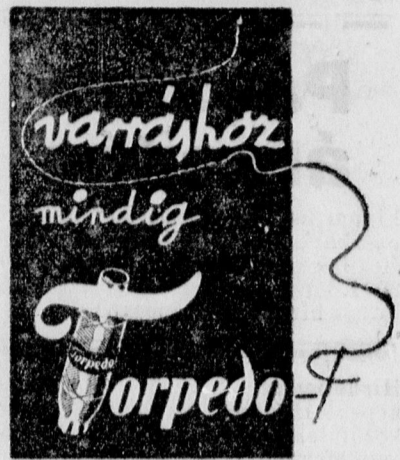
A vásár tartamára Budapestre érkező vidéki közönség már évek óta megszokta, hogy a Városi Színház vásárujdonsága mindenkor vezet a budapesti színházi produkciók élén. Remek darab, fülbemászó zene, pompás kiállítás, ragyogó szereposztás, a legkiválóbb magyar primadonna *Honihy Hannával* a főszerepben, akinek alakítása párját ritkító művészi teljesítmény. A többi szereplő s a ragyogó szépségű táncosnők és táncosok biztosítják azt a páratlan sikert, amelylyel a »Pármai ibolya« estenként a Városi Színházban színre kerül.

MOZI

VÁGY

A kalandorvígjátékok kissé lenézett műfajánál hozzászoktunk ahhoz a filmen, hogy vagy a kaland hiányzik a vígjátékból, vagy a vígjáték hiányzik a kalandból. Rendszerint sablonos tömegprodukcióvá silányítják ezeket a képeket, amelyek pedig természetesen a film leghálásabb műfajához tartoznak. Lehet viszont igaz az a paradox feltevés, amely szerint éppen ez az aránylagos könnyű hatáselérés oka annak, hogy csak nagyon ritkán van alkalmunk olyan minden ízében ragyogóan megszerkesztett darabot láthatnunk, mint a Vágy. Valószínű, hogy az amerikai gyáriparoszerű filmtermelésnél is tisztában vannak ezzel, mert mihelyst olyan váratlanul ötletes témára akadnak, mint a magyar Székely Jánosnak ez a darabja, azonnal a legfényesebb szatírokhöz nyulnak. Pedig a Vágy akár Marlene Dietrich, akár Gary Cooper nélkül megállta volna a helyét és még átlagszínészekkel is kiemelkedő produkció lett volna.

Székely János szcenáriumát minden dícsérettel megérdemel és a legnagyobb sajnálattal lehet egyben tudomásul venni, hogy ez az ötletes, szellemes, ki-mondottan filmiró idegen piacnak dolgozik. A párisi ékszerablás elgondolása, feldolgozása olyan bámulatosan ügyes, egyben humoros, hogy a nézőtér a legvisszafojtottabb izgalomból csap át derűbe. Feledhetetlen az a jelenet,

amikor a híres ideggyógyász vitatkozik a bolondnak hitt ékszerésszel, aki viszont az idegprofesszorról kezd gyanus véleményeket alkotni magában. Ez a jelenet a helyzetkomikum konstruálásának a magasiskolája. És itt két ismeretlen színész mutatkozik meg a közönség előtt: mondtuk, ebben a képben úgyszólván nincs is különös fontossága a sztároknak. Nagyon nehéz feladat előtt áll Marlene Dietrich partnerével, Gary Cooperrel együtt. Mindkettőjük teljesítményének felül kellett emelkedni a történeten, hogy beállításuk magától is indokolt legyen. A két művész sikerrel végezte ezt a feladatot, Marlene Dietrich talán még sohasem volt ennyire vonzó, lebilincselően megkapó s szerelmében annyira odaadó, mint itt. Gary Cooperre mit lehet mondani? Azt, ami talán nem is illik férfire: aranyos. Közvetlen humoros, megnyerő: tetőtől-talpig színész. Minden filmnáció joggal álmodhat magának ilyen amorozót.

A rendezés Frank Borzage remekműve. Tempós, lüktetően eleven a képi igazi film, mert nemcsak a celluloid szalag pereg, hanem a cselekmények is. A spanyolországi felvételek elragadóak, ezért a forgatót illeti a legteljeseb elismerés. (R. Gy.)

A Hungária sajtóbejelentőjén megjelent báró Vay László főispán, Zöld József polgármesterhelyettes és sok más előkelőség. Az egybegyűlték nagy tetszése mellett pergett le a Vágy.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGÁNUM A »DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG«.

Magyar ember Abbaziában

az Erényi-féle Residenz

penzióban lakik!

MIERT?????

1. Mert az Erényi penzióban külföldön is úgy érzi magát — mint otthon. 2. Mert nem olajjal főznek, hanem kitűnő, izletes magyar konyha van. 3. Mert a Residenz egészen közvetlenül a tenger partján fekszik. 4. Mert a fekvő lég- és napkúrát a vendégek a saját gyönyörű tengerparti pálmakertben tarthatják. 5. Mert kívánatra diétikus koszt felár nélkül kapható. 6. Mert meleg tengeri fürdő is be van vezetve. 7. Mert a Residenz a magyar úri családok talákozó helye. 8. Mert a legjobbat a legolcsóbban nyújtja. 9. Mert a Residenz magyar vendégei egy nagy családot képeznek. 10. Mert az utazás és valutabeszerzés minden gondját leveszik a válláról: *Erényiek, Budapest (Károly körút 5., telefon 316—19). Kérjen még ma képes prospektust! Kimerítően részletes levélbeli információ.*

Pászkárusítás

Finom lisztből készült Ia minőségű paszka kapható kilogrammonként 70 fillérért József kir. herceg uca 26. I. emelet, a statusquo izraelita hitközség irodájában.

Hirdetmény. A város tulajdonát képező Hadházi ut és Nagyerdő között elterülő cea 21 kat. holdas legelőterület f. évi május hó 6-án déli 12 órakor a városhaza kis tanácstermében tartandó árverésen kerül bérbeadásra. Kikiáltási ár holdanként 8 pengő. Bérleti idő: az 1936 évi feltevési időny. Árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztálynál megtekinthetők. Árverési szándékozók a kikiáltási ár 10 százalékát bantpénzzel letétbe tartoznak helyezni. Polgármester.

BÉRBEADÁSI HIRDETÉNY

Debrecen sz. kir. város a tulajdonát képező Ohattelekháza nevű ingatlant 6 parcellában kívánja haszonbérbe adni.

Az A. számú parcella összesen 319 kat. hold 561 négyszögöl, a B. számú parcella összesen 194 kat. hold 241 négyszögöl, a C. számú parcella összesen 352 kat. hold 874 négyszögöl, a D. számú parcella összesen 1124 kat. hold 1133 négyszögöl, az E. számú parcella összesen 653 kat. hold 844 négyszögöl, az F. számú parcella összesen 310 kat. hold 434 négyszögöl.

Ajánlatokat vaglyagosan hat, vagy 12 évi haszonbérbevitelre lehet tenni.

Az ajánlatok f. évi május hó 18-án, hétfőn délelőtt 12 óráig nyújtandók be írásban a városi közigazgatási iktatóhivatalba. Az ajánlatokhoz mellékelendő az árverési feltételek szerinti bantpénz befizetéséről szóló nyugta vagy elismervény.

A bantpénz a házipénztárba teendő le.

Az árverési feltételeket és részletes felvilágosításokat a városi II. gazdasági és erdőzeti ügyosztály május 7-től kezdve bocsátja az érdeklődők rendelkezésére térképpel együtt.

Akik a birtokot meg kívánják tekinteni, a város gazdasági ügyosztályánál erre vonatkozó igazolványt kérjenek.

Debrecen, 1936 május hó 2.

Polgármester.

A MONARCHIA FEKETE ANGYALA

(31)

Amikor tehát Haynau ez ellen az ember ellen lépett fel és ezt akarta akasztófüre jutlatni, maga sem tudta, hogy most aztán a császárral akadt szembe, hogy ez a császár előtt kell írta haragot.

Igy még nem beszéltek császárral!

Haynau bukásához a honvédtisztek kegyetlen sorozása adta meg a végső lökést.

Haynau ugyanis besorozott katonának minden honvédet, aki részt vett a szabadságharcban. Azokat a kisebbrangú tiszteket is, akik ellen hadbírói eljárás nem lehetett indítani, lefokozták és mint közkatonaikat vonultatták be az ezredekhez. Az osztrák kormány állakozott az ellen, hogy azokat is besorozzák, akik mint a régi hadsereg tagjai, kerültek a torradalmi kormány felsőbbje alá, hiszen ők valóban osztrák katonák voltak s a horvát belőreskor ezredenként a királyi akaratából lettek a magyar hadsereg tagjai. A miniszterek kérték a császárt, hogy engedjék el azokat, akik túl vannak a katonaköteles koron és ne sujtssanak annyi és annyi ártatlan embert, akik sorozás után kerültek a magyar hadseregbe, akaratukon kívül, hiszen még az önként jelentkezők is gyakran az erkölcsi kényszer nyomása alatt állottak be honvédeknek.

Haynau azonban hajlíthatatlan maradt. Egymás után indultak főként olaszországi helyőrségekbe, mint közönséges közlegények előkező magyar tisztek. Cipelte a borjút a fiatal Vajda János, a nagy költő fia, Lisznyay Kálmán, Magyarország akkor legnépszerűbb poétája s az ezredek tele voltak ilyen nevű közlegényekkel, mint Prónay József báró, Desseffy Lajos gróf, Bethlen József gróf, Lipthay Béla báró, Esterházy István gróf Batthyány Gusztáv gróf, Döry Lajos báró, Vadnay Károly, A velencei szekerészéknél pedig például egy Podmaniczky Frigyes báró nevű daliás közszekerész — azelőtt vitéz honvédtiszt — pucolta a kocsi. Igaz, hogy glasszé készítőben.

Haynau azonban ezzel sem érte be. Ismeretes dolog, hogy amikor Klapka tábornok megadta Komárom várát, az osztrákok írásban biztosították, hogy a katonák és tisztek menlevelet kapnak, még utolsó fizetésüket is megkapják. A tiszteket nem lehet besorozni az osztrák hadseregbe és ha külföldre akarnak utazni, nekik útlevelét kell adni. Haynau e megegyezés elle-

nére 1849 vége felé kezdte becipelni katonáinak a komáromi menleveles honvédtiszteket is.

Klapka Londonban tiltakozott az ellen, hogy a császár így megszegje szavát. Még az osztrák lapok is arról vezércikkettek, hogy a megegyezés megegyezés, az adott szó adott szó és hogy Haynau nem szégheti meg azt az ígéretet, amit a császár tett. A besorozott katonák közül soknak volt Bécsben előkelő rokona, akik nyomban a miniszterekhez szaladtak. Számszámra kérték a császárt, hogy engedje el a főrak a császártól, hogy eresse haza barátját vagy rokonok fiát, akiket Haynau megegyezés ellenére cipel tetett el katonának.

Megtelt a pohár. Már a császárt is ingerelte Haynau oktalán kegyetlenkedése. Dühöngött, hogy az egész világ őt támadja, piszkolja Haynau galád-ságai miatt. Különösen fájt Ferenc Józsefnek, hogy nemcsak az orosz cár tett neki szemrehányást, — hanem a pápa is. A pápai nuncius túltéve magát minden udvari illemszabályon, felindultságában ilyeneket mondott a császárnak:

— Felsőes uram, én már nem apellálok felséged jó szívéhez, méltánosságához, csak arra kérem önszentsége nevében, hogy ezekkel a kegyetlenkedésekkel ne ássa alá egy keresztény uralkodó emberies érzéseibe vetett hitét a népnek.

Igy még nem beszéltek a császárral.

Bomlik a banda

Egy napon Angelika panaszkodott Haynauának, hogy egy gróf Hardegg nevű dragonyostiszt, akiről köztudomású, hogy magyar családokhoz jár és rokonszenvezik a magyarokkal, soha sem köszön, holott ismeri őt. Sertő módon viselkedik vele szemben. — Haynau nyomban magához rendelte a fiatal főhadnagyot, aki különben Ausztria egyik legősibb és leggazdagabb főúri családjának volt a sarja.

— Főhadnagy úr — mordult rá Haynau —, nem tudja, hogy nőismerősöknek köszönni szokás?

A főhadnagy egy szót sem válaszolt. Haynau még nagyobb dühre lobbant:

— Majd megtanítom én illetendősra, ha otthon nem tanították meg.

A főhadnagy tovább állt feszesen, egy szót sem szolt.

— Nyomban díszbe állították, jelentkezik annál a hölgynél, akinek nem köszönt és bocsánatot kér tőle. Megértette?

A főhadnagy erre így felelt:

— Excellenciás uram, ezennel be

nyújtom a főhadnagyi rangomról való lemondásomat.

— Mit? Én parancsoltam és Ön a parancsot teljesíti. Így nem lehet lemondani. Megértette, hogy mit parancsoltam, azt tegye.

— A főhadnagy szalutált, eltávozott. Nyomban levetette lakásán az egyenruhát, polgárrunát vett és el akart utazni Bécsbe. Eppen indulóban volt Bécsbe, amikor elfogta a katonai őrség. Ugy kísérték be, mint szökevényt.

Ugyanezen a napon történt, hogy Nedelkovics hadbíró bizalmasan felkereste Gebringer bárót és elmondta neki, hogy sok gyanús dolog történt a hadbírósnál és a politikai rendőrségnél. Felsorolt egy csomó esetet, — amelyekből kiderült, hogy gazdag embereket felmentettek, a terhelő bizonyítékokat elűntették, a szegény embereket azonban súlyosan elítélték. — Elmonda a Gazy, Reviczky, Szinyev-Merse, Danielisz és más egyéb eseteket. Azt is, hogy a városi pletykák szerint egy bünszövetkezet zsarolja az ijedt polgárságot. Nagy vesztegetések folynak a honvédtisztek sorozásánál is.

Nedelkovics végül kibökte, hogy a fáma szerint a zsarolások, vesztegetések szála Hermann Angelikához futnak össze. Egy banda dolgozik itt, — amelynek feje Angelika, aki pénzért szerez kegyelmet, enged futni embereket. Márpedig Angelika a Haynau barátja, így tehát végeredményben minden bűn Haynauig ér fel. Azt is elmondta Nedelkovics, hogy Lensedorff, a Batthyány ügy hadbírája is megvesztegetettek közt van.

Gebringer, aki halálosan gyűlölte Haynaut, nyomban titkos jelentést tett erről a bécsi miniszteriumnak s azt is megírta, hogy a Haynau kegyetlenkedése a császár ellenségeivé tették azokat is, akik mindeddig a császár hívei voltak. Azok is gyűlölik már az osztrák uralmat, akik feláldozták népszerűségüket Magyarországon, hogy az uralkodóház hű alattvalói maradhassanak. Ha a Haynau uralom tovább tart, nem lesz ember, aki el ne akarna szakadni Ausztriától. Olyan hangulatot teremtett Haynau, hogy szívesen látnák már a legszélsőbb forradalmárokat is akár az orosz cárt, csak szabadítsa meg őket a Ferenc József uralmától, amelyet Magyarországon Haynau képvisel.

Akármenyire titkollák, mégis kiszivárgott a Nedelkovics beszéde. — Lensedorff kérdőre vonta és amikor Nedelkovics szemébe vágta, hogy megvesztegetett embernek tartja, összeverekedett. Így tudta meg a dolgot Haynau is, aki nyomban lecsukatta Nedelkovicsot és megindította ellene az eljárást.

(Folytatjuk.)

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HETKÖZNAP 40 FILLER, VASÁRNAP 60 FILLER.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hírtetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József-út 49. szám. Telefon: 32-12

Házasság

Jómegjelenésű tisztviselő özvegye társaság hiányából megismerkedne máv. vagy városi tisztviselővel. Jelige „Házasság céljából.” 4572

Férjhezmenne nyugdíj jogosult tisztviselő nő ingatlanul ötvenéves úriemberhez. „Ősz felé” jelige a kiadóba. 1306

Levelezés

Füdüruha modelljeit a

Havas Harisnyaház **vételkényszer nélkül szívesen bemutatja** Bádógos u. 1.

KUGLIZO KERT. helyiség a „Bagolyvár” vendéglőben megnyílt Hid uca 14. Gázgyárral szemben. Telefon: 19-31. szám. 1010

Homokot szavatoltan tisztá, agyamentest saját homokbányájából — bányában, vagy házhoz szállítva a legolcsóbban ajánl a „Margit” tűzifa- és szénkereskedelmi vállalat. — Istállótrágyáját

udvarából díjmentesen kiszállítom. — Margit-fürdő mellett. Telefon: 10-24. 3346

Betöltendő állás

Cipészsegédek felvételnek. Süsskind börtölzet, Piac u. 9.

Tisztességes házaspár házmesternek felvétetik. Baross uca 15. 4286

Hölgy fodrász segéd, jó munkás felvétetik Márton Kálmán u. 1. 1295

Cipészsegédek, jó munkást felveszek. — Nagy, Nagyvárad u. 10. (Volt Szív u.) 4657

Jól főző ügyes intelligens nő négytagú családhoz háztartó nének felvétetik. Némefül tudók előnyben. — 3. 5. ügyességi elnök, törvényeségi palota. 281

Francia és azonnalra kács szalon 2 C.

Szerelő felveszek. G. anna u. 8.

Gyerm házaspárt felveszek. N. 3-a.

Be takarítónőt a lós u. 4., föld

Min bejárónőt az veszek. Köles

Min libatöméshez értő, vid Jelentkezés: u. 26.

Házme felvétetik házaspár, mo társban jártas 6étfón 8-tól. u. 63.

Pénzh 500 pengő kettetik. Cim a k

Allást k

Ház minden ágában szony, főzés vállai, lakásé fizetésért 15. Arany János Sándorné

Házve jó családból nő, kitűnően vidékre is, se dent vállal. U ger varrógép Szent Anna trafik.

Megb fiatalasszony ritásra ajánl kettékezelésbe len uca 41. Ugyanott ke férfi kvartély

Ingatlan

EL Rákóczi uca és a Nyugati »Erdélyi bor deklódní Hu Zalogház.

Homok kilencszáz gyümölcsös, s lakással, áll pertere eladó rélheto állon lebbivel. Kir uca 2.

EL szép családi lettel, jómene val, mellékh Hétvezér uca

Kály 14. sz. Budai 51. sz. házak előbbi Debre fekvő földdel

Boda egy nyilas ter adó. Iskoláná

Önálló

Franzia és angol munkás azonnalra felvétetik. Takács szalon, Simonffy u. 2.C.

Szerelősegédet

felveszek. Gyenes Szentanna u. 8. 1301

Gyermektelen

házaspart házmesternek felveszek. Nemzetőr uca 3-a. 1290

Bejáró

takarítónót keresek. Miklós u. 4. földszint jobbra.

Mindenes

bejárónót azonnalra felveszek. Kölesey u. 5. 4731

Mindenes.

libatöméshez, tehénfejéhez értő, vidékre kerestetik. Jelentkezés: Arany János u. 26.

Házmesternek

felvétetik gyermektelen házaspár, mosás és vasatásban jártas. Jelentkezni: Hétfőn 8-tól. Arany János u. 63. 1313

Pénzbeszedő

500 pengő kaucióval felvétetik. Cím a kiadóban.

Allást kecsesők**Háztartás**

minden ágában jártas aszszony, főzést, takarítást vállal, lakásért és szerény fizetésért 15 éves fiával. — Arany János u. 24. Iklódi Sándorné. 1258

Házvezetőnő

jó családból való idősebb nő, kitűnően főz, elmenne vidékre is, segítséggel mindent vállal. Ugyanott Singer varrógép eladó. Cím Szent Anna uca 10-12, trafik. 4664

Megbízható

fiatalasszony reggeli takarításra ajánkozik. — parkettkelészhez is ért. Bethlen uca 41. sz., pince. — Ugyanott keresettel bíró férfi kvartélyba felvétetik. 1310

Ingatlan**Eladó**

Rákóczi uca 36. sz. ház és a Nyugati ucaóban levő »Erdélyi borozó« ház. Érdeklődni Hunyadi uca, Zalogház. 896

Homokkertben

kilencszáz négyszögletes gyümölcsös, szoba konyhás lakással, állomástól húsz percre eladó, vagy elcserelehető állomáshoz közelebbivel. Király, Hunyadi uca 2. 1203

Eladó

szép családi ház fűszerüzlettel, jömenetelű korcsmával, mellékhelyiséggel. — Hétfőzér uca 29. 4677

Kálvin-tér

14. sz. Budai Ezsaiás u. 33. 51. sz. házak eladók, esetleg előbbi Debrecenhez közel fekvő földdel elcserelehető. 4659

Boda kertben

egy nyilas termő szőlő eladó. Iskolánál. 4674

Eladó

Maróthy 32. számú családi ház. Értekezni Rákóczi 44. 4658

Károly Ferenc József út elején 300 négyszögöl ház hely eladó. Értekezni: dr. Nagy István ügyvédnél, Ferenc József út 61. sz. 4730

Szent Anna

ucca közepe táján egy nagy és értékes családi ház négyrendbeli lakással, jókarban tartva, igen jutányosan eladó. Értekezni dr. Karsai ügyvédnél, Garai uca 3. szám. 1317

Keresek

megvételre négy hold földet a város közelében. Cím Kovács József, Harsányi Gusztáv u. 4660

Eladó

ház részletre, kamatmentesen, a vételhez pénz nem szükséges. Érdeklődni: Dévai uca 11-b. Közvágóhídtól balra. 4673

Eladó ház

jutányos áron, Szoboszlai Papp uca 30. számú, Homokkertben, 1000 négyszögöl jöltermő földdel, szép nagy egy szoba, előszoba, konyhás lakással, különálló szoba, konyhással. Alkalmi vétel. 4179

Eladó

házhely Mester ucai sorompónál és vágóhídnál — részletfizetésre is. Gazdák Bankja, Kossuth uca. 4693

Eladó

több kétszobás telepi adómentes ház részletfizetéssel. Gazdák Bankja, Kossuth uca. 4695

Árjegyek**Kiadó**

pékiség nagy forgalommal, üzlettel, kaszárnya mellett. Villamos megálló. Péterfia 56. sz. 4653

Üzlethelyiség

kiadó Piac u. 72. Értekezhetni a házfelügyelőnél vagy telefonon 20-13 alatt. 1293

Nagy

üzlethelyiség azonnal kiadó Piac uca 5. szám alatt. Értekezni ugyanott. 4717

Arany Bikával

szemben üzlet átadó áru nélkül is. Cím a kiadóban. 4696

Szent Anna

u. 5. sz. alatt üzlethelyiség s ugyancsak Szent Anna u. 31. sz. alatt 2 szobás és 4 szobás lakások kiadók — augusztus 1-re. Gazdasági Takarékpénztár. 1309

Piac u. 83. sz.

Király uca sarkán üzlet, műhely, raktár és termelői borpince kiadó. 1307

Üzlethelyiség

forgalmas helyen kiadó. — Dénesnél, Sas u. 2.

Olesón

eladó rőfösület berendezés, kiakasztós kirakatok, több ingóság. Költözés miatt. Csonka u. 11.

Szent Anna 5.

alatt üzlethelyiség s ugyan azzal kétszobás és négyszobás lakás aug. 1-re kiadó. Gazdasági Takarékpénztár. 4698

Kiadó lakás**Lépesőházi**

különbejárattal ucai bútorozott szoba 15-ére kiadó. Nemzetőr u. 3. balra. 1276

Püspöki palotában

4 szobás, Hatvan u. 42. sz. alatt 2 szobás lakás kiadó. Értekezni lehet Kálvin-tér 17. sz. alatt a g. gondnoki hivatalban. 1299

Butorozott

szoba 2 személyre azonnalra kiadó. Hatvan u. 59. ajtó 5. 1286

Kétszobás

udvari lakás teljes komforttal azonnal kiadó. Simonffy u. 13. Értekezhetni házfelügyelőnél. 1260

Kiadó

utcai kétszoba, előszoba, konyha, speiz augusztusra. Rothermere 29. 1298

60 pengőért

háromszobás, fürdőszobás, parkettás lakás csak három hónapra is kiadó. Hatvan u. 18. Értekezni házfelügyelőnél, nem a borbélynál. 1232

Különbejárattal

utcai bútorozott szobák azonnal kiadók. Zöldfa uca 1. 4661

Uccai

4 szobás lakás azonnal kiadó. Varga utca 29. 4620

Ferenc József út

16. szám alatt 4 szobás, fürdőszobás lakás kiadó azonnalra teljes komforttal. Érdeklődni lehet az Alföldi Takarékpénztárnál. 4690

Butorozott

szoba esetleg ellátással is azonnal kiadó nagy, kertes udvarban. Péterfia 52. 4665

Komfortos

kétszobás garzonlakás erkélyes, gáz-, villannyal kiadó. Kossuth u. 61. 4675

Kétszobás,

háromszobás, fürdőszobás parkettes ucai lakás azonnalra kiadó. József kir. herceg u. 7. 4289

Háromszobás,

fürdőszobás emeleti lakás azonnal kiadó. Kossuth uca 28. Értekezni Ipartestületnél. 4704

Négyszobás,

fürdőszobás teljes komfortos lakás azonnal kiadó. Piac u. 72. 1292

Déli fekvésű

utcai két szoba, fürdőszoba, nagy előszoba, konyha kézi és fűkamarára augusztusra kiadó. Megtekinthető 10 órától 12 óráig Eötvös 84. 1294

Udvari

szoba, konyha, előszoba kiadó. Megtekinthető: csak délután. Apaffy uca 32. szám. 83

Panziaónak

is kiválóan alkalmas Vilmos császár körút 46. számú ház (parkettes, központi fűtésű, modern, hat-szobás lakás, autógarázs, soffőrszoba, házmesteri lakás) gyümölcsfás, parkirozott kerttel azonnal kiadó. 1300

Különbejárattal

kisebb-nagyobb bútorozott szoba 1-2 személynek parkirozott udvarban május 15-re kiadó. Rákóczi u. 35. 1296

Vörösmarty

u. 24. szám alatt 3 szobás, fürdőszobás lakás kiadó — azonnalra. 4691

Uccai

bútorozott szoba különbejárattal kiadó magános uriembernek, Miklós uca 21. sz. 4700

Háromszobás

modern lakás azonnal kiadó. Magoss György tér 28. szám. 4701

Háromszobás

összkomfortos lakás azonnal is kiadó. Hunyadi u. 17. 4705

Kiadó

egy szoba, konyha, speiz azonnal. Késes uca 78. 4707

Uccai

esinosan bútorozott szoba fürdőszoba használattal kiadó. József kir. herceg uca 36. 1305

Egy

szoba, konyha, speiz azonnal kiadó. Egy eszerépkályha eladó. Domb u. 22-a. 1308

Különbejárattal

uccai és udvari bútorozott szoba kiadó. Bethlen u. 20. 1316

Egy

nagy szoba, konyha, speizből álló lakás június elsejére kiadó. Nagyvárad uca 17. 1311

Uccai

egy szoba, konyha, speiz, mosókonyha használattal, mellékhelyiségekkel június egyre kiadó. Pacsirta 44. sz. 4726

Többszobás

emeleti lakás azonnal kiadó. Piac uca 57. Kaszarnyitzky. 4699

Uccai

2 szoba, előszoba, kényelmes pince, mellékhelyiségekkel aug. 1-re és udvari kisebb 2 szoba, konyha, egészséges tiszta lakás kiadó. Lorántffy 42. 4656

Butorozott

uccai szoba előszobával, fürdőszoba használattal azonnal kiadó. Beresényi uca 29. 4579

Elegánsan

bútorozott szoba fürdőszobahasználattal kiadó. Piac 59. II. lépcső, I. em. 4678

Hatvan u.

61. szám alatt 1 szoba, fürdőszobás garzonlakás azonnalra kiadó (erkéllyel). — Gáz bevezetve. Érdeklődni lehet az Alföldi Takarékpénztárnál. 4692

Lakást kecsesők**Kiadó**

bútorozott szobáját jelentse be az Idegenforgalmi Hivatalnál. Ferenc József út 28. Gambinus átjáró. 715

7-8 szobából

álló modern lakást keresek magános udvarban aug. 1-re. Piac uca jobboldali mellékutcájában. Állhat két lakásból is. Cím a kiadóban.

Állami

tisztviselő keres 2 szoba, előszoba, mellékhelyiséges száraz lakást, vagy kis-telekű házat 60 P havi lakbértörlesztéssel. »Július—augusztus« jellegre a kiadóba. 4738

Eladás**A legolesőbb**

árban vásárolhat férfiruhát, bőrberi felöltőt, tavaszi kabátot Gerő ruhabázban. Piac u. 59. 664

Teliháló,

esillárok, asztalok, székek, heneser, konyhabútorok eladó. Veres u. 15. 4217

Modern

kifogástalan nagy takaréktűzhely vendéglő vagy nagy háztartás részére nyírd áron, ugyanott új gumikerekű betegfotel eladó. Barna u. 17. 1304

Törzskönyvezett

döbermann szuka, champion ösülkel kizárólag kutyakedvelőnek eladó. Cím a kiadóban. 4464

Tejeskoesi

hús vagy zöldségnek eladó. Kajdi Kovács, Sámsoni út. 4666

Lovaglónyereg

elsőrendű állapotban eladó. Értekezni: Wiener, Vár u. 2. sz. 1319

Fagylalttartály,

teljesen jókarban eladó. — Hungaria-épület, Kovács cukorkaüzlet. 1321

250 kbe.

Ariel, 200 kbe. James eladó. Eötvös u. 27. sz. 1322

Singerendék,

különféle méretű kútesövek, valamint tetőbádog eladó. Piac 49. II. emelet. Telefon: 12-48. 1323

Mérlegek,

kisebb és nagyobbak eladó. Rákóczi u. 3. Karsainál. 1314

Egy

új »Petrofor« jutányosan eladó. Nyugati u. 44. sz. 4288

Asztalsparhert,

szép, nagy, igen jókarban eladó. Gellért, Simonffy 54. 1312

Tenniszrakett

(angol keresztűros), gyermek ülőszék, különféle virágtövek, floksz, hennerkálisz, tüzesliliom, krizantém, stb. tükrök, páruatoll eladók Szent Anna u. 34. 4722

Király kávé:
mégis a legjobb!
Aromás, zamatos kávé!
Király üfében a vevő
előtt pörkölik.
Dégenfeld-tér 11. szám.

P 32 50-től
bőrberi raglanok, felöltők,
öltönyök nagyon olcsón:
Weisz Sándor férfiruha-
áruházában, Csapó u. 10.
4109

Fürdőszoba berendezések,
pipere cikkek nagy választéka
Fülöp vízvezeték-sze-
relő mesternél, Piac u. 83.
Tel.: 29-17. 760

Bélyeg!
Több ezer használt, nagy-
részt magyar levélbélyeg
eladó, Varga u. 12, 5. ajtó:
1-3-ig. 8

Alig használt
férfi tavaszi kabát eladó,
Hunyadi u. 24. 1297

Csónak
1 pár evezős »kilbót« gu-
ruló ülésel eladó. Cim a
kiadóban. 4650

Egy
teljes magos diófa ebédülő
eladó, Széchenyi uca 100.

Fürdőszoba-
felszerelési tárgyakat ki-
sebb jégszekrényt veszek,
eladó kétszűts asztali spór,
évelő virágok, Dózsa uca
12-b. 4641

Méhkaptárak
fekvő vándorkaptárak ol-
csón eladók, Háztulajdonos
Csapó uca 27. 4648

Porszívógép
egész új eladó, Cim Szent
Anna 22. I. em. 1. ajtó.
4649

Eladó
jókarban lévő bőrgarnitu-
ra, kis divány, két fotel,
két kép, egy csillár, Wes-
selényi 2. III. lépcsőház 14.
4651

Használt
tárgyak íróasztal, gummi-
kabát női 39-es sz, posztó és
bőr félcipők eladók, Veres-
egyházi Tamás u. 13. sz.
4624

Eladó
5 méteres masszív pult, két
tizodes mérleg, Arany Já-
nos 28.

Cukorrépa,
tengeriszár, széna, szalma
eladó, Batthyány u. 18. sz.
4729

Kisebbszerű
használt asztalspór olcsón
eladó, Déli sor, Kenyérgyár
Saáry Gyula. 4728

Jó házőrző
orosz pine kutya eladó, —
Nagy Károly, Aezél u. 2.
sz. 4727

Tengeri,
ültető minőségű, pár má-
zsa eladó, Homok uca 85.
4287

Prima
állapotban lévő rövid
Peukert zongora eladó, —
Debrecen, Hunyadi u. 13.
Megtekinthető hétfőtől.
1-15

MAV
6 HP 10 atum, gőzlokomobil
48" dobgűrűs »seplőgép,
4-5 HP 26 éves fogas-
magánjáró, traktorok, ka-
zánok, cséplőszekrények,
Eladás. — Cseré. — Vétel,
Királynál, Royal-épület.
1205

Teljesen
jókarban lévő komplett
ebédülő, két méter magas tü-
kör elköltözés miatt eladó,
Piac 34. II. 10. 1289

Eladó
csatorna, tetőlemez, falkö-
tővas, fürdőkád, vasgeren-
da; óeskavasat magas áron
veszek, Hatvan u. 49. 575

Jutányos
árona eladó egy nagy jég-
szekrény, helyette vennék
egy kisebb fajtát, Cim:
Vágó Lajos hentesmester,
Hajdunánás. 1288

Üvegajtó
kétszárnyú tok nélkül el-
adó, Domokos L. u. II. sz.
Vénkert. 4676

Országos méretű
kaptárban lévő méhesalá-
dok eladók, Rudolf u. 44.
4663

Eladók
új és használt női félcipők,
angol verseny tenniszűtő,
vívófelszerelések, különfé-
le bútorok, rézesillatok,
függönyrudak, Miklós u-
ca 41. Udvarban. 4679

Zongora,
hosszú, jókarban lévő, ol-
csón eladó, Ugyanott egy
zsalus kocsis is, Megtekin-
thető a déli órákban: Szé-
chenyi u. 45. 4288

Eladó
elsőrendű modern új díó-
hálószoba bútorok Széll
asztalosnál, Szoboszlai út
4. sz. 4280

Eladó
két nagy »banimusz« dísz
bokor, Nyilastelep, róm.
kath. iskola. 4283

Egy
új öltöny 8-10 éves fiú-
kának eladó, Kossuth 25.
4702

Háztartási
jégszekrények mindenféle
nagyágban eladók, Pestj
uca 67. sz. 4287

Tánc

Társulhat
kereskedő zsidó iparossal
közszükségleti cikk gyár-
tásához közreműködéssel
600-1000 pengővel, Jelige:
»Pénzt maga kezelheti«.

Péncz

Kölesönöket
folyósítunk I. helyi beke-
belezés mellett, további
beraktározott terményre,
kurrens árura és finane-
rozási célokra, Magyar Ál-
talános Takarékpénztár —
Piac u. 81. 3814

Péncz
házra, földre folyósítottak,
kénszer-, hadikölesönt,
részevnyt veszek, Mandel,
Péterfia 4. 1270

Vétel

Megvételre
keresek búzaaljat, kölesal-
jat és fűmagot, nagy és
kismennyiségben, Apaffy
u. 20. 867

Óeska vasat,
fémét legmagasabb áron
veszek, óeska gépeket, —
Raktáron singereuda, ráf-
vasak, Steiner, Eötvös u-
ca 110. Telefon 26-86. 777

13x18-as
fényképezőgépet (fakama-
rát) veszek, Cim Klinge
címfestő Piac u. 7. 4655

Méheket,
természetes rajokat veszek
Bíró, Csapó uca 27. 4662

Vennék
használt régi Ford autót,
Ajánlatokat kiadoba »Gaz-
daság« jelíge. 3334

Használt
ajtót, ablakokat keresünk
megvételre, Gazdák Bank-
ja, Kossuth uca. 4694

Oktatás

Német órát
ad, egy hónapban 24 órát 8
pengőért csak felnőtteknek
született német nő. Egy
félév alatt perfektül tud,
Kossuth u. 41. 543

Ellátás

AKAR
jó házikosztót és kellemes
lakást? Jöjjön a Hungária
oensióba lakni, Szobák ra-
pokra és hónapszámra, Fe-
renc József út 59.

Ajánlat

Tégla
és cserép, friss égetésű, —
legjobb minőségben, legol-
csóbban Hortobágy téglá-
gyárban kapható, Iroda:
Piac u. 43. Tel.: 31-30. 1213

Márkás kerékpárok,
Steyr, Puch, Ipag, Turán
az összes Csepel gyártmá-
nyok részlete Horváth
Sándor műszerésznél, Hu-
nyadi 22. Telefon 17-57. 1206

Continental
autó- és kerékpárgumik
megrendelhetők és új tutó-
felületezések, javítások ga-
ranciával Tóth gumijavító,
Rákosi Jenő uca 5. Tele-
fon: 17-05. 1110

Sodronyágybetétek,
Drótsodrony kerítések, vas-
ágyak, mosdók, álló ruha-
fogasok, gyermekágyak, —
kerti vasbútorok: Ottónál,
Rákóczi 13. 1125

Tükörgyártás,
üvegesizolás, régi tükörök
újjaöntése, Előszóla, für-
dőszoba tükörök, Sipkovits,
Nagyvárad uca 15. 865

Valódi

és hamis ékszer készítés,
Készíték övesattokat, clip-
szeket, gombokat — szín,
minta szerint Fogel, Csapó
27. 1246

Ne költözzön el
új lakásába, míg csillár- és
antennaszereleshez nem
hív el Olesó ár, szakszerű
munka, Grosz István rádió
és villamossági vállalata,
Miklós u. 2. 1030

Alkalmi vétel
folytán háromméteres fi-
nom férfiszövetek bámula-
tos olesó áron kaphatók,
József kir. herceg uca 33.
1275

Soha ilyen olcsón
nem vásárolt férfi-, fiú-,
gyermekruhát, mint most,
Budapesti Férfiruhaház,
Csapó u. 6. 1267

Kényelmes
modern nyugszék, fotellek
jutányosan, — Takarékos-
ságra is kaphatók, Nyiri
muasztalos, Piac 7. 1268

Mindenféle
maradékok, kilós, méteres
flocan, krepdesin, vászon,
szabókéllékek, Csokonai 3.
1281

Kerékpárok
és alkatrészek, Steyr-Waf-
ferrad és az összes gyárt-
mányok, segédmotorosak,
Csepel motor, Puch, James
Indian szőlő és oldalkocsis
Királynál, Royal-épület.
1201

Figyelem!
Cipőt, retikült, bőrkabátot
villanygéppel fest Nagy
Károly, Batthyány u. 10.
1226

Értesítem
a nb. hölgyközönséget,
hogy nőruha varrodámát
Miklós u. 25. sz. alá helyez-
tem, Ugyanott tanuló lány
felvétetik, Gergelyné. 1284

Poloskairtást,
molyirtást cyángázzal, la-
kások vizsgálatát, vala-
mint bútorarabok, ruhák,
bundák és szőnyegek dara-
bonkénti cyanozását, szál-
lítását saját helyiségem-
ben törvényes felelősséggel
végezem, Poloska-, sváb- és
patkánysejt kapható, —
Nánássy, Kossuth uca 47.
840

Használt
ruhát férfiszövetre cseré-
lek, Weisz, Piac uca 73.
519

Kilós
méteráru maradékok leg-
nagyobb választékban leg-
olcsóbban viszonteladók-
nak is, Dégenfeld tér 11.
1285

Ráfvasak,
tetőbázis, takaréktűzhe-
lyek, singereudák kapha-
tók, Óeskavasat legmagya-
sabb áron veszek, Fischer
Csapó uca 89. Telefon:
28-59. 776

Géphímzést
színeset és fehérét elvállal-
lok, Cim a kiadóban. 4654

Fajgalambok
tűlzaparodás és helyszüke-
miatt mélyen leszállított
áron eladók, Apaffy uca
20 sz. 675

Sodrony- és díszkerítést
recamier s agysodronyt a
legjutányosabb áron. Díj-
mentes költségvetés. —
Neubauer J. sodronygyár
utóda, Pávai Vajna Gábor
gépész mérnök, Debrecen,
Kétmalom uca 4. szám.
Telefon: 15-62. 1

Piac uca
71. bútorüzletben Lusztig
asztalos műbútoraj, lack-
csiszolt kombinált szekré-
nyek, konyha berendezé-
sek, gyermekágyak, virág-
álmányok, kis asztalkák, —
rendkívüli olcsó árakon
kaphatók. 774

Villamos
berendezéseket, átszerelé-
seket szakszerűen és jutá-
nyosan készítem, Németh
Bela, Nyomatató u. 16. 1148

Szilágyi
rőfös, kötött, kézimunka-
és rövidáru üzlete a Kis-
templom mellett, a legjobb
beszerzési forrás. 1234

Kerékpár
varrógép, mindenféle al-
katrészek, kerékpárcsomá-
gozás, nikkelezések olcsón
Püspök Lajosnál, Kassa út
11. 1255

Perzsaszőnyeg
művészi javítás, tisztí-
tása jutányos áron elvöl-
tal Tütündján, Arany Já-
nos u. 34. 1320

Új kályhás,
Cserépkályhák átrakását
és tisztítását a legolcsóbb
vállalom, Új kályhák
olesó áron kaphatók, —
Mese István cserépkályhás,
Rákóczi u. 1. sz. üzlet. 1302

Tennispálya-hengerek
kaphatók Debreceni Műkö-
gyár Rt., Fürdő u. 2. sz. 785

Különféle

Tejhaszonért
tehenet téli nyári legelőre
vállalok, Jenei László
Nagyerdő 22. sz. Ugyanott
apró esirkt felébe vállal-
nok. 1287

Tehenet
tartásra vállalok a Belle-
gelőre, Cim megtudható:
Egymalom u. 6. 4706

Kirakatrész
forgalmas helyen Piac u-
cán iparművésznek vagy
kézimunkásnak kiadó, Cim
a kiadóban. 1303

A szerkesztésért és ki-
adásért felelős: **THURY**
LEVENTE, Laptulaj-
donos: Debreceni Függet-
len Ujság Vállalat, Nyom-
ta: Tiszántúli Könyv- és
Lapkiadó Rt., József kir.
herceg uca 1. szám.

f

18
me
Felülvi
a do
mun
tásai

A Debreceni
lyén hírt adu
tásokról, ame
hánybevaltó h
elbocsátott 28
Minden kom
gen, amint tő
gosításokat ad
lyekből a k
szellemének m
hellette árad fe
A dohánybe
bói — úgy lát
tos, hogy fiata
üzemköltséggel
amelyet valar
családfentartó
nyok végezn
rint joggal tő
üzemköltséget
tásával és a m
zálásával csök
gyunk azonban
a modern áll
épen ennek a r
az érvényesít
tozni a kapital
lem, a szociális
jait igyekszik r
juttatni a mod
szempontjaival
vés talán legéle
fasizmus Cart
amely intézmén
munkáltatóval
ciális védelmé
is láthatjuk, ho
lamhatalom bef
kísérlet a Bede
vezetésére, am
egyszerűsítésé
munkáltató jöv
Ha érezzük is
pólium üzlet, v
hogy az állam ü
magával szembe
gyáznia a szoci
mére. A magán
lem súlyos bír
családfentartó
hocsátja és fiat
tat, Mennyivel s
az állami üzem
emberanyag sz
példával kellene
Igen jól tudja
állami üzem ve
hogy fellévisz
ügyeit, Ellenlé
ceni dohánybe
igenis hivatott
arra, hogy a m
még az állami ü
szót emelhesüm